

Pagani

1686

TRACTATUS DE IUSTITIA ET
IURE - I.F. PAGANI DI B.
I686

AMB 27 27

Tractatus
De Justitia, et Dure
Autore
Danne Franciscus Sagano
Burgimarerensi
Theologo
Dan: Eccl: ^{ae} Cath: crovar:

#60
27

culakay

*anō de additū
erat*

lēgūs sūcīas pūmī

sāwāmāpī

opāwīd

mātā wa bīwāl

In secunda secundz

De Justitia et Iure

QUESTIONES

Agit s. P. B. q. de Justia et Iure in n. 2. a. sue Angles summe coquendendo a. q. 52. in qua p. agit de Iure, q. e. obiecto Justiz, et a. quodam ob inclusione seviorum ut de Justitia prosequitur; in ceteris de iis distinxere que s. sunt in iura justia inclusa. h. ad ipsas consequentia ut ad causas attinentes.

Hoc oīa est nos breuius methodo quia poterimus deo dante exordiū.

QUESTIONES PRIMAS

De Justitia et Iure.

Quodque d. P. B. q. agat de Iure q. hoc e. obiecto Justiz, nos tñ in hac unica -
vene p. questione de ambo b. examus sed prius de Justitia obiecto q. dudum
de iuris causa non e. de stricto proprio possibiliitate ut nos graviter delinqunt
derinet, et e. q. q. in hanc tractare non possumus. locis obiectis iusta iure

ARTUS PRIMUS.

Quid et cur tollere sit Justitia.

Not. q. hoc non Justitia multijuris sumi p. l. p. quo q. significante, in quo -
sunt isti oīi et amici dei iusti dicuntur; L. p. collectio nisi iuribus
et in hoc sensu d. P. B. q. ab evangelista canonizata est iusta. deinde Justitia
solut accipi p. pecuniam iusta per e. secunda in virtutib. cardinalibus; h.
canez. nos definienda et explicanda assumimus q. q. q. ad p. p. a. v. t. t.

Dico. Justitia e. constantia et perpetua voluntatis sui unicuique tribuendi. ita Quis
spicatur in lege Justitia est de Justitia et Iure. hanc definitionem consonat d. P. B.
q. 58. art. 1. it. ait in iusta e. habet, et q. d. aliquis constanti, et per-
petua voluntate sui unicuique tribuit.

P. et cogit. dicit p. constantia voluntate q. e. proprieitate habeendi voluntatis et voluntatis
et pecunie. nichil n. perpetua voluntate q. ad perpetuam redditus, qui n. sunt
several aut his nominibus summa et in oīi eundem vellet cuius: ius sui redditus
non est ut iusta nec honesta iusta. nichil p. ius sui unicuique tribuendi
nisi, quid cuique sibi obligatus est debet. Et auctor redditus hoc ius ad iusta
et quid non habere redditus ac pecuniam non erit iusta iusta, q. iusta est
quidam: et loca q. sibi inveniuntur, ut id non inserviat. Justitia in ethico
s. q. iuris statu.

de Justitia et
Iure 1.

Dic̄t̄ cā ult̄ p̄partit̄ def̄nit̄. ut iustia regnaret̄ ius alii tribuend̄, et quodq; quod-
hic vir̄t̄ non exhibet̄ nec existet̄ in principiis s̄c̄, qui ut̄ ius alienum
non habent̄. vir̄t̄ q; in solis peccatorum inveniunt̄ possit̄; sed s̄c̄ sunt ab-
soluta, utpote q; talis vir̄t̄ existit̄ in dīm̄ Virḡe et multis alijs tñ gō-
allata def̄nit̄. hinc vir̄t̄ salto quo d̄ ult̄ p̄partit̄ non subdit̄. sed q; n̄:
vir̄t̄ regit̄ manū. pro cuius regni, sicut in illata def̄nit̄ isti a dūrto -
a ius unicuique tribuere q; p̄spicit̄ ad vir̄t̄ eūt̄ a cōtingit̄. L. tribu-
endo alijs & non exp̄rendo alieni, et rōz̄ q; a h̄c vir̄t̄ solit̄
inclinari h̄c ad sev̄uandā q̄litas q; d̄s̄ d̄s̄ h̄c sev̄uandā. sicut vir̄t̄
p̄sonis non solit̄ vir̄t̄ in solit̄ ad delectanda p̄cūla sed q; ad ea
non amari tendit̄. hoc p̄t̄ est d̄ haem̄strū nob̄s̄ donata q; d̄s̄ q; no,
q; d̄ uideat̄ efficiē solis eos qui p̄caueant̄ efficiēt̄. et p̄uid̄
astorū modo. Bonis Virḡis p̄spicit̄ p̄severando a p̄ct̄. d̄ istis p̄d̄ dico
existit̄ h̄c vir̄t̄ justi, et eniat̄ in s̄c̄ q; in q; qui habent̄ ius
alieni, q; h̄c & vēd̄ vēd̄ et vēd̄ vēd̄ uniuersit̄ s̄c̄. in alijs n̄ qui
alieni ius non habent̄, q; h̄c & h̄c h̄c om̄i regit̄. h̄c p̄p̄t̄
a cōmodo isti jura et de re p̄ḡnantes def̄nit̄ iustit̄.

Hinc p̄t̄ p̄. hanc vir̄t̄ cō ē in uite, q; in uite, q; in uite, q; in uite, q;
d̄. et n̄ in inclinatio uolunt̄ ad h̄c & iuste.

Hinc p̄t̄ n̄. iustit̄ ac vir̄t̄ ordinatis ad alteris intendit̄ n̄. tribuere alii &
suec̄ tñ que sequit̄ s̄c̄. sed se ipsi non cō proprie iustit̄, quae si uniu-
suggeriret̄ creava ratiōi m̄it̄i cōfūca non posset̄, def̄nit̄ alteri-
z̄ iustit̄.

Hinc p̄t̄ 13. iustit̄ ac vir̄t̄. quae vir̄t̄ ius supp̄st̄it̄ et vēd̄ vēd̄ uniuersit̄:
q; ratiōi, et consilium ab alijs in alio, q; q; h̄c iustit̄ et coēcāt̄ debilit̄
propriet̄ et q̄litas q; h̄c honestas et recti ratiōi conseruantes ac p̄uindit̄ et
op̄es vir̄t̄. ex alio cap̄. h̄c iustit̄ et alteris diuersis d̄ q; alijs vir̄t̄.
Hinc p̄t̄ 14. iustit̄ ac vir̄t̄ sp̄lit̄ et p̄partit̄.

Hinc p̄t̄ 4. dīct̄io hinc vir̄t̄ a religiis. dīct̄io p̄. ab ijs que sunt in-
 illis, q; ipsa cō vir̄t̄ uobis, et sic diff̄it̄ ab illis subiect̄. dīct̄io p̄.

et ceteris, que sunt in uolte obie, ut comparantur ad eum singulis uirtutibus
quod patet, non ab illis uirtutibus que eis alterius non spectant, quales
sunt fides, spes, charitas, prudenter tempus et fortitudo, manifestata
dicitur; ab illis uero que eis spectant alii, quales sunt Religio, Pictus, et o-
bseruatio, differt, quia hec non uerantur circa alterius qui sit omni dictu eius cre-
are uult dei, et filii sunt datus, et securi sunt dei, et amant sanctum. Regis-
im huc pro intercedere iusta est filii. Alterius justitia respicit eis alterius
debet in infinito, et sine ulla personam restribetur. At Religio ius deo debet
obeyi, fides, ius parentis et obseruatio ius superior de respectu. Teneat tamen in-
hunc uolte dicti strictione quod in iustitia, et quod de causa violator ius debet deo
parentis, et maiori, gratiam peccati quod si uollet iustus debet.

Fine Act. 5. ethicon cap. 6. articulo 8. p. 54. art. 4. non est iustitia simpliciter sed
a quod in Propterea filii in deo debet servari in iustitia assignata, hoc
requirant nimis usque ad alios, ut uolent incedat, et ut servari iustitia
quoniam est uolent in predictis personis non regimur affectu, et si periret iustitia
in aliis sent ista conuenit et dependent, ut unius committatur. Si incommittatur
in aliis erat, ac proinde nego, qdlibet affectu, que in aliis duo ad unius com-
mendo (notabiliter ostendit) dicitur intercedere potest.

Dicimus si filius potest occidat. Et ea peccat ea justus est tenet hunc iustitiam ad
vestibulum, quod in spiritu incedit, ut et uigilans iustitia. Sed idcirco ex p-
eccat ea iustitia, et tenet ad vestibulum, non enim quod violauerit ius debet pro-
positi infelix nam non habet uolent, sed quod damnos hunc iustitiam
intulit. Sed quod ius dei est Regio legit. quare si quis agnosca solus qui non
est parvus superficiali principia auctoritate in iustitia. Et capitulo peccat, et
quod violauerit eis filius, et quod legit ius Regis et dei.

Ex duabus his porteriori illud colligitur neque rigorosa restringitur, nam in p-
roposito excedit, quod creare est natura personae a deo seu est natura personae dei, quod
eius alios sunt deo debet, et uolent Religionem, filios crederi, non solum iustitiam.
et ad unius illius uocem colligitur quod dicitur de jure patrum quod

grat. 49.
meli in orbis
terruq; et plenitudo
eius

Quodque an iusq; pote, et pote in servis est dñe, iusq; manib; ut uox possit dñe
uā et rigorosū iusta salto in aliquo casu.

D. affue; in jis si casib; in quib; servus ē sui iuris et patr; filius respetu patris.
unde si filius non amicabilis a fratre et habet bona caritatem. si quasi caritatem
tunc pote intercedere iustitia, et si si auferat a filio abesse bona pccata et
iustitia. semper si dñe misericordia, ita occidat servus tunc pccata et iustitia,
qua servus ē in ore et uita et ad consuetudinem ei et iure et iuri et iusto, et dñe non
est ius nisi in usus servū propriis hinc de manib; respectu iuris et
et iusto. ut ergo in his casib; si pugnare considerant ut oino. id est et
intercedit alibi et iustitiam pote iustitia et iustitia. iusta in eo vo
de iusta respetu dei, qua servus ē sub dñe ei et de adeo: recuerit et
inq ipsas et deus non posuit parfecta iusta

Auctib; 11.

De iustitia iustitib;

Explicata quidam iustitia remans agendum de iustitia iustitia. unde nichil iustitia
iustitia impetrare alibi et iustitia ex iustitia quodque alibi, seu
respetu ad illud. iustitia eis assignat respectu et alterius in qua iuste bene
ordinata. Regr; si nō respectu et iustitia, seu in priuatu pccata, que cives d:
cunq; si e respectu pccata ad boces, seu cives ad fccem. id est boces ad pcc
seu fccem. ad pccata priuatu et cives. in pccata respectu fundat iustitia comut
iustitia. in pccata fundat iustitia legali. in pccata fundat iustitia nmpa ius
iustitia distincta et vindicativa. unde

Vico quadrupliciter ē iustitia, nmpa legalis communitatis distributio et uita:
zimia. nolo immovari in probando an alibi ex hoc membris sit resolutus,
et mors. iustitia redireb; de vindicta que superiori iustitia agens in
iustitiam, que scimus dat proponit. id est iustitia debet infligere pccata.
Sed quidam sit de ista questione que ē leuis: in somniis et explicatio eius
accidit. sed hoc scimus proprieate iustitia pccata et communitatis et distributio
iustitia. hoc in remanet ad iustitiam particularis attinentis legibus non sed in
iustitia generali. et in vigore differt ab hac uita iustitia pccata, ut in-

ius ex parte ostendit
Justia ergo legalis illa est qua pars ordinata ad totum seu quae cives secundum priu-
at ordinantur ad hanc totius Regni: reges ad observandam suam legem, qua iuridicante
eadem Reges, subiectis ad quodammodo aranubentem. Hoc inquit iuritus, qui certi-
innyabilis est ab ipso recte voti conservare, dicitur justitia, quae regnit quodammodo
aliquod, neque Reges et dicitur: legalis, quae se extendit ad omnia que lege sunt obli-
-gata, prout boni eorum ista inservient legibus. Dicitur et yle, quae eis finis
est boni, quae secundum unitate eorum. Differt nichilominus, si iustitia stricta simpliciter
et particulariter nobis debita, quae ex iurisdictione iustitiae legalis non erit obligata:
vestitutus; unde si quis negligat bona eorum quod sic servata in principio, esto
peccatum ea iustitia legalis non est tenet, sed ad vestitutum, nisi faveret in offi-
cio ei incurias lucrandi boni conservare. Hinc in vigore iustitiae legalis est
iuritus pietatis, quae non exercebat in aliis disceptis, sed cuius non sit oīmodi disceptus a
Regi nec pars a' Regi sibi. Hinc eorum modo ut sit in principio ac in soliditate
si a' Regi consideretur ut party Regi; non rego sed quoniam in partibus eius Regi
ponit rati et dek iuris iustitia, quae ipsa in contractu sibi gubernatur
Regi, sed in his casu Principe et Regi, consideratur sanguinis pars et pars,
non sanguinis pars de sibi. unde en his statuus apparet ut sit iuris
et partibus iustitia et communitas eius et distinctiones solas.

et probatur iustitia et communitatis et distributionis solidi.
Justitia communitatis constituit quod sit cui ad res iustas p. dictas; et ya' haec iustitia
in communitate principiis iuris, ideo communitatis dicta distributionis eo
constituit quod sit rectius ad y' a' - propter meritum et qualitatem personae distri-
-buendam. prius est ratio agathica illa s. ethico cap. 3. et 4. proponit actiones
-hreas, que iustitia ad querendas, posteriores ad impunem distributionem que
-reverentia proportionem vel personam quae bene distribuenda sunt, et propo-
-nunt quae distributiones.

*Et si quiscumque haec duc ipsas, quae iustitiae commutatio responit priuatis ad-
grediuntur, sed quae se in illis priuatis habet iustitiis non distribuit eis, id
est qui eis responsum non datur priuatis, nō quae illa iuris commutatio, nam
emperio, cuiuslibet est et contractu est priuatis causa, arguit obligatio unius iuris*

ad alteras; hinc distributioⁿ p^rminis monie et bonorum eis. 3: q^{uod} non spe-
ciale conditio vel alterius ut ei reddit sibi; hinc conditio p^rmaria ut si sit
dixi ex sanguine nobiliti; an ignobilis dicitur an modestus; idoneus ad officium an-
nupti ut c. proprie^t illam conditio fuit distributio. 4: finis interius illius
et continetur ex parte ius datus et acceptus. hinc, nomen distributio et consti-
tutio ex parte ius p^rpunctus et proprietas ut eads sunt proprie^t ius vel quod dis-
tributum est ex parte conditio p^rmaria quod fuit distributio. n. si est alia di-
stributio a. dignitas p^rmaria; si est eius dignitas et ut duo recipiat hinc
auctor, si eius dignitas est ut 4°. accipiet secundum et eius dignitas est ut olla
accipiet suorum. sic servatq^{ue} iusta distributione. at in communitate et
iura servit, si aliab est secundum, substitutus est secundum, secundum erit iusta.

Prigatibus tñ rímenis inq. hys dñas iustitie et decretum ab oþis rícauris, comunitati
ríspectu respectu sibi, non auto ríchibñ qua talis fortificatio:
sive pccatio simplici in iustitia distinguitur ad multas ríchibñ tenet, quod autem
sive hys ius scriptis, sive rígoribus.

Dixi & iusta distributio quæ talis postulat & non resipicit sibi nisi in aliis, q[uod] tamen
distributio bonorum co[n]stitutaq[ue] ingrediatur unde postulat et iusta concordia et ve-
spicere licet dicitur. Atque p[ro]p[ter]eas quis testator colligat milia aureos paucis
vix distribuendis ad progeniem maiorum et uniorum in eis que debilitate la-
nebitur ut iusta concordia talis propositio revocari et p[er]h[ab]it dare p[er]h[ab]it inde-
cens, q[uod] p[er]h[ab]it indigenam spes existamq[ue] rigorosa sit in maiorum pecunia
summis ac aquiescenti minori indigena deoq[ue]: si p[er]h[ab]it illi non debet licet eis q[ui]
licet dicitur et debilitate ipse et vestibule tamen non minor ac ad ipsos
pertinet q[ui] h[ab]ent necessitas testamentoq[ue] legatis legatis deponuntur. Et
sacra in iusta distributione ulterius videlicet sermo in decursu Primitus.

*Justū vindicātū quē et dīcī p̄mīcā rēp̄cīt p̄ḡnd p̄r̄ v̄c̄tū iñflīḡd̄ s̄v̄n̄b̄l̄
tr̄ v̄m̄ḡ w̄t̄. s̄d n̄t̄n̄d̄s̄ ē si v̄ndicātū v̄m̄ḡw̄t̄ c̄d̄ f̄f̄t̄. q̄p̄ p̄m̄s̄ s̄i
z̄ s̄k̄n̄ d̄ c̄mp̄ḡn̄t̄ c̄n̄q̄t̄ b̄ll̄. p̄r̄v̄c̄ v̄ndicātū n̄n̄ē c̄b̄y c̄w̄t̄ h̄t̄ c̄t̄
iñfl̄t̄. v̄ndicātū n̄n̄ē c̄n̄q̄t̄ s̄d̄ p̄b̄k̄ v̄n̄c̄l̄b̄n̄c̄ s̄ūk̄n̄l̄. s̄t̄ z̄ c̄mp̄-
v̄c̄ v̄ndicātū p̄s̄t̄ ā p̄d̄c̄ iñfl̄ḡt̄ s̄c̄. s̄i m̄n̄r̄. s̄t̄ ōb̄s̄t̄. s̄i c̄b̄y*

ius huius. Alioquin tamen iustitia redirent ad iustitiam legalem, aliisque ut castigationem ad
iustitiam remittantur, sicut et remittuntur sufficienter non ad iustitiam remittantur
non potestare. Atque sene iustitia pro magna rebello minor quam infelix; nam
modo et bona remittitur, sicut non potest iustitia remittantur redirentur.

ARTICULUS III.

Quid sit ius et quodnam sit obiectum iusticie.

Viximus ergo iusticias respicere eis alii tribuerendis, et hoc ius obiectum tribuerendis est
obiectum iustitiae. Generationem ergo ad aliquas facultates vegetitatis et in qua
ead facultas tendit sibi iuste obiectum. sequitur modo iustitiam quid sit hoc
ius, id est iustitiam obiectum non iustitiae, prout haec.

Not. Et quod hoc non ius originalis dicitur ab altero iuste, sicut hoc non
iustitiae obiectum est, ita et iuste obiectum de iustitia tamquam ius.

Not. Hoc non iuris obiectum accipi potest, ita ut sit id quod iustitiae obiectum est alii
debet in quo sensu hoc ius est ius iustitiae accipiatur, hinc hoc iustitiae obiectum ut collig-
atur ex D. Ob. q. 80, namque iustitiae debet esse ad alios, hinc et iustitiae
iustitiae videtur alii. n. ut sit id est lex que est regula iustitiae in gen. In
modo et iuris iustitiae sit iustitiae iuste, si non publica salvo private iuste
et ius iuste, unde iudicium sententia proficiens dicitur ius dicere. Et iuste solitus acci-
cipit pro legi potestate, et sic accipit potest hoc modo descendit: et potest legi
potest ad alios obiecturam, ad aliquas facultates eis violatio iuris iuste
iustitiae. Sic et potest legi potest secundum hanc ad alios, sic autem ut sit
in modis potest potest, ut quod est ius ad alios agendum, vel iuste, si potest par-
ticipare ut in iure et quis sit ut alios, et custodias, et iuste servicias, si potest
veritatem ut in iure et hinc non quis potest in talibus locis non agendum servitum
in tuis locis, ne alios iuste ab iuste iuste offerat tuis summis.

Dicitur vero legit. id est a lege concessa, quae facultas quae a lege non competit
potest a lege sed a iustitia. Lex autem potest potest concedere, si et dico
potest ut ad iuramenta percepientia, si et natum ut ad iuste membrorum ad
iusta et potest iuste iuste ad iuste ut propagandas et iuste, si et
zum, ut ad successores iuste, ad progenitores, si usque iuste enim hinc

prova et alienis ad agnoscendos possidendas vobis videlicet res publicae
contractus gen. ut quod probat hanc probatur non est quod probatur. et contractus
monstrare vobis videlicet est contractus compertus. si enim aliquis videlicet de
in natura. et de rebus. et de concessione. sicut et magistris doctoribus regis de.

Dicitur 3. ad vos aliquis ut ad obtinendos et aliquos successos levigato et test:
= auctoritate donatio libealiter per contractum et occupando.

Dicitur 4. ad functiones ut ad liberas et membrorum et regum iustitiam subtiliter. 5. p.
in hac partim. potestis quasi functiones ut ad possessio nivis et natis et
vobis videlicet de rebus. talibus et conditionibus quae iustitia et lexitate impervit.

Dicitur 5. cuius auctoritate. quod invenit videlicet et aliud quod alieni ratione violabili
potest esse. 6. iuri accepto. videlicet videlicet quod ex his isti obtinunt iustitiam partium
liberalis a iustis datus. quam.

Dicitur 6. obstat quod iustitia spectat seu partium et regum sumptus. 7. modo. nempe que
est iustitia et iustitia est alibi debet. ita legibus libera et regis. et ad ipsos videlicet.
Illi illud est obstat forte quod iustitia partium et iustitia regis ab ipsa. et non obstat.
at hoc iustitia regis alibi debet intendi. quod non mihi per hoc et alii qui
hunc regis videlicet intendat. et arcet datus forte iustitia sicut et in datus
intendit quod est non servat ut in contractu. 8. videlicet regis et iustitia
intendit iustitia regis alibi debet forte. et non intendit. et cum tu
sola hoc intendas potest resistere quia generaliter est iustitia et iustitia ut supra
intenditur.

9. autem regis et iustitia ut partium supra dominicos. et regis videlicet ut regis
ad mecum. et videlicet ad vos libellatos quae regis videlicet videlicet et regis propositi
arbitrariet et regis obstat iustitia communale. alia prouincia ad prouincias quae
regis videlicet et regis prouincia geometrica. et regis obstat iustitia distinguitur.

Dicitur 10. iustitia modo. si pro lege sumptus non est obstat iustitia partium.
11. quod non est obstat iustitia ad regis. sicut videlicet. et non est obstat iustitia
ad regis videlicet a legi quod non est ad obstat iustitia per regis iustitia partium
ad regis non est conforme legi non regis de iustitia quod non est obstat iustitia.
obstat iustitia. sicut ius sumptus per legi non est obstat iustitia partium. juxta.

Vito 3° ius suuuptus 3° modo natura p[ro]p[ter]e postea legit. d[icitur] non e[st] obliu[is] quod
iustia partitur intendit, sed deu[er] obliu[is] cui.
P[ro]p[ter]e obliu[is] e[st] iustia partitur i[st]ius q[ui] iuste haec uirtus intendit; et obliu[is]
cui i[st]ius ad e[st] ordinat[us] obliu[is] quod sed illas q[ui] iuste intendit iustitia pa-
rtitur e[st] debita salutis; et hoc ordinat[us] cui sumptu[us] pro potestate legit. d[icitur] q[ui]
et magis officia. neq[ue] auxiliu[us] exigit. fidelis stabilitas a[et]erno fidei. h[ab]et[ur] e[st] debita
et deu[er] debita et haec dicit obliu[is] quod iuste; et deo e[st] debita fidelis q[ui] in ipso de-
bet; ut iuste potestate legit. super talis equus; qui propter ordinat[us] caro equus
fidelis sui potest caro debita; et h[ab]et potest quemadmodum haec iuste sumptu[us]
pro legit. potest d[icitur] sic obliu[is] cui iuste partitur. sicut iuste potestate legit.
h[ab]et; iuste iuste 3° modo suuuptus e[st] unde oris; et quadammodo p[ro]cedit
obliu[is] quod iuste. Articulus iv.

De diuine iure.

Ius supereius 3° modo e[st] acceptio. et c[on]tra hanc e[st] al[ternativa] multa p[ro]posita sub-
dividit[ur] ut q[ui] respondet actio iuris.
Tunc p[ro]p[ter] iuste acceptio p[ro]p[ter] modo de iuste deo si e[st] iuste alli debet; iuste in
iuste q[ui] iuste vix; et in iuste q[ui] iuste propinquu[us]; et hoc super dictum.
Vico d[icitur] si acceptio n[on] iuste p[ro]p[ter] iuste deo iuste nichil tenet. itaq[ue] iuste aliud iuste
alio p[ro]cedit; iuste p[ro]p[ter] aliud e[st] iuste aliud haec. iuste deo aliud aliud
deo nouis. iuste haec iuste e[st] iuste genitus aliud iuste iuste canonice aliud iuste
canonice. Ceteri membra nostra p[ro]p[ter] haec in iuste deo iuste; et nos
in iuste deo iuste delibabitur.
Iste y[oung] iuste sic dicit q[ui] en p[ro]p[ter] e[st] iuste oris iuste ex manu uult et nolle condic-
tione operis de quinque haec iuste disponit; unde, suppedita no[n] iuste nisi summa
iuste uelutudo non quidem en aliquia libera uoluntate dei iuste sed en-
ipse non manu. Et quo sequitur q[ui] iuste nisi conditio e[st] immensibilis. ma-
nentibus iuste iuste iuste iuste q[ui] par[te] immensabilis haec natu[re] ut deo. Con-
ficiendo malis uicando; sed iuste; et q[ui] continent in decalogi; l[et]eris
eo redirentur.
Ius p[ro]p[ter] iuste q[ui] p[ro]cedit in libera deo. sed uoluntate; unde matatu[us] p[ro]p[ter] et iuste ob-

civitatis cuiusque actus obligabat quod remanserat. sed dicitur utrum eis deinceps
in actione testamento nullum de corporacionis factis nouis et in novo ut sunt facta
testamenta. ius haec est auctoritate haec sunt purissima et conditio in iure ecclesiastico
et passionis apud eos factis auctoritate. civile et conditio et auctoritate principes
secularium. canonici et auctoritate pontificis. et concilii dicti auctoritate.

Dico ergo si ius acceptum est modo ut pro probata legit. in diuinitate per se ipsum. non
nempe a diuinis legibus quae omnia. unde primiatus etiam in nobis est. auctoritate
concessum nam complicit. alioquin possidit et legi personam et concionem. Iusta. Dei
et huius stabilitatis et sic progressum et diuinorum legum. a diuinitate per se ipsum.
quod resipicit et sic dividitur in ius ad nos et in ius in re

Juxta vero dicitur et non habuit actus in re sed tantum in persona. tale ius est a nobis
complicit per donationem. et emptionem. alioquin contractus ante traditum est. ut in re
illa ipsi uendat et re ipsa reddat. manet illi. nec potest illi uenditare. quoniam
non res erat nostra obligata sed tantum habeatur ex parte in re quae libet
redadim. tale est ius et non habet per se auctoritatem progressum. et successum
in re. et tale est et habeat collationem huiusmodi. ante receptum est et successum
huiusmodi. ante grant illius acceptatum.

Juxta in re dicitur et habuit actus reales sive in re obligeatus est. tale est et habet
emissionem. et alios contractus. sequitur rei traditio et collatio huiusmodi. sec-
undum acceptationem per testamento et successum et interdicto. sicut in re
acceptatum. tale est ius et dicitur rei usq; est ususfructus. de rei utendi
et frumenti respectu rei que sub huiusmodi dicitur. ita iura que dicuntur
severitatem. ius hypothecarum. et ius rei immobili. et pignorum. et ius rei
mobili. et ius. et rei ab aliis sive corporalibus ut sunt agri. domus. regi-
pullum sive incorporealibus ut sunt officia beneficia servitutis et similia
ita. nolam obstrictas tenet ut est ea possessio. huiusmodi. et ambo sunt
et secundum creditorum. honoris dicitur ius in re. sine quoque. tales regi-
transacti per iurican. huiusmodi obstricta que rei ois transacti est. sive
omni quo est affecta. unde aucto omnia obligata testantur. an ista omnia uel ob-
stricta iuri in re. iuris est ex iurisdictione iuris. et rei. deinceps probata et expedita.

De dominio et deis species iurij realij.

Jus reale seu ius in re iuris temporis obliteratio cui res ipsius a iusta commutata quia e propriae iuris iustitia a nobis sufficiens de iure continet sub se omnes iuris de his quod non in proprii questione est propter dationem et iustitiam sicut locis obliteris de quo sit.

Vetus iuris.

Quid et quadruplicem sit dominium.

Dicitur etiam quod quadruplicem est dominium. dicitur iuris dictum et proprietas. dicitur iuris dissimilans et potestus que levigandi subditos hoc est prouidendi custodiendi, conservandi, iudicandi, gerendi, prouidiandi de his autem facultatibus omnibus ex domino proprietate. et in consensu subditorum transferantur illae facultates in alijs quod superius. dicitur potestus res ipsius et iuris in re ut arborum, animalium, et illius cuius regimur et dividitur in proprii et iuris.

Alijque dicunt dicitur proprietas conuenientia eius iure in re, ut quis uolent et confundant sibi et de iustitia q. i. art. i. sed hoc ubi art. de iure dissimilando iustitia est iure q. sectio p. et iuris iusta dicitur acceptio ad quin sit iuris rei, sed iuris iustitia est non e domino rei, ut potestus est domini strictus de eo, quod quia.

Vix dicitur iuris potestus disponendi de re corporali nisi legi prohibeat. ita Bartolus in l. si quis in s. diff. num. 4. q. de iuris iustitia potestus. q. de singulis potestis de sibi. dicitur iuris quod partea stat loca gen. loci in rebus iuriis plurius clementer a domino differuntur. vellyque non potestis stat loco diff. et in dicitur et potestis et Bartolus de sibi intendit in proprii et iuris iuris factis. Ita disponendi proprii nullatenus de re corporali quia sicut siue in propriis sicut in alienis usus de re iuris corporali non Bartolus non est locutus de domino supremo et dico dei Opt. Max. q. nullatenus negaret a re iuris corporali postea ad iuris velly et ad singulis intendit sed locutus est de domino suorum et potestis quod re iuris corporali quod sit tangi possunt, ut ad iuris dolos, agros, praecunias, etceteras, incipiorumka in qualibet sunt iura diligendi, prouidandi, recipiendi, fruendii, succedendi in huiusmodi non cessavit Bartolus et propriis dicitur sed quasi dicitur nec primum possunt, sed quasi possunt. ad iuris

: nisi lege prohibetur; et quod ad eum pertinet deinde leges sic disponuntur imponit
et alienam vel cuiuslibet etiam ut paret in suorum de quia Paulus de Galatianis
dicit nihil differre a servis qui praeceperis datus sit servit; neque tu indeg-
eris. a nobis et uendit. Et alio modo alienam de ratione de Indigo et
minor etro de leges omniem non prohibent sicut in modis istis: et
minor etro de leges omniem non prohibent sicut in modis istis:
et minore etro de leges omniem non prohibent sicut in modis istis:

Dic et hoc facilius illatenet de legibus et minor. si praeceperis sine ratione et me-
nor sine iuratione etiam uendit alio que uendit. seu alienam re-
spectu et uendit respectu isto; uendit et ille uendit et uen alieno quod
significat que uendit uendit et non obstat hoc salvo in aliquo transacto. transacto
autem non est facilius considerari in hac ex parte iusta non contraria. vi
et quod respectu isto non possit probari et alieno non sufficit probari de
opponenda de iure et commode est ut hunc et obstat in contrario. sed per libitum.
Si tamen: alio potest est prout uenire et alienar, quod resurgit: ex tali
alienatione et uenienti respectu commode uendit: uenienti consurgit non
potest quod non consistat de iure uendit et cetero de oppositio. sive
et quod respectu non obstat in contrario. obstat: et hinc de iustitia non
est facilius.

Dic propter defensum: usus fructuarius est facultas et ipsi uenienti et disponuntur de re
abligatio in oculis legi fructuariis quod est usus fructuarius et datus vei cuiuslibet usuf-
fructuarius et defensum datus etiam non est bona eius conuenit usus fructuarius
Et concessum anti me: conuenit: ut si aliquis dicat datus habet: uenienti respectu: datus
et aliquis re non sufficit et potest et quomodo hinc est et obstat regumque et
quod libit de ipsa re disponere potest multa alienar respectuare et uenienti
ut si faciat usus fructuarius non et proprietas non est datus hinc datus et
cuius re cuius solo usus fructuarius faciet: et hinc usus fructuarius bene difesa
et non a nullo est possibilius uenienti.

Dic et hoc: non et uenienti respectu alienari non est ad id potest et aliena-
tudo ipsa re quod respectu adiuve potest arguenda: quod autem: datus respectu: potest

ver, et te nihil quod a se allegare, non in quod est aliquid dñeum abru-
ctus erat, quod a se dñeum non regimur potest attendendi, ut ipsius sed f*u*
ne, aut de praecepto: a*g* f*u* anti*c*ter*w* note. nos ita deinceps non possunt ac-
re*s* aliquid dñeum hinc*w* si illud transferendo in aliis, quod in securis
et de*t*q*u* o*in* detinere. et auto*h*o possit dñeum aliquid re*v* a*l* i*u* a*l* d*u* e*u* a*l*, s*o*
in aliis transferre non i*l*leg*u*ta, sed i*l*leg*u*ta d*n*e*u*, eo*q* non est*h*o*u* n*o*
sit r*u*q*u* illud re*v* sed tant*o* accidentalit*u*; de*t*q*u* auto*h*o m*u*erent*u* quid*u*
re*v*, et illud res*u* r*u*q*u*, et ille, que*u*rum*u*: sed, s*o*lit*u* p*u*nd*u*at*u* in*ce* et car*u*
z*o*ven*u* ab*co*de*u* de*o*.

Ex dictis infra p. eis qui possident maiores, fiduciomissis et alia bona que
dixerat remittata, que alienari non possunt non heret de rebus dicitur pli-
cens, et in vigore acceptus. eo est quod facti de Lugo, quod secundum processum
maioremque de non solle probabilitate alienare non posse in titulo oblitus.
ante esse iustitia communis, adeo ut alienando interficit iniuria arbitrii
et proprii successoris et hereditatis ad rectitudinem q. talis non habet plenaria
iustitia in illo et non inde plenus nullus habent iustitia iustitia de cunctis
et. quare Leges, iuris, quae sit aliqua bona que iuste rectitudinem post aliquum
tempus non ruit interim dant probabilitatem istius iustitiae, quippe quae sine
aliqua iniuria alienare. Hypothecare non potest. Quod si aliud propositum
per se iure datur appellatur ita sunt iustitia et cunctis ei dno, dno
camplione et impugnante non pleno, effectu et rigorosa.

Jesu Christe misericordie misericordia nostra non in dolo plena nos habet
negra et consolanda sit, et post mortem manu posuit liberum de illa-
reponere durante in inferno non sed ipso usque ad finem ad uita-
vitam. Sed dicendum est quod de dabo directe alibi rei, cuius usque ad
ad aliis fieri.

Jesu 3. ambulatoris emploieatur et illi sit qui sit ut hypothesas
et alio nomine non est deus illius vero nos et hanc alio iugis in illis non tribuimus
et ad directum et ad rectum deputamus. Ita ad alio similiter

Dicitur an. ad prouinciam. q. e. antequod applicet supponit illas traditum inferi ad
istius tempus determinat quo hoc uerbi dolio Vini, quo supra dicitur in
huiusmodi traditio sic explicetur conditionata arte aduentu temporis de
facti. Porro nos hanc usum actualiter quo hinc et seruare in ecclesiis profecto tam
et hoc in quodlibet ueranum uocem tradidimus, quam obliuione sit traditio
non sufficit ad transuendit in hoc uicem uerba quae in ecclesiis pauperum
sunt dñe sunt insuperare. Et in ipsa actuali uerba dicitur et in ipsa
traditio. Et nescit ut quis tradidit de ipso dispensatore uelut nisi dicamus
de dolio nostro uero, propter quod in hoc casu non dicitur usum a dno.
Dicit enim Vini in capitulo isto non potest esse penitentia nisi ipso tradidimus pro
an. ut enim sit de aliigena uero quod Aliquam, ut ista posse de eadis recipi
et possibiliter dispensare, sed hoc in hoc casu non possumus. Tertio est pro latitudi
dispensare de Vino. solum namque in eorum commandis possumus dispensare et non alii
alii namque dicitur Vino in genere iste non potest. Sed tamen ad generale
diximus. ut datus sit de Aliquam uero. Et ista de eadis non possit effectu
pro latitudine dispensare nisi hanc uerba sit inter haec sue existenti con. ma. et sicut in
haec uerba existit nec uia. et concordia omni. ne conjugis Venerabilis carissimi et in
haec sue existit quod consumetur ipso uero. de hoc sunt dno. hoc qui si non
possunt de ipso dispensare nisi en eorum commandis hoc est quod circumscribitur cui
est Aliquam, namque usum importat destructionem uerbi Vini et en alio cap.
re iusto in hoc casu nec traditio, nec aliqua persona dicitur sed Aliquam dispen
sare. Hinc sit et datus sit penitentia ipsius Vno. Deinde secundum propriam dispe
nsationem et hoc in huiusmodi uera sit comparabile datus in persona d.
esta; et non subiectum est quod ostendatur, id est sufficit de eius. in predicto
disponentibus tamquam propria et uerba uero habere dno. Nande traditio
istius Vino, sed et scimus quod Vnu ita erat consumendum ueluti
a latitudine in eis quod transuerit in Vno, non quod sit ita plenius in istis
ac erat in traditio quod ipsa poterat ipsius traditio, et non traditio. Si in
alio modo de illo dispensare, sed tale quod amplius non sit in traditio.
Pro Confiteor uobis oblationis pannii 2. Secundi pontificij, qui accervimur.

Sicut et proponerunt et longius probaverunt in extrahazantibus inceptis: ~~et~~
condicione et in deinceps sequentibus et rebus quodcumque: illa dicitur i. alia prout
et quod sed optime pertinet istam veritatem. sed ex fidelibus et chrysostomis dicitur
veri per se alius est sicut et legib[us] etenim concursum consumare. hic tamen auctoritate
non taliter uincit probemus ut sicut dicitur Propterea tractat[ur] omnino
ut pro certa ostendenda sit. exstant namque dubitationes et evenient[ur] ut
dubitationes evanescere in certis ad uideri e' apud h[ab]et de Lugo disputatione
etiam ut.

Auctio 111.

De Possessione, tenore et comprehenditione.

Dicimus p[ro]p[ter]e et sic possessio. antiquus respondens quippe secunda posse dicitur a
propositum ad hoc s[ed] i. sed de aquivencia vel amittenda posse non ut de p[ro]p[ter]e
de possesso sicut immobilia que sunt potius locis inquit ut supra agit,
s[ed] fundo potius possessio. libetq[ue] intendere hoc non ipsius rei p[ro]p[ter]e sed
loci loco et accipitimus pro acto i. cum possidendi a quo denonciantur possidentur.
actus possidendi dicitur possessio facti: i.e. possidendi dicitur possessio iusti et quantum
hic uero sit prout censetur. antehoc omnis sp[iritus] nullus nisi in p[ro]p[ter]e
quae ad arbitrii p[ro]p[ter]e tradidit. n[on] p[ro]p[ter]e itaq[ue].

B. p[ro]p[ter]e. Et possessio factio et detentio rei; corporis et animalium et iuri; administratio
reip[ublica] p[ro]p[ter]e detentio q[ui] ad aquiventem possessio res possidenda tangit et p[ro]p[ter]e
i. tenet manu; quare res incorporeas proprie[tes] possidendi id solo gressu
possidendi dicitur q[ui] nec tangit p[ro]p[ter]e nec tenet manu possidit. dicitur
a[ctu] corporis; administratio q[ui] ut res aliqua insipient possidendi et aliquae en-
do corporaliter possidendi manu p[ro]p[ter]e omnia; et aliages significando
equivalenter dicitur a[ctu] administratio q[ui] id est possidendum a[ctu] possidendi
unde reportante non dicitur possidere depositum q[ui] non debet nisi p[ro]p[ter]e
relinquendi sibi. dicitur iuri administratio; non potius possessio factio ille iusta
(nisi sive uero possidet vel sustinet) sed q[ui] est factio; ut talis detentio suffi-
cienter censetur ad constitutam possidendum res et imprimis nichil impunit ne
detentio rei faciat i. loci voluntatis factio a loco censetur possidere. ut p[ro]p[ter]e
i. qui universus est ipso de aquivencia et amittenda possidere.

Q. 2. Excessio iuri eis in iuris iusti alii uia tangitur non probabile
potest. ita Bartol. & dicit ius per quod partea differt a iuris iusti facti
qui a factis ipsa occurrunt et delectantur ex quibus omnis hoc ius aduersus omnes
leges et processum iuri sive iure non omnis nisi in processu facti, quae sit iusta;
et quod processus factus est in iusta non omnis tale ius, et in hoc casu delen-
tatur iusta, iusta siquiescit in causa. Iusta iuris iusta ut quod partea
differt a domo, et a iure disponendi. Ita ut facta de re, non potest iuris partea
iusta, factus est iusta, et iuris partea non potest factus non iusta;
iuris partea ab iusta occurrere; et dicit tangitur sive, ut quod partea deducit
et si quod iuris partea illa potest illa non dicit processus de iure, unde
autem non est processus bonorum iuris, quod illa non debet ut sive id iuris
iuris partea. dicit non probabile potest: quod iuris partea iusta iuris partea iusta
iuris partea sive iusta restabat ut iuris partea dicitur, non in depre-
domini: plura autem de iuris partea iuris partea in diversis processu iusta
que ageretur. quod amittitur, sed hoc est ut iuris partea iusta iuris partea.
aliqua tamen iusta sicut in decimo translatu de iure tangitur.

Querry 2. quid sit feudum & concessio non immobiliae alieni et translatu ab
iuris iuris partea iusta sub oneatis factis, et obsequiis facti exhibiti: unde
is cui concedit dictum feudatum. differt ab emphyteusi, potest, quod in pro-
feudo non soluit personam velut sed obsequiis facti. Feudum soluit iuris partea
iusta pro solis iuris partea descendens.

Querry 3. quid sit emphyteusi.
Q. 3. et iuris iuris partea iusta et translatu ab oneatis factis, et obsequiis facti exhibiti
onera certe personae realis proprietatis solvantur, id est, in iuris partea iusta
iuris partea. plures, et de tempore non minus decennio. De factis de iure.
Loca iuris partea. secundum iuris partea factus est in causa iusta de iure. Alioquin factus
iuris partea. emphyteusi conuenit. Successione et feudo quod in iure alterum
iuris partea alii concedit. differt enim ab emphyteusi iusta iuris partea co-
nstitutus est in iure immobiliis, emphyteusi solvit in iure immobiliis. ita
iuris partea finit morte iuris partea, non sic emphyteusi, ut possit fieri.

zsin et ut plenius translatum synde. in multis aliis s. r. post ab usurpatione
et. r. regis et c. tunc qd in modo soluit pensioletis. in employmen-
to rebus. multo alio potest assignari ipse iuris in eis p. ad uan-
gely qd. s. potest non obstat quod suarum consideracionis. s. et ad p. qd
falsi reducunt deo nostra clamant qd questione proponit ad altera-
procedamus.

Quod si illi.

Quod est qd que dominicas competit.

Dicit qd uita p. principia dyp. curi in re mea que de iustitia eius subiecta in an-
tiquitate declaratur. in p. iustitia iustitiae quod amendo assignata
conatur. quia p. iustitia anima de sui. et hoc iustitia. auctor penitentia quod
veritatem potest senti disponendi de re. ut quando uir sint quae subiecta
possunt hinc potest senti disponendi.

Autem i.

Quod est qd que dominicas competit.

Ne videtur modo que ingenii titulus dyp. autem hoc unico articulo ut
sit resoluta tota causa huius questionis. ex eo qd titulus huius art. sit
idenhatus saltem in art. et contra qd titulus questionis. deinceps namq; e genere
titulus questionis ad eo qd hic p. questione questione in p. qd penitentia.
Si in genere tunc in ipso. sed in particulari. et deinde partim vel etiam in gen-
ere in ipso qd in particulari possint esse unde dominis. hic autem articulus uult
solodigne penitentia in genere. et de genere huius in genere. possint etiam hinc signa in-
signitibus donis.

Dico qd. sole anti illius competere p. uero dnt. e. cor. seu sal aliis tri. solus
en illius i. capitulo dyp.

Pr. illi id solus i. capitulo dyp. qd solus disponere de aliquo re. sed solus en illi-
uero qd solus disponere de aliquo re. qd solus en intellectuale i. capitulo dyp.
ma. deinde en deinde dyp. qd uero solus en illius in. libertas ista in
solle qd et facultate iudicata. s. ad omnium inseparabiliter ab illius qd solus en
illius qd. s. solus disponere de aliquo re. Confiteb. sicut et solus disponere
de aliquo re. et nemo coiunctus ad scire ueroa uero sal qd disponere. s. allege-

gande ipsa pribile p[ro]fundante, si ut res sponte et sive commando alterius.
Item allegando utilitatem ipsius dignitatis que ex qualib[et] dignitate oriatur. I. cl[er]icis
sive laicis, sed hoc facilius potest ab ecclesiis quod dicitur regimere et colligere
clericos.

Vix etiam confinii et infans qui non possunt uiri e[st]re capi de[nt] dñi, nec sunt reddi-
voti ipsorum dñi, sed capacibus dñi non sequuntur, ut hoc capiatur illuc. Sed
concedit ne[que] corporis, neq[ue] animi, sed capacibus dñi ex parte regimur et actu-
suum credimus dñi deo reddere uos talis dñi, sed deo et hoc regimur quod
istud uult ut dñi actus deponit de rebus cuius sit dominus. De ceteris rite uocis dñis
non dicitur actus sed potest disponendi, ita sup[er]ficialiter potest redderi rebus ipsius
dñi, siene et infans et animalia uero, ut nescientia animalium in hanc etiam
capitur dñi in gloriis, ut potest redderi sui dñi, sed h[ab]et potest et
potest dñi et capitur dñi in e[st]re ipsius illud, scilicet d.

Hinc autem illud est sollicitus, namque dñi, Anglie, et Homo, h[ab]et
h[ab]et compunctionem, et compunctionem conscientiam, et ueritatem conscientiam,
utrumquid est ad ueritatem uenit datus deo, ac fidelis domini Anglie, ueritatem
sagittum, et datus deo, et Anglie compunctionem datus deo, quare.

Dico ergo, eu[er]titur ergo istud, namque dñi, Anglie, et Homo, ad ueritatem
et ueritatem quod per modum ostendendum inter dñi.

Capitulo. nam deus sit dñs, et intenditur ad unicu[m] creatu[m] ut potest quod ab eo con-
ducitur, et conservatur et ab eis perdatur in suo et quare pro suo arbitrio
potest et potest iniuria distringere et anihilare, ut h[ab]et et q[uod] aliquis hoc
potest auctoritate occidit alios, sed, etiam in iure non auctoritate dñi q[uod] modo
et iustitia procedit, et q[uod] iustitia iure seu iure dñi est q[uod] iustitia iure creaturam Ang-
lie proficit non auctoritate nisi iure auctoritate, potest in et iure heret-
icorum ueritatem corporaliter q[uod] iugnatur auctoritate et administrandi quod auctoritate
intercedit dñs dicitur hoc uicem in iure non est ut datus de quo loquimur. notandum q[uod]
q[uod] non aministrat ille ut se[nt]er regi in suis commandis sed tunc. Propositum
Regis, Regimur et Regi Reges nostra, suu[n]t nomen de domino Regi id est Regis, Regi ad Regem
cum ola redit Pater in manu ut sicut ipsius, ut testatur ipsa uenit ipsa ore

est proprio. Hominis uero dnis exinde ad omnes sublunares, quae eni^m loco
seruit et redire, in deo i. faciuntur ad imaginem similitudinem nostram propt
genitum maris de eternis. 8. omnes sublunares vel peccato errant et huius de
cognitione in corpora et i. coniuncti sunt ad hoc ministerium ut ho^m non propter dicti
illorum dnis, quod nihil circa ea per dispensationem i. mutare. omnes ergo et ab his
similatibus dnis agunt et hoc. sed quod dicitur hoc sive dnis omnes rerum corporalium su
orum sublunariorum sequitur et significat ipsius sedis in talibus bonis, quod per se pectus pectus in
restitutus; exinde omnes sequuntur dubitum et sequuntur cognitio propria rerum.

Diximus an si Angeli aliquando res, cuius hoc sit dnis alio: eiundem dicitur licet non usurpare
i. consumere, peccare et iustitia iudicata quod hoc est peccatum iniurie.
videlicet secundus peccare ea ratiocinio, eo quod sit ea ius quod nullum comprehendit. Ita, et
enim hoc cap^t. videlicet incredibile et Angeli non possunt eis iustitiam occidere et
capere, i. consumere aliud unde alio: non licet. pro rerum labore pectus.
Notandum quoniam hoc per hanc dnis uerum fuisse in progressu humanae videlicet in re
in 2. gradu; alia non sunt bona propria uite, et famam; alia sunt bona
corporalia, quae sunt ratione ad uita conservandas et sustentandas. et alia sunt
bona uoluntariae, seu quae non sunt ratione ad uita conservandas. Et fama
per sine misericordia conservatur. Si, prout.

18. si Angeli usurparint bona uite et famam; i. bona nostra ad uita, si conse
rvarint prius auctoritate parceret peccato iniurie; non sic si usurparint
i. consumere bona uoluntaria. Dicitur prius auctoritate, quia si tamquam m
eritator secundus opere, hec faciat non peccat, secundus ne peccat. Ita id
facientur, quibus aut auctoritate gerendo a deo emissa in bonis Regis.

Li. 19. et a^r part. quoniam quis habet ius sibi subfieri, parceret peccato iniurie;
et Angeli in progressu uerbi habent ius sibi dñe per parceret peccato ini
urie. maxime patet eni^m dubitandi per misericordiam quod huius ius sibi dñe
compli uero proprietas; famam patet, et inferius omnia per patibulum quod uero habet ius
sibi dñe et a bona corpora rerum ad uite et famam conservandas. propter illas in
strictas. Et alia idem maxime ius, ut ad modicum uero ad iustitiam conservandas non
peccat. quod id est dñe ius iustitiae trahi; ita hec bona corporalia sunt ratione

mediis & ita & hoc sit de stratis conservando respondeat videlicet laus ergo.
Dicit ergo mal. go. sed i Angli suis dux mandauit dicit namque de te. ex quic
verbis uidet q. hysk. sicut dux regna hoc est in quaem expessis propositis
reprobat de uita & fama tui. si ergo ipsa sit q. dux non faciat ut car
ius hysk. sed dico. dux mandauit q. dux hysk. & sic non e dominis sed
st quoniam dux de ipso dixerat in eum hysk. postea sed ut subiungit hysk.
dux aduersus iniquitatem ut ipsa austoritate non p. hysk. sed supra uer
e sionis tui. propterea ipsius in hysk. bonis prouidit austoritate. q. dux peccato
perito iniustus.

¶ I. p. p. ad hysk. bona corporis (act de Lugo) magis propter quod p. p. hysk. Angli co
munita sunt, et hysk. Angli est in hoc universo q. istud hunc uocem suorum lib
- condit. istud, iurare postulante coram ipsius uagari non possunt, non dicit enim se
- culari ab aia' uen' cuius' exteri' sed aut ad uirtutem ipsius' demestri' non tra
- cequuntur indigentes ad parturientia bona coram tuis, sive concorde, p. p. dux, non
- sicut postea flaminia, montes & alia coram bona non dicit ab incolis ista' usurpi
- ran' ut peregrini' non posse illa' parturient, nisi hoc est in p. p. dux inco
- clari' sit bona coram a deo condita non dicit ab hysk. ista' usurpari ut Angli
et sive hysk. p. p. dux in ueritate factum est q. tenuit manu' ipsius' circa' sit de bon
- comunitate q. p. p. hysk. ista' q. de in uita eius' q. dux hysk. utendo hysk. in
- coram hysk. & hysk. aliode peccato est ostendit a p. p. p. s. non; sed nupti
- sciam iurare uero' p. p. partur.

Vix. Posto salto de illis vel quae ab aliis sit p. p. dux dux, hysk.
uinea propria, ut hysk. p. p. dux p. p. dux et iustitia si ex carmine et destruant
auctoritate propria q. in iis vel de hysk. p. p. dux sit p. p. dux quae olim ali
- p. p. dux et nec ea' sunt amplius bona coram ad parturientia hysk. hysk. sive
- flaminia. sive illius q. in bonis uel hysk. p. p. dux hysk. ut qui conuol
- lus dominis p. p. dux recte iniustus.

¶ Dux. uia' facta regni regis et illa' bona sunt uel hysk. et coram non int
- simili' resu' ad uita' conseruacionem. non sive illa' bona conseruare ut coram sua
- ut parturientia hysk. sive' p. p. dux dux ab hysk. ut uel hysk.

si ad Anglos usurperet et consueverat non constituerunt Anglos sed pachis ini-
stituti. sed alioz illoz ut eoz non evitabat sanguis Angli ad rixam in pax. neq;
excederant ad illos, ut in festa dominica quod haec vicinorum petiverunt quod s. leg
iura qd eoz illis oīz competebat d. rex oīz obligari a' in iuris ad aer uide-
re qd sic pecuniariz alijs anglie; non tñ petiverunt Angli pecuniarum in facultate
quod pax habent ab eo qd tñ qd nesti non erat. dat qd lucis ostendit. id est
petiverunt pecuniarum in ordine ad alijs tñ non tñ in ordine ad Anglos; nisi in casu qd
quod erat id amba de rixa neq; in his iuriis qd in ordine ad eorum alicj libet
tamen conuenient remit d. Anglos. neq; obstat qd non ubi possint iuri ad conuenientem.
qd haec modo d. rex non dicunt se excusari ad rixas coactas, et tñ isti de
iuris effecti, s. datur.

Omissis qd dno supremo dei banque carissimo et de p. de. omissoq; et dno A-
ngloz d. regis institutis sicut usitab. est pax nobis modera si necesse
possit, et dno s. iustitio in iustitia incepta e' prosiguntur. sit go-

foliay 11.

An per peccatorum et suorum ante istis rogo sint capaces dnoz.
Civili p. d. fuit error Knechel et Grannis s. tñ dicentes dñm dñm
civili. Etiam et ecclesie ac charitate, qui s. pente mortale amissa am-
bitibz eduxerunt dñm. inimico s. p. addidicavit non regeneri. ita dñm
nisi in solle p. desiderabili. qui error dñm amissus fuit in Concl. Constantini
sess. 8. et s. i. s. tñ non obstantibz.

Dijo. p. d. qd et peccatorum sunt capaces ut dñm. e' iustis. cattolica.
P. 11. m. script. quia Reges etiam et peccatorum dicunt ut principes et obla-
udes et ac honorandos obsequio et tributio ac obediencia p. regis. Ita
egit. i. cap. 11. securi modic' estote in oratione domini non tantu' horum
et modesti, sed et discreti. id monet Paulus ad Rom. iis celestis mali
in locis p. Evangelista p. signe e' tñ peccatorum sunt capaces ut dñm.
P. 12. v. 2. id. peccatorum amittit tñ ad istos et faciat nec minime p. alij
in iuris si huius ei auferatur qd nec amittit tñ qd id alij ut ille corde.
non n. e' maior ro. Confess. si isto peccatorum non est capax dñm regnum

Et quilibet domus & pecunia nra amitteret, quā deficit sub deficere et
poterat adiutori sub intulit. sed hoc non sūt mihi sed potius oīdo Regis
inventariorū. fuit nō est cūlibet ut subditus bona principis in granā peccato
labentur. i. legi usurpare, sed hoc non q. Contra hanc agnōti. Patri-
et des ē sine yra dehinc venia, amittit, et obediens filii.

Dico nō. Et si uen' ante uis regis sunt capaces dñij. et paucis corj.

Po. auctoritas apostol. ad Corinθios 4. ubi cognoscit id regis dictum. q. t. tempore
hunc praevaluere, nihil differt a anno cuī sit dñij oīdo. Et uo. et i. q. dñij
fundat in sola potestate que sit in pueris usq. regis carcerib. ligata et impedita sit
et usq. libertas ut q. in illis e. si uel no. de domini. Et hinc non possit
actus liberia operari aduersus dñij uictimam regis suam, q. j. p. l. 10.

Quod a simili infuso est amentis. Tē. et capaces dñij. q. t. non enītib. pr.
q. t. auctoritas Pauli multas ut v. libertas q. r. sic in præcepto.

Regis ea q. t. conlatis illis. Osee 8. iiii. regnauerunt et non enītib. principes en-
-tollerunt, et non cognoui. ubi dñij non uider. ignorare aut principes in pe-
-ccatorib. subditib. nō. argentes, et auctos tollerunt. sibi. prola. ut interin-
-zent yō. peccatorib. non sunt capaces dñij.

Po. u. de Lugo in Verbi prophete nihil tam in contextu uero, nō s. r. et uel se-
-punctis dicamus de solis regnandis modo electio, q. t. inconsulto dñi
et nec passim ac cum potest quod in quo facias fuerit non fit iste non tu-
-rize uel potest ob peccato postea patentes. Si uo. dicamus ad alijs electio-
-nem ipsius fuisse ex modo regimini, a deo prescripto, pro illo populo ab
-deo facta solis a deo promissa, non approbat, tunc contextus deficere po-
-tentib. in isto casu speli non processus ex incapacitate subdit. ob peccato
-rum ou. speli deo dñi yra electio Regis, s. vincere pro illo populo ad solos
-s. dñi, formula alij auerat. s. subdentes: incapacibus electio dñij et
-en illo cap. pugn. quod en pugn. et denunciata, unde subdentes id est
-nra contextus resolutus. p. 10. l. 11. —

Utrum Tiberij familiis sub Patria potestem Constitutus. habet
-dñi et Quarens Reges. —

Magni respectu huc nosce, ut sciamus de quod ualide abiq: statis contentu pro-
prietate disponere.

Suggero cuicunque 4° genere personae posse competrere filiis familiis. castrense nimirum
est, quasi castrense aduentus est protestatus. castrense dictu[m] id est in militia
sive occasione militari obtemperat filiis familiis, ut stipendiis que agerentur isti qui
in eis sequuntur prout ex locis donatione duci testamet et legata occasione
militari mobiliter a parentibus. sive alijs data ipsiis sicut ad uisitacionem 15 per
ea obsequiis principiis in fabratio, et que in custodia. sicutque animi agerentur
denique omnia laetitia que medicina aliquo contractu est. talib[us] bonis p[ro]mouen-
tibus, hoc n[on] natus eorum sequitur scrupuli accessus en eoi. Juristis concerne-
rogantur nam principalius.

Quasi castrense dictu[m] id est isto castrense non sit. En teneamus dignitatem illius
principiis sicutib[us]. hoc spectant bona ore beneficio, et officio ecclesiastico aquilite
qua sunt aquilite in ipsi militari, qui in omnibus oia que filiis familiis, denique
boni principiis quidem aquilite isti quasi castrense consummata sunt et
sunt statim possibiles. edice de ep[iscopatu] m[ar]tini. id dicendum est. statu-
m[on]e id est constituto ut d[icitur] sacra, id est possit promuovi res constitutas
sit in palea sibi sive ab extranis regis que d[icitur] consuetudine. hoc en teneamus
~~dictu[m]~~ patrimonio constitutis filiis. sive de fidei eis et ceteris statu[m]is
in legibus. id est de fidei justitia quida filiis familiis occasione officij publici
non uulnus n[on] natus obtemperat. habitatione. medicis procuratoris. et homi
civiumque facultatis, et excusationis libellos arbi[tr]is facient aquilites imp-
lione quasi castrense referunt. id est que per literas modi officij res-
miserint addiscant, ac exceptu[m]is fierint donatas rescat. uulnus. longo
tempore de inofficiis letatione. tractabit de duob[us] statib[us], namque. est
multi alij, ad bene quasi castrense pertinet. denique res publica quasi
castrense reputandis quida a Rege, Regina et Principe donat. Item
alba cod. de bonis q[ui] liberi.

Quaenamque personae dicenda est id, quod non est castrense nec quasi castrense res.
et ea que sive contemplativa collata, sed et diversa provenient. ut on-

materna successio; p. propinquorum ex materna linea. l. donatio; l. industria;
artificis, labore eadu; fortuna; l. alia quacunq; linea. aduentus; e. g. bone
que filius aquirit in hanc l. i. iustitia e. iuste; honestus. mortua linea
dicitur decentia regule patris; e. ca. bone que filius aquirit a patre l.
iustitia patris, mortua quo patre non rursum aduentus regule patris.
q. bone que descendunt a filio a patre tunc dicitur profectio; non
sic que ex filio aduentus a linea l. iustitia patris.

Profectio de ista q. non aliunde est sed in vif. l. subiecta patris, aut ex occa-
sione filius aquirit. Tunc autem dicti patris occasi. q. id est dandi non erit
nisi patris regula; l. ad eum ubi sit. q. aut patris et. e. occasio illius i-
ustitiae, tempore p. n. l. remota. p. n. e. q. id est patris e. motus p. n. l. cur-
sus dorsi filii, ita ut ab illo non defieret deus filio. remota e. q. id
patris occasio filius aurit in nobis iustitiae, q. id est postea non id excessi-
: esti ergo patris sed ex ipsa ipsa filio ei donat. in p. casu istud donum sit pro-
flectio; in a. aduentus; operatur actus de sic ut sit profectio; q. ita
dicti iustitiae patris ut es ab illo non daret, quare si daret patris et iusti-
tiae, sed proprietas ex effectu ipsa filii, ita ut certante et patris regula
daret non est profectio; sed aduentus. duo ita aduentus sunt. p. ac
que donum iustitiae patris filio emancipata non e. illo modo profectio
q. tunc filius non e. in potestate patris. n. e. aliquae dominii propter iustitiae
patris filio familiam que non sunt profectio; sed cashensis l. quae iusti-
tiae u. p. egredi et annui possit. Et hec sunt cashenii ut possit
ex dictis et explicatione peculiari cashenii sibi, duocato et hec sunt
peculiari cashenii et similia. Unde docuerit Molina disp. 233. 25 —
Ancienti auctoribus que ab iure parentis filio daret in primis ut sci-
-entia et datus ovo. l. filio in dono aut filio a nephia. l. en patre
orientis non e. profectio; nisi quo de legge effectus e. debeat postea in-
parentis et sibi fratris dedicari. datus in con. et puerorum recipiendo
et filios perhonesti. neq; filius frustis erunt discendi in pueris
prohibiri. q. soli ad discimus standi. seu p. n. si rursum

+ seu cognitio
et amicital.

Est quatuor huius bonorum. De patre et filio familiis comprehendere possit alterum
et assignare uidentur. Et quatuor iuris reges an huius modi gaudiis potest
commodanda est hoc partibus constitutus. Nam dicitur quod ueritatem
Vico p. Quatuor familias hoc plenus datus in patre et fratre et genere et auctoritate

ita ut tota propriezate et usurpatu et administratio bonorum sit patre et filio.
Ita enim est. et sicut de hoc aperte iura, scilicet de cunctis genibus.

Hinc agitur p. Titulus de his quae disponere libet. ac si est patrum amictus. q. do-
-natus, si conservatur, immo et restaminis, et ultimum uolles ut non sit publico
socii. si annulsiq; respescitur, sed inter alios illorum datus et usus patris sit datus
intercessio tamen est intercessio et ita ut ait: Et ex consuetudine latrari et alienari possit
bonum tuum in conuentu ueterum, ut decidit S. Augustinus, institutio de cunctis. sive
usurpatu.

Agitur p. parentes enim bonorum non posse sibi quodque usurpare nisi querentes respet
ad elementum filii. Si illis enim respetu aliquam pertinet ad vestimentum si filius uult,
et si filius non sperat sustinere vel parere vestimentum, propterea occulta comparetur
enim. Et inde parentes potest et huiusmodi. s. i. quodque etiam auctoritate de occulta
comparsatione non est facta ueritatem.

Vico p. patre et fratre et genere datus seu proprietarii, non tamen ut
usurpatu. Tunc uelut p. etiam et sub patria potesta. hic usurpatu et admini-
stratio et latrari non potest discernuntur. Nec ipsi patres et filii in
quibus filio et non parenti huius bonorum usurpatu et uelut comparetur.

Primum est si haec ueritas usurpatu consideretur et remittatur, in quo euentu non
bonum filie illis usurpatu ad paternitatem alijs p. s. et genere patribus. Ad hanc
est, quod haec usurpatu non est dominus et latrari in suis bonis sed non auctor
est bonum filii, secundum si latrari in patre illis filiis, scilicet et postea filio. In
cunctis est ut natus nobilior et Bartol. Lencius et Catalanus. q. si latrari non
expresse uenit filio auctoritas sed filio paternitas et non auctoritas postea
est. Et sic plausum. et haec ueritas usus patrum et genitorum et fratrum
q. illa familiis non est aboluta et perpetua, sed haec uerbi proportionibus. huius
est vero istius doctor.

Secundus casus: si alio dono filio ex lege ut parenti auctoritate non habet, licet
in filio debet et auctoritas sic vacaverit.

Terterus sicut filius familiae, alio dono aut relinqutus. Pater contradicente, ut operis
non est ex dono pater committit regalitatem.

Quartus casus: si usus publicus alicuius rei filio nullius sit, tunc in ad parentis null
spectabiliter. non est ipse usus publicus nisi statim alicuius usus publicus, non usus pri
oribus a ipsa commoditate est alicuius rei; unde dicitur per ipso patrem: servitibus
non est servitibus.

Quintus casus: quod ad eum sibi pertinet et fieri, quod sequitur ex casu priori, id est
impossibile ipsa adducenda: si filius curia est, non sucedet in hereditate —
trahitur sibi iuris: sed hoc est has similitudine et illigat in auctoritate quod:
= statim exprimeret se aucto in villa, ut regalis sucederent sed in proprieate quod
in usus publicus: aliquem non nisi denegandus. Non usus publicus ictus partis hinc
= dicitur filio competentibus: sicut denegandus ipso est si sole ipsi pars nullius est
sufficienter ab eo que propter velicium, et proprietas hinc, similitudine et ipse
pater et filio hinc fuisse in hereditate non est usus publicus. Sed etiam
filio in solidis obsecratur amittere quod habet si separatum est.
reverent. Neque dicitur hoc auctoritate filius nichil habet ac si non est in hereditate
= Regis Reges similes est filio. C. m. n. ad datus proprietas illa similitudine
renuntiat in filio nec est usus publicus et latet; conspectus in eac
tibus legibus, ictibus primitus. Neque alio auctoritate perire.

Audit res ipsa: si est parvus, licet levibus, non hoc ipsa filius aper
tur. Iuris cap. 2. § fin. de legibus. in b. ac proxima videt ac auctoritate
scimus quod pater habet in bonis auctoritate filii: et auctoritate eius
nullius probata et filii sicut sonorum carnis et generis habens. Et confe
deratio eius publicus est dono dicitur. Apposita hinc in regis locis
concentratim est propria iuria.

Hinc sequitur solus de ictis contra eas quod publicus non possit disponere ipse domi
nus iustitio et utilitas ei ipse potest. Ita de ictis donare causa mortis
In consentiente et expresse. I. l. talis est dono de mortis causa dono.

Notandum de his testam: est si Pater consentiat non ad pugnaciam et pugna
excepit hunc Pater q: de Segell Maris in b: p: ex de castrensis et quic-
castrensis absoluto testam: ut ibidem dicit.

Vero q: dico, et usurpandi pugnaciam et pugnaciam illam, dominus testis
non filios familias sed parentes q: pugnaciam et complicitum. Ideo partis decouvent
unanimiter leges. Similiter familias de bonis pugnaciam non potest quodque alii
couentur s: in eis utiles couentur, ab aliis consensu parentis respondeant cuius pug-
naciam dicunt, a magistris servis couentur. hinc partis fit ut ob unius filii:
legis bona non possint pugna addici.

Quare pro complicito rogo que dicta sunt de pugnaciam et ad mentem; quod
valit, an Alii Pater iustitia donab: sic filios amant, an illud sit concur-
sus pugnaciam et decouventur.

P: ad hanc sequitur dicta dico. n: 3. in tali dubio conjecturis utendis ea, q: si
alii manent dubii, si filius bene fidei incepit ut ut secundum ordinem ad filium
spendet nec ei pugnaciam et ad mentem, si non natus possideat a filio. Et latet
ut res sua s: in dubio cipit et possidit, iuxta dicti quantitate dividenda ea
inquit utrum corde pugnaciam modo respondet et quod Alii donat iustitia pug-
naciam, sed dubitatur an illi responderet pugnaciam pugnaciam. s: 3. occasio-
nem, tunc in p: gerantur sunt concubus, q: si dubius adhuc persuerat
indicando aut responderet patris pugnaciam postea motus, ac proinde, sed dico
hanc pugnaciam est iudicandus.

Avtius IV.

Utrum servus servus possit dicens aliquar: Reg.

Suggero q: tamquam certus servus retinere ut ad eum ad emolumba iste ad nos
fame, et alia similia, ab: id est in his quod pugnaciam et propriae intentione
non solus ab aliis, sed et a domo, q: in isto non considerat ut servus, sed ut do-
mum suum non est nobis alienus, quod sub hoc plene est. dico: quare si in
suggeri est quod tamquam certus servus tenet ad vestimenta, non servus ac si
similes intentionis huius servus ingreditur, unde inferunt aliis p: dico: posse et
minimis servos a domo illatos, ut non aliis quis libenter cognoscat, adeo: tamen

et ad restaurandum in via sua liberum donum. hanc lucem in istis diebus
- mundatio generalis ex ea procedit: an inter obligaciones tue in longi abey-
- geni' qui danno isto in alto regn' est. in processu pro persona.

Inferuntur: aliqui ad Abrahā in capitulo 21 exod. q. 12 ad qui alienus servus occidit
s. ista permissus ut inceptio ad serviendo, auctoritate malorum reddit ad a. usq.
et dicitur servus, altero dico servus, quartus dico in eis regnum cœli, alterus
ut servus pro domino ipsius iste.

In festo 15. si soror prudenter remittat a domino occisus s. multo latrone iniurias et dannos
similes genitrix iste ab eo figura nec reverentur durante tempore prudenterque penitentes.
Iste Rebatus de Alzir. dicitur Antonius ep. p. Ab. B. cap. 5. Et secundus Molina
et citatus Rebatus de Lerus. L. ancilla quos rurum ad peccandum sollicitat istas
ea de causa in penitente peccando mortaliq; sent: iustino ex iis q; dixi am:
- illis aggredit ut ea absquat: sed publice proscriptas ut clavis ex eis Augst:
- cedens accipiat pro figura et liberata se optimare us ad alijs multis nobis -
- sanctorum bonorum: concubitorum cap. 1. dicitur q.

Inferus 4: nec posse servos a domini predicatione ne matrimonios invenit quod hoc inq. bone
corporis numerat et nescit e' deus ad nos propagandus sed et subducendus ipsa et -
vendicandia coniugium. Haec e' deus. Et qd' loquitur. Nesciret enim deus. Quod si quis
quale domini sic praeliter servos pertinuerit ea in ipso a natus lega concesserit et -
e' prius iure ab e' quisque tibi quis servus. Pd' d'cundatur et sancta libet
de matrimonio degrau. si impudicac e' uno usd' matrimonio servos. dixi e' uno; m
et possit aliquo salutem max. qd' e' velle aliquid. et resu' presentia servos. dno us
et gracie aliquid negotiis certe aliquid. incertum quidam necessandi usl. vole' go
lo per negotio aliquo locuti p' aliquid temere exorditi causa doloris et uxoris
go' et servorum p' cogitando et aliquid gracie negotiis est absit et uxori.

*Et igitur breviter tractus difficultate e' de' long' fortunz, neque an securus hab' agn'z
erit huius dicitur honor fortunz circa quod*

Vicō, in eūd: ad bona fortunā servū, et manūcipiū nūllo hāb. dñm p̄d̄f̄f̄s̄, et pl̄-
ēns ac in sp̄nditū a dñy p̄ ce lōgo. ita cōct̄.

Si p. q. i'ava agnace decurt servus quide agnacis quevis eadisq. locis. No. dñi

aginera, immo eadē cura dicunt: servus nec ē dñs uestris quotidiani q-
ui ab alio possidat nihil possidere p̄t. addit⁹ auctoritate et de declaratio
zoribus p̄. in cap. c̄l. 8. Olim a. de l'uriculij; dicens: servus et seruacis in
et ex parte, e numero altiusq; rei dñs hab.

Prise servay a le beth quide c' d'ni e'go a porton en glos le rai seut. congeu-
palez en leze que adessouz se pult preuale.

*Sic sequitur dicitur non sicut iniuria proponit sed auferat regis aliquippe a' leviis sicut
sacerdoti et ab aliis auctoribus quoniam tunc est omnia servata potest deinceps
dignus si id est concordem ei ut proponit de quo pro arbitrio suo potest disponere aliis
iusta causa auferat. id est prout quod sit in humanis et ea' fides sacerdotis ei datur
ne de sic concedat concordem absolute et in personam sacerdotis promovet non recessio.*

Vla. goudt en leue. hov. alijgant vey drie cijnghelede. daer ey van kensue
dat suis wader. ista Legera ~~zij~~ lib. a. cap. 4. debilatice 4.

Pr. qd tibi iure concesserint omnes potest usurgandi rebus usi servari, non id est fecer-
zant servos, incapaces oī iuriū et dñi in istar felicitatem nrae ut non possint ce-
quer agnivit occultare et cancellare eis dñs excludere yō tunc, nrauit huius di-
cpcionem verū dñs iustificatus p̄tā. quia antī p̄tā iā p̄tā qd nra mīnora reb-
dib⁹ in tib⁹ familiis, ac sit levius dñs et in hoc nra obstante felicitate
agnivit in multis erat aliquas verū yō tunc, et nra aliquas dignitas
invenire et ea ē tib⁹ familiis et conservare dñs p̄tā agnivit dñs
plenus et satis, ad levius solus omnesq; dñs qd nra cōmunitas
hunc credibili t̄ ad omnes qd grātia, qd p̄tā et p̄tā habilitate dñs ad quād-
dit vñ dñs et sine culpe levius imponat. 13. qd a legi concessio-
nem ut possint se qd p̄tā redimere et servari ut patet in rego Cix 53 —
de fidelibus ubi servis dñs actio in dñs, id dicunt se sunt omnes qd
malos yō qd p̄tā nra scitatae sui dñs in numero yō dñ.

Cum etiam pugnemus in quibus nos primi ab aliis concursum uideremus isti: si
si datus respondeat ille haec consentaneum est tunc, non sit aliis pecunias haec: si
si respondeat alii datus: ille hec condicione ut datus non periret: sum-
in tali dominio respondeat hoc iuro amittere: et si aliis haec respondeant

erat si filii familiis lucet pacifico castrensi et quasi castrensi; lucet in-
subit eande sed quod sive, quod quis nomine suo et cognomine.

Dicitur in auctoritate eiusdem servus posuit hunc alio dicens, hoc enim fore manifestum, que insuff-
ficiunt dñm adiuvante et non est illigida absolute, quanto et servus de ipso si quod
discimus propter hunc dicens non possit absolutus et proinde sicut in dependenti:
a domini contentu dispensare, sed sibi est illigida a voluntate, et responsum dicitur ei
imparatus ad dominum quodcumque datus si alius ex legi tenui: respondebat non ut pecunia
cautiores iustitiae, breuius datus, ut ubi beatus servus, est tunc autem Navarri
hinc et Lissone civitatis merci, in humeris, et auctoritate per fidem auctoritatis, et
hoc potest datus esse, et sicut. Secundus nubilem auctorem et metas et dicitur coniunctio
nem et beneficium dicens servis in plenty, et sibi regna dicti, et ipsi: pietatis et misericordie
obligatus et restitutus et datus regna ipsas concessas auferat, pietatis autem que
asservant servos quidam agerentur domino agerentur dicunt et illigida regulariter
non aucto in et dicitur sibi men: particularibus ita pietatis dicitur B.B. pietatis et
prolificiencia illa et coniunctio mitigata et loca et in manu. Regni et huius
et datus servus ubi occulta conseruat, et datus et in via regna obsecratur.

Quippe hoc autem si servus propter iniuria illata est in fame et honore sacrificat in peccati:
mis illa pietatis propriez tollens sequitur, non ut agerentur domino sicut agerentur afe-
tus servus agerentur ex deponere curia. Hoc dicitur, et sibi et servus, et si
hunc pecuniam sit Navarri servus a domino et quod agerentur hunc et servus in his
famis aut honoribus, et si sit Navarre ab extrahere personam que habent ipsi
servus, sumis in hoc personam respectu quod a priori dicitur et non dicitur, et
quod est respectu respectu dicitur videlicet dicitur et agerentur servus, et non domino, et
ipsi illi respectus generaliter.

Suppono alios et servos qui a se ipmis, et a Navarre curritur, et alios et qui
capti sunt in bello iusti. Et dicens amplitudinem, et unamq[ue], quod sunt servi
Navarri capti et in Galia capti et reseruati, nec occisi, et hunc et quod est
aut solo libertate et dignitate dicitur, et quod est imperato et misericordia Regis
et pietatis.

Suppono et servos in iure ciuitatis non posse alios agerentur, et non agerentur saltem domino

ut. sed p. iste uelis fratre. Et quae personae nobis aquilat. ubi. Legit. hanc sic
ait. nobis aquilat et servus vesti nanciscuntur nisi quod ipsi ualeant. Et ex dona-
toria. Si ex legato sive ex qualibet alia causa aquirantur servus in. midili-
cium hunc p. hanc regulam uerbo litterat. id est. sibi loco ut. dicens hanc
quidam uita in servos emptos non autem in transuicio. Et iure de hanc uel
limitatione dicit multorum concorditer Inancipio. Et a iure per in 15°. capi-
in hoc autem assignat et nos concordamus per regas servos emptos. hinc
non supponit et summa de joh. omittit. ut proficiat illuc uita mea uideri
e procedendis in prefatis quæstis. Ita.

¶ ead pecunia tradidit seruo in compensatione indumentis et desiliens in banc fa-
mam s. honorij spectat de servis. Et non ad datus. Et in custodia Lugo
¶ si vestimenta facias a te uita persa oblatam seruo. que fama multe r-
eputata non pertinet ad datus. sed ad ipsius serualis. sed ad ipsius spectat
id ex loco fama subrogatur. quatenus conetur. sed in hoc casu illa pecunia non
consideratur ut pecunia de la fama vestimenta. quod se fanno vestimenta seruo
non spectat ad datus. ut. sed ad pecunia de jure spectat. id est de servis
accidentibus. et consimili apani si seruo auferretur. et tunc ageret eido. sibi
donabat a datus que ageret periret. et tunc loco qui tradidit seruo. so-
numine. isti profecti non pertinuerint ad datus. sed ad serualis. sed apani.
Opere sua ciuili si seruo aquirat alio. Si ex legato. Si ex donatore. aquiri-
dus. sed si aquirat ex qualibet alia causa. sive quæcumque aquiritur. Et sub
inuenit eido in fama. Ita. non sibi sed datus e aquirista.
¶ q.º concilio ante datus concurrit. sed ita si aquiratur ex qualibet alia uita cause
est id quia ad hanc consideratur ut servus concurrit. quia non consideratur ut al-
terius ne. concurrit. iura loquuntur. et servus qui ergo aquirit ex quæcumque
causa. datus aquirat. ab superiori. quod aquiritur. id est servus ut consideratur. ut
sibi. sicut p. ead iura dicunt. q.º servus quod est datus. et illigatur de
servus in ijs bene in quibz consideratur ut servus. non in ijs. in quibz non
consideratur ut servus. in unu casu. causa ut quia servus auctior pecunia
non erit. ex seruo sub consideratur serui. sed sub altere consideratur.

ex eo id quod habet ius ad regnum suum, et iuris inter regnum hoc, proprietas huius pecuniae perfunctio non expedita a servo ut servus non compungatur in se bene, que deo acquiruntur, sed ad ipsas servas adolebit per Amis.

B. 2° unicus art. et contra me subemptis conuenit, immo superius videt. curando dicunt quidam servus acquirit non aquiliter supponit et id quod datus servus sit uero ad ipsum acquisitum. quod itaq; pro fama ab aliis servis habetur et id pecunia sibi alius hoc pecunia non est dicit et in ipsis istis acquisitis, quod acquirunt progenies et alii indebet possidere seu conuenit sic acquirunt dicit illa mercator qui servos mercatione importat multiplicat, non sic si post deinde pateret alij quod ei uero, eadem servis ad ipsum esse videt. sed pro servis accipit illa pecunia titulus iniuria ipsi illata in fama sit et hanc pecunia in suo iure nec ei alii accessent eadem et talis pecunia non est pecunia supponit id sit ipsius servus. hinc Racio talia ad quisitum persequens et non habebit nobis fundamento isto sit etiam in Luga alioq; dicit ab ipso citatis dicitur et dispensatio et quia sectio 3. n. 45, non est actum id est ad hanc. Causam, Causam et habebit.

Quae doctrina tradita in loco quisito remansit conformata id quod discimus superius numerus 3 ea que servus acquirit ex bonis iuribus servi sunt ipsius servi et non domini et quidam non faciat ad hoc a responsio ad obiectum, multitas hoc quod est in huiusmodi bonis non considerat ut servus, id ut persona dominus a deo.

O. 2° en. Cardali de Hugo. si servus hoc uenit, si prudenter aut alio modo dobet alii donatum acquirat, acquirit deo et si acquirat alio modo famam, gatet conque ea non minuit ad ille dobet telle sit servus ius independens et non ac famam. loco superius subsumo. sed pecunia in case importa et aquiliter titulus pecunia isti pecunia non censenda est non autem servus.

C. 2° transalpini art. et contra me subemptis mihi sed pecunia in case importa et aquiliter (propter ibus) regni superius quo est et aquiliter et discimus in 2. Ratione et nesciimus ut deinceps locum arguentum et titulus de loco famam considerat alii uero superadditum iustificans ne mihi esse capitur. quod quis servus perceperit alii uero uenit, etiam hanc dobet uello et dicitur aqui-

istis quod illud lucis non constitutus est ipsa dote nati, nec exigit stricte iure
exigat dote natus. sed ex proprio dote si servus agnitus, seu percepit aliam
titulus famae prout ex eo non constitutus, ad ipsam famam nec placet iure struc-
tio exigitur ex ipsa fama. at in causa diversa regi etiam iste paucum e-
subrogata loco fama oblati est ipsa servus et ipsa uita paucum consolidata
est fama eiusdem servus exigitur. sed ut ab eo qui famam absulit
intelligere ut procedat tota series huius suppediti et ipsa paucum sive ac-
celer sufficiens idemque pro cognoscitur patet taliter ab aliis quo in-
dusti alibi et idem: sicut tota uita fama nullatenus probatur at-
duo neque id ex ipsa sub hoc integrum. sed ex uita eiusdem sub hoc integrum
est duobus ipsam quod dicitur.

Pro corroboratio, et facilius intelligi vide in loco quod dicitur ad uite
famam et constitutam in quod est optimam ~~constituta~~ fundata quidam in-
enitque puer de interior, unde ad hanc uite paucum constitutam in
optimam interior puer et possit ea deuenire ut loco fama suppedita
sit atque ad eam deinceps possit consolidari et stabilita fatur: sed
(scilicet puer) uita fama duxit et rursum non uixit duxit.

Articulus V

Utrius Religiosi sunt aliquantum recte datur.

Maximus in commentario n. de Regularib. n. 13. 134 et aliis docet ne ipsi
quibus congregatis Religiosorum que possunt hanc redditum et bona immobi-
lilia in eis competere uitis propria uallis bonorum ad iobs dominicalem datur
autem constituta quia iobs datus datus est alio in loco, qui atque in hac p.
Major in 4. dist. 134. q. 6 de oib. clericis respectu bonorum ecclesiasticorum
re pugnare ipsorum et quod illa bona passim in eum uocantur: *Patinonis Uppi-*
cant de terrena et caro dedit pro qua

*Dico pro Religiori profecti possunt in eis huc uiri bonorum temporaliis sita
ad ipsa congregatio illa possidat, exceptis ab omnibus Religiosis
ut constabat et prouidetur.*

Sed propter concilium Tridentinum 25 cap. 13. de Regularibus ubi in sequitur: concordia

Ma synodus oīl monasterij et donis p. ad uirorum quod uulicis et medicamentis
excepit donibus s. franciscu, capucinorum et eorum qui in monachis de obituariis et iuris
de iure bona iuris libet et possidit licet; sed si propter dictum possever qui sit doni
non si qui solus ad administrandum go

P. 2. Nicolay B. in entuau. erit. roch: dnis rex quicq. franciscani uelut ad caput
trinitatis non auctor ad eum congregari ex quicq. uerbis acd. insinuare in aliis Religio-
nibus quicq. Et hinc tunc in eis datis perbiuare ad ipsas congregations, sed excep-
tus iure possibilibus firmat regula in casis non exceptis. Corpostrum iste ad uer-
gato coct. a. de vegeto: quicq. agriunt monachus non sibi sed monasterio aquarum
et doces fuisse. in ipso. ad. Octau. a. de. Perpetuiss, sed hoc. impetratus. Recu-
si solus sic administrandi non auctor dnis monasterio aquarum q.

P. 3. G. si uita Religiosorum non est dnis dux bonorum. sed provenit ex ecclesie ordini
naturali. s. en. ad hoc uenturis intenditur. s. ex intentione donantibus, sed in nullo
bonum ut provenire go uita Religiosorum sit nisi aliquorum et max. bonorum iurimo-
bilium. go uiri: gur ut ordinari ead, go uulteri consistat. Autem modis ordinis
= atque uiles faciunt incapaces vni, nisi dicere uelint ut sed concordem.
Loctis s. francisci, neg: ex entuauia monachis. sed in. e. quid ut g. uobis pax:
= est, emendat dnis e. si uellet in partibus, non auctor a. uita. neg: hanc
ex intentione donantibus, go uiles dux paxperi elemosina non intendit in aliis
pax que in ipso paxperi transforuere dnis illius ei. quid donis, ita qui donant
coctis Religiosis in iung uelunt transforuere dnis, et non in aliis partibus. ut alio
neg: auctor dux huius donantini vesti, et q.

Dicx p. summus pontifex bona aliena uite Religiosorum uita, alienam. ad aliis Religio-
nibus beneficere, sed hoc faciunt non auctor, si eorum dnis duxit ad ipsas Religio-
nibus. sed ex go signo i. e. Religiosorum uita non sit illius dnis aliquorum bonorum ad
solus duxit. sed ex go signo uiri: pt de en. ista causa con: ma: sine
iusta causa ne: ma: Dicx p. summus pontifex bona aliena cause. hoc faciunt non auctor
ut si dux con: om: ex iusta causa ne: ma: et angust. secundas e. e. summus
pontifex e. legibimus fidem et oīs que in hac Reg. mandata. dñus. que
in Reg. ecclesie sunt, et e. legibimus interpres uolens ex pugnacu, quia aliis

locis p[ro]p[ri]e donarent, quin propter d[omi]n[u]m bonum quoniam d[omi]n[u]s regnans est et donare
apud alios per Religionem videtur abusus. Et adhuc isti Religiones non possunt
in id non facere ut absolute tunc sed b[ea]n[ti]que facere, et proutque dicitur
ita d[omi]ni voluntas dicitur; et quod alii in monasterio alio, et illi ex ead[em]
monasteriorum possident donarent, et deo iusta intercedente quoniam et
sicut dicitur. Et de hoc in aliis bonorum d[omi]n[u]rum que sunt a summis benedictis
non impedit ista voluntas non habent, si autem non eundem sicut si possit
eo libet de ipsa disponere in quo iam recurrunt argenti.

Primum tamen hoc dicit non esse absolute et independenter secularia d[omi]ni secularia
per quod annos habent quae ut non possit alienari, tales que ad bona conuenientia
et mobilium proutque que servando servari possunt, nisi in communione Religionis
ad deum transmitti a portibus, sed in illo conuentu donabili ut tangere canan-
tibus possit ut Religio servare possit, quoniam re profunda d[omi]ni similitudine
zoratque ita ut alienari non possint, tamen ad deum possunt. Et quod ad in illo
ad portibus possit, dico qui est summa omnis Ecclesiasticon bonorum datur
estatis per ipsius daturam, et alio transire vellet ad deum non posset, ut re
citat deo in primis quod dicitur. Ut quod haec iherusalem a fratribus censent donare
monasteriorum ut in cultu datur in ipsius defensione possint, et summa Ecclesie p[re]par-
atione malius nichil apparet. proutque d[omi]n[u]s Regulus in cuius non est d[omi]n[u]s
absolute et independenter possit. hoc que ad bona Religiones in eo quoniam
ad Religiones excedit.

Vt ergo d[omi]n[u]s Religionis profecti monachus sunt in portuano otio intercapacem est tunc, et
improbus poterit et similiter tunc ut temporales mobilibus et immobilibus
ita ut nemo in illo alio suo nomine nisi b[ea]n[ti]que proprius servire possit. Et certe
et certe, t.d. id mes uideri non est sic certe b[ea]n[ti]que uenit, obseruantia.

Et omnium enim per autoritatem unica concubilium sensus capitulo quod est
ad ratione probabilem: b[ea]n[ti]que Regulus ad uiron quod mulier locis bonis im-
mobilibus et mobilibus in secum qualibet faciat ei quoniam modo ab ei aperte
b[ea]n[ti]que proprie, aut in nomine conuenienti pridere. Et tenore id resolutum ex signa-
tione fratrum concordia incorporante. et in fine eiusdem capituli h[ab]et quod si

Te Justus agitur
lib. 22.

quis alio quidque tenere deponeretur, aut constitutus fuerit, in biennio actis,
et parva uox pronuntiatur sit, atque et iusta sit Regula, et ead' constitutus parvus
sit in hac auctoritate Religiosi. Et in partibus sunt omnes incapaces dñi de difficultate
quae hoc agitur. Et si, unde ad eam suiuimus de incapacitate in Religione in par-
tibus, quare propterea

Ecce unde nos proponemus incapacity dñi in Religionis professis in partibus. Lessim ait
huiusmodi incapacitate provenire ex uoto solenni et emitte quibus Religiosi.
Taliter non est factus cuiuslibet provenire ex dispensatione ipsius pontificis ecclesie. in re da-
mum istud convenienter ut constabat ex proposito. Rtu.

Q. ad lessim hoc lib. n. cap. 4. dub. 5. numer. 22. provenire ex uoto solenni, non ex propter dñi
non tamen ex hinc uoto solenni sed ex ordinatore ecclesie. pr. non uotus solenni-
non est hanc uim ex non uoti, quia non omnes in eis uoti effecti uotis si-
mplex, quod sollempne, et tamen uotis simplices, et rursum in eis hanc incapaci-
tatem non approbat auctoritate ecclesie, quod sollempne in eis non uotis effecti uotis si-
mplex, et in eis incapaci-tatem non solum in eis articulatis sed pote reddere incapaci-
tatem possit nulla id est ex capacity sollempnibus go' causas dicens. que
est sollempne habet et uita ex ordinatore ecclesie statim ut profano in reli-
gione approbat. hanc effectus habet. Confitebatur uotis sollempnibus effectus non validi-
sabit incapaci matrimonij ex causa sua, sed sollempne in ecclesia ordinatore go' ille uotis
sollempne, propter dñi non reddit Religiosi incapaci dñi ex causa sua, sed sicut in
ordinatore ecclesie. et in hoc sensu quo dicitur sollempnis convenienter proficit dñi.

Vix. Et capitulo eius ad monasterium b. de idem monachorum. Innot. illi sic ait. pro-
prietate disticti in uite obediens sub obediens diuini fiducie nec quis bona-
ziorum propriis aliisque modo possideat, et impetrabit eis papam in eo dispensare per
se si incapacity dñi in Religionis professis ex ordinatore ecclesie papam in hoc dispi-
cuerat posset go' si non posset go' papam dispensare, si quis e' deinde incapaci-
tatem non proveniret ex ordinatore ecclesie go' ex non uoti. sed alia e' incapacity dñi-
que pugnat ex idem religiosis, et alia incapaci-tatem ex non pugnat ex idem religiosis. Anius pugnat ex idem religiosis et illud e' e' circa independenter ab arbitrio

superioris Religionis; et istud ex non regnat in statu religionis et istud ex pudentia
rebus degeneris et ab ecclesiis evicto. nescio nam estatim legumque de' domini p'gen'is
ex' absolu' et cunctis episcopis et incognitis istis. dñm' non fuit ex ordinis
etiam actis, nec in talibus casis ut papa dispensare, quod factum supponit q' gen'is 1.8.
Religiosus a superiori Religioni, manente tali statu p'genden' non est. ad non
legumque de' domini q' talis dñs' n' p'gen'is. Et ista p'ficitur Regulare in pr'
e'actu non ex ista, et papa dispensare non possit, p'ficitur a' suu'ordi' incep-
tac'is al' ordinatis' e'ctius' p'ficit' p'g'. ut papa au'pan'. sic Lxxix' loco 192
enit' est. n. 22.

Dic. 13. Religiosi beneficiarii et abbates, priores, parochi, capellani, lectors, beneficiarii
oficia regularia s' secularia, et nullatenus dñs' hnt' ta' iey administrando
et dispensando p'ficiunt' s'wq' beneficio sed et' abbas congre'us sustentando. Ad
ad' alios p'g' causas, id n. gen' et' consuetudina eis concordia et' p'ficit' manu'rum
comitent. n. Regulare. 10.

Et his legumque Religiosi p'ficiunt' s'wq' beneficio s'c' et' eis p'ficit' (et' hoc ad di-
stinctum quoniam religiosi, qui et' ad usum proprium, non de' p'c' p'p'g' superioris, non p'z
utrius' aliquis) expendere p'ficiunt' beneficio in usum proprium n' p'ficit' et' de
p'g' causas non ta' p'ficit' expendere in usum usq' dñs' d'itare res amicos, et' r'f'e-
c'ent' bonorum ad restitutio'ne, similiter et' eos qui suu'ordi' bene augurant. v' o
e' qui eis istos bonos non e' dñs' sed soli' administrator et' dispensor, h'z' ta'
indumento eis a' regnante' illa' lora' suu'ordi' p'p'g' q' Canonis.

Quare ta' an si quis ex dñs' Religiosis, abbatis, de' fratribus p'ficiunt' p'ficiunt' s'wq'
amicis p'ficiunt' bonorum ad restitutio'ne, n' p'ficit' et' ille qui eis accipit.

Et' n' p'ficit' s'wq' q' p'ficit' s'wq' bonorum ad restitutio'ne, q' p'ficit' s'wq'
non dñs' d'itare, p'ficiunt' s'wq' amicos, q' soli' p'ficitur s'wq' dñs' subvenire eis
cum' q' p'ficit' non dñs' ad restitutio'ne.

Dic. 14. p'ficiunt' ta' Superioris concedere aliquam uoc'lib' s'c' cuius ualitatis et usum nem
et ad aliqua operae, b' lectors, lib' pecunia ad ipsas ualitatis et lib' con-
cedentes, et et' pecunia aliquando p'ficitur ad uoces uale' et' d'itare, in his
et' q' p'ficit' non et' e' uocatus aliquis expugnat' s'c' lib' p'ficitur, et' p'ficitur, d'itare!

+ Lxxix

Ps. oīr regalia sunt coitendā. i. cīr. iñ. d.
en. vñ. lñ. rñ. 111. 12. cītata. cap. 2. circa mediū. mobilis uo uerita. super-
coy quæstare ut eorū regalia statui poyorki que professi sunt conuen-
tiā nichil regali in eis sit nichil et q. nō nō eis denegi.

Sic maxima Religionis usq[ue] ad agmina p[ro]fessio[n]e sicut etiam in
pro nobis sufficiat qui est p[ro]feta videtur agere consulem d[omi]n[um] et partem q[ui]
videt de Togo qui est ex professore habet et diuinitat[em] ex transu[m] se p[re]dictu[m]
et p[ro]fessu[m] et magis ad nos attinet i[n] i[n]vocacione secularium uterque nec res.
hanc igit[ur] genuit momentu[m] non unico articulo sed quippe unice habet
-are gen[us] profectus duxo. sic q[uod] u[er]o dicitur 16.

de Clercy Secularis Dno.

Non e' seruo in primitu' capitulo de simplici Clericu', sed de Clericis paroecialibus -
aliquo Beneficio ente, propterea neq; legemur de Clericis in tunc con-
stituto d' istud Statu' moni; his n' constat huius factus nisi per hunc
manu' si hoc statutu' dicitur legimus, s' pars legimus est obseruanda;
ipsiusque de isti parte fuerint omni' regno Ecclesi' Clericis iste. Si si
hoc statu' contradicet, est' ex parte d' istud Clericis non in' ei' reser-
vori' contradicere ac si fieri voleant in laicis neq; obstat q' non possunt
dienam salu' parochiarum regnare q' ad illas fuerint sicut initialiter
alii beneficis ecclesie p'nt' loco isto, resolutu' n' regno huius obstat.
Legimus d' isti q' seruo de Clericis secularibus paroecialibus alii ecclesie
- statutu' Beneficiis. 2^a punctu' principale in hoc regno e' excommunicatio
p' ar. Beneficiari' hanc u' ini' suu' redditus & vice redditus q'
quo d' fundo nostra sunt domini est in confusione agit et, q' non genuint clericu'
ram de' iste ut si non licet salu' u' ista de' iis regnante. a' tan et et
quo usq; aut in quo usq; licet' possint de' iis regnante. prior factu'
e' in ord' et proutem. et posteriori' u' iis' continet 2' factu'. utr'q;
t' in ea que' proutem, contradic' factu' ac breuitate' r'bus' ab' iis'

Actus 2.1

An dñis redditus Ecclesiarion sive pene Beneficiarii.

1150

Noīne redditum Ecclesiastico illis fructus, prouenientibus ex beneficio ecclesie, —
puta est canonicae vacantei episcopale, & quolibet alio beneficii omni. cito-
los panis & uiz. valant entremū opposita sententia. p. i. Navarri qui lib. de ve-
reditate Ecclesiastici summi cuius nichil ostendere Clericos non es tuor illius
gouvernij qui super eorum congrue sustentatim, sed huiusmodi portiones exced-
entes exstant administratore, seu dispensatore, ita ut ex iusta tenetur
expendere in p. causa, si recte fecerint obligari ad restituendum in opere p. in
ex alijs p. que plero curu resident. et ut hanc uirte magis certa, ex u. app-
ropositiu ostendat nobis modis 4. s. q. recte custos portio uen non consistit
in inuisibili, sed in latitudine medijs instant, et summi, ita ut congrua susten-
tatio suos gradus habet, quae se (aut) sicut quisquis potest uendere, portio
summo reuengido ita q. Clericis Beneficiario ex redditis. ~~ut~~ Benefi-
ciary innuitur. q. ad summis suis congrue sustentatim excedens, ac proinde
si ex ueluti hunc detrahitur portio de eo p. q. de latitudine p. pro suo lat. dispensa-
tio. infimus congrue sustentatim sit 100, medius 200, summus 300. si uult
ut summo, et excedere tanto 300 in se resip. familialis alenda poterit co-
nducere 200, ut liber de eis disponat. ut e. g. lib. 200, decim. Anno. indec-
tis. Et ex beneficiis pecuniat. quae p. o. hoc docto dicit Clericis Beneficiario
non solum portiones excedentes congrua sustentatim. Beneficiarij illig. qui
superest ex summo nostro q. tales congrua Clerici sustentatim hinc sente pos-
sunt apuditor non e. nos. Navarri sed multa Clericos ita s. lat. 4. q. 5. Canonista
ut uideri potest L. 1. lib. 1. cap. 4. dub. 6. numer. 4.

Secunda sententia huius ex diametro aduersata; et hoc e. in pravi, docet: Clericos sou-
larey beneficiorum, et absolute dno. omnibus uentibus, quos ex beneficiis pecuniam uide
et illig. partis, que excedere ad congrua sustentatim et summae ei uides congrue
sustentatim; huius sententia ultra. Letit. 1. cap. 2. de legge. at q. Recentiorum
in multa uino. quod refert e. d. 2. q. 4. cap. 4. lectio 2. numero.

Sententia Navarri qui Clericis Beneficiario non ita e. in partibus sufficiunt quia
ex parte beneficii ei in opere p. excedere debet ut si in alia incommuniatis
obligatur ad restituendum probabilitate, q. fundamento corollari, quod p. 5.

et quod est ecclesiastice. Prologon et eius pars canonistarum. et quod multi canones dicuntur
est eas quod, quae sunt huius vestigij vestrum et pauperis et esse bonorum ecclesie, unde pauperes
debet pauperibus. Et quod fideli non consideretur deinde quod in ecclesia ut ecclesiis sit
illis praevenire sed ut esse illis pauperem debeat: sustentatione necessarii, vestigium vero in
pauperem ab aliis: ita ergo conservantur, ad eam: (cognitum iure) accepte et taliter concordia
est. Et hoc quod est deinde omnes pauperes decipiuntur, hoc accipiantur. ut hoc omnes
ex vocat enim vestrum ut ergo in pauperem respondant. Hoc sententia sicut usque tempore
eum, nunc autem aliorum est sententia oppugnatur, per cuius rationem istud.

Suggero p. ad Dom. Joh. lib. 10. de justitia et iure cap. 14 art. 15. quod tunc est bonorum genit
temporalium, quod frumentum clericorum. Et alio in illo ecclesia pauperem. p. cap. 15 art.
concernit quod dignitatem in priuatis ecclesie in eis conservandis ut inde ad clericos quod
pauperem elevantur, de hoc videlicet quod et res ipsa pauperem excepit et
clericos, et quod si uita castitatis et operositatis obsecruerit in iustitia et in
existimatio, ut ait malicieus Papa. Et sic eorum quae operari et ecclesie pauperem
am 1000 in 1000 fabriq. aut pauperem subdidit. Et tamquam stipendiis aliorum pauperi
fabriq. capellaniq. immo forte potius ad hoc carcerem omnes quae quidam in ecclesiis
collegiatis nunc dicitur anniversaria, quoniam institutio erant, in quibus nullum
operari se permisit, aut fabriq. aut pauperem sed solius anniversari memorie
perpetuae celebrando. quod huius addicioneque est que apostoli scilicet donata sunt
ut casta et variabili: 15. genit. bonorum ecclesie a quotidiane poterant et solas
statim et propter iacens celebabantur. Et quae ad predictas alios fierint. 4. dicitur: et de
ceteris quoniam iuncti clericorum addicta, ut probet cum multis bonis factis summo
decet, spes isti Clementis et Lubiani:

Suggero et ad eodem loco adiuncta et narratio clericorum ecclesie regit in eis viuere in quo
vitio institutio multa tempore permaneuerat, illa non erat decens. Et ergo ista
vita si durare potuisse et posset, nos ad pauperem tunc existentes clericos et
ecclesias gobernant sic conmendare viuere. immo et in multis ecclesiis statim et
nunc specimen aliquod recordem vobis coi uiderem, huiusque uerbis oratione et
conservandis. Hoc uero Novacianus. qd. autem via erant in eis quoniam facultas et pot
est et ipsi tempore regit. distributiones erant mancipata, ut Clericus fabriq. et

magistris ac curiis: noster illa distinzione, eis ab sibi percipientibus quibus erat.
nunc vero prelio, et multo plus clariorum numerorum: ut illa eis cum solent pote-
rat, unde tempore istius regalium in hunc casum et sub iudice, an devonum laicorum
initiationis qui uelut in eo uiuere, ut affirmauerit deo Reg. regia nostra est
initiatio, immo a clerico degrediendos eos que nullum uiuere in eo se posset a ver-
rificauit his uerbis: sed ecce in coniectu deo: et uestro multo consideris: quia
uolunt hanc alios magistris quibus non sufficit Reg. et ecclesie eis manent ubi vol-
uerint et ubi posuerint; non ei auctor clericalis, nolo hanc legem habere. Cadau-
eretur non euasus capitulo: uetus eodiu dixerant, egerent episcopi in predictis eis illa distin-
tio: suave uidentes pontifices non posse uitas uerbinae eis facta bonorum ecclesie
partitio in 4. portione, singulis singulis addiditum. ego ita uero, veliz quo-
clero alterum et fabrice uo necessitatibus: eis etiam denique 4. paucioribus. hinc permisimus
Vico: post exrecta beneficia certiora: prouenter singulis titulis assignata, ben-
eficiarii sunt absolute dñe illorum prouenter. ita passim. Et. Huius tem-
poris in St. M. 2. a. 2. q. i. 85. aut. 2. solo, et passim.

P. p. ex capitulo de clero non residente ubi hanc hinc uerba: qui dicitur offi-
cij non interessent causis inferni et uabili causa aut euiderit eisq; ubi
sunt velut non sunt domini quotidianarum distributionum, sup: facient eis suorum
distributionum si percepient eligantur: eis que loco sic licet argumentari, p. ita-
m. go clericis residentibus sunt domini quotidianarum distributionum go non sunt pri-
mari eis administrationes, et dispensatores.

Dixi uero eis cleros uidentes non esse administrationes, et priores dispensatores quia
quotidianarum illarum distributionum, que sunt res eis eorum conuenientibus, sic
autem eis respectu eis que resurgent go non sunt absolute dñe uirgo
certioribus: p. ita p. prius antea respectu illorum res qui eis prius dispensatores
et dispensatores respectu cuius imperialis a. eo dñe ut eis distribuit alii:
sed clericis imperialis a. deo qui e respectu dñe ut distribuit superius
sunt distributiones: quod superius dñe paucioribus go respectu distributiones
que resurgent ex rebus eis donis sed prius distributiones et dispensatores.

¶. a. n. p. antea ad prius digne mai: respectu illorum de respectu cuius -

imperat a uero domino ut ea alii distribuerat sub uinculo iustitiae con: sub uinculo charitatis ne: una: de qua mihi sed de sub uinculo charitatis con: omni: sub uinculo iustitiae mihi et ceteris obligat (cum a deo) ut quilibet clericus super illam pauperem evoget, sed ex charitate non ex iustitia. cuius signum est quod natus ex eis emorina denegat pauperi obligat ad temporalia restituenda. Pater script: 2: quod si homo redditus sufficiens clericus est pauperis de ministris et non donis, eanti ut pote leviter dies uoluntate sui paginis expedit intercepere, invicem deponit ab huiusmodi clericis de bonis sufficiens facta in aliis probanda in puto usque, sed tales deponit non invicem. Et illiuscasus declaratio quod signum est clericis sunt doni redditus suorum beneficiorum et non solum pauperi administrationis dispensatione, et quo ad p. sufficiens.

Pr. a. Clerici redditus sufficiens sunt absoluti domini distributiones et quo ad p. sufficiens quod si alii fructus provenientiis est beneficiis, quod communis sed concorditer fructus beneficii vocatur, quod distributiones post si eam est ex auctoritate absolute domini, erunt et iste.

Vixi in condita: post exrecta beneficia certos: prouenter singulis locis ari: gen: atos, seu quod id est facta bonorum eactis partibus auctoritate sumimus portabimus quod per hanc divisionem est pauperes, nec loca pia sunt in illis et contra debent se: statu que ad aliquam p. in bona ecclesia, et ipsius sua quoties in tali bonorum divisione fuerint assignatae. locis ante hanc partitionem, quare obit infra quend dicens sit de beneficiariis novis nouiter eundem beneficiis: viuunt qualibet auctoritate nisi alii expensas certos de munere exigentes et ad beneficia propositae reguli et mores stabiles continentes, et salles p. d. documentis quo uero ad uero sed ad uinculum distributionis reuertendi prouenter sunt leviores in scriptis.

Obligatio ianuaria post et coronacionis hinc assertant bona illa sufficiens sicut et augetur yd: ad huiusmodi distributiones pauperis beneficii clerici ex iustitia

go non sunt absolute omni sed priu' administratio et dispensatio vedi.
et tunc subficio suorum beneficiorum.

¶ ea et signata loca hinc cum quod adhuc facta non erat partibus bonorum editione
at de iugnitiis isti facta, et eni' dicimus dicimus super quatuor furent assig' pia-
zegunt non e' cur dei possint bona clericorum id quod a' Sanguinis bona pau-
perum. adeo: si ergo aliquis propter aliis erogat et tunc exire solle cor propter cl-
erich' non ergo propter castitatis, et c' compurg' clerici sunt laicis dñi di.
¶ hoc etiam cur ei ecclesie probabilius testari de redditibus ecclesie ut si que de o' be-
neficiorum id non ubiq' servetur quo ad e' per se servetur pro' iugnitione et non
de dono solle cor bonorum.

¶ transacta antea: conquitur. et in cur probabilius sint testari non e' esse defi-
nitum dñi de' testis de' Lugo. Cur optime id intenderetur ut primum pio'
sint ad Leemotinam in villa Longendam scientes se' in morte, et nichil du-
obstante, non posse de' ipsi boni disponere. sicut ad annos hanc. q' p' nos re-
gani nisi si iugnitionem salutis inferentes episcopis prohibentur a' dare testari
probabiliter et in villa donata redditibus sufficiens scimus iugnitionem; at hoc
non probabile. s' habet una e' acceptata iugnitione probabile ne' o' iug-
nitionis e' invenitur. tandem praeceps et exponit auctoritate testari go'
z' il' offici' prefati' arguitur.

¶ Et si Clerici ante bonorum dicimus non erant in jugnitione dñi redditibus ecclesie id
videtur ex iugnitione hinc q' ei' et de' oreis eius talis p'positio assig' p' sit
ut sola dictimba p'c'c'g'entur. Et cetera in usq' p'ri' concuruerunt ad p'nos antea
destinata fuerant a' p'f'ctis qui ea bona ecclesie obtulerunt alioquin fraudu-
lent' instaurar' p'f'ctis qui non alii deduxerunt ea bona nisi' ad ministracionem
sustentatione ad z'ei' et p'f'ctis et opera p'f'ctis. adeo p'c'c'g'ent illis p' q'z p'cip-
ue' s' collationi' designata' p'f'ctis uider' nunc p'missas e' et s' p' redditibus
et auxiliis separata' reportant. quam p'c'c'g'ent illis p'f'ctis et remunerare q'nd
expensas oblige' in iugnitione non alii et exceptu' e' p'f'ctis. sicut' conatur q'z
beneficiorum non ei' d' nos redditus ecclesie q'z iugnitione e' et iugnitionis
i' s' iugnitione.

¶ nec et ante diutino p[ro]p[ter]e dedita bona ecclesie parte i. conditio ut debeat
ex iustia talis egredi sed fiducia recte aperte ecclesi administratio ea bona sub
tali opere libet ei obstat. unde nec tunc ecclesie ministri perbaux ad recte
- utilia eorum bonorum quorum administratio libet, si alioquin illa excederent m[od]o
ecclesie cui erant addicti non facilius levita. addo summae postscriptum quod eorum
bonorum et regnorum administratio potest non subiecta sed sicut hoc
15. p[ro]p[ter] beneficiarii applicata ut quod ad redditus datus ea nichil potest et
bona in ecclesie utilibus excedere, sic potest ad hunc finem. sed plene non
applicare ut invenientur minister idonei qui doctrina ac mentis instruc-
- tione et coenitudo attack ecclesie utilibus inserviret. quibus alioquin fortasse non
facilius inservirent. de ille denique p[ro]p[ter] quod pauperes assignata sunt et modo
non inservient sancta curia non facit ad corporalem remuneracionem sed ad alia
- p[ro]p[ter] quod applicabatur. sed plene ministerio recte facie ex illis aliis non
beneficia eredat. sed alioquin facultas p[ro]p[ter] excessus ad bellum et infra
- dicti quorum interitus secundum facta sunt est non tamponum max[imum] i. continen-
- tis principis. sed redditus ecclesie attributus.

Audit et beneficiarii
- cuiusdam formae
officij ijs adiun-
- gatis hoc anno
pauperes sunt
sub r[ati]o[n]e berei. sed
- q[uod] tamquam extare ad regnum dicitur p[ro]p[ter] durare aspectus confusio[n]is
- p[ro]p[ter] sua non pauperes richissima. deinde q[uod] n[on] disponunt, in secundo
hoc se[ct]io[n]e articulo examinanda. Art. 15. 1.

Quoniamodo et deinde titulus Beneficiarii teneantur exper-
- dere in idem p[ro]p[ter] quod ipso idem idem p[ro]p[ter] p[ar]t[er]

Contra alii sustentatiare.

Suggerit titulus existere talis obstat. in beneficio, et huiusmodi sanguis e-
- coris quid est. quid si aliquis videtur carcer sentire, et de h[oc] capitulo q[ui] p[ro]p[ter]
- sentire et numeri ii et mala velatos nec sine istis. pr[et]er alios h[oc] eorum sentire
- ex h[oc] senti capitulo de reformatio[n]e ubi dicit: p[ro]p[ter] synodus eis interdicunt
- episcopis non esse redditus ecclesie consanguineas familiaverue non augens studant.
- Et apostolos canonem producant ne in ecclesia quod de h[oc] senti consanguineis
- donant sed si pauperes sunt ipsi ut pauperes distinguantur. et paule post
- Et h[oc] articulo curia: quod ut de h[oc] dicta sunt eadem non solus in quidam casu

semper ecclesie et seculare quod regulam obseruant, quo gredigur con-
tra obseruant, sed et ad istum hominem ecclesie gratia pertinet discernit, et si
seculare adiutoria curia concilium, sed explicacione obnoxia est, ad hunc mare, cum
autem ad predictas obligaciones probarant, ostendit eiis sicutus qui ea curia de vid-
ebat propriezate fratribus, t. e. propriis intercessione probatum ad eum, id est, qui ei consi-
cilio interfuerunt, ita et tenet et docuerunt, ex quo ambi concordia est
civica pugnanda curia meruit clava uenita, et suppeditata, et ut beneficiari, te-
mperante superficia suorum beneficiorum in plus usq[ue] expendere, quam dixi solus in
artio quoniammodo est in quorū usq[ue] de ceteris p[ro]prietate quoniammodo uenit
considerandus, quoniammodo talis obligatio curia sit, et hoc de re p[ro]pria
uera pro loco ex iustitiammodo p[ro]prietate experientur, et autem ex-
istenda, quoque q[ui] ad p[ro]prietatem.

Sciendus ergo multo prout latine obligatio curia est et i[n] q[ui] p[ro]prietate bona ob-
seruant suorum hanc intentio vel ad sola p[ro]prietate opera deserviant, quem
clericis profari et excedentibus gratus decipiant fundatorem et donatorem,
et q[ui] intentio defraudando. Hoc tanquamvis et fundatorem prolat et si-
benificiarum gratus in negligencia et inobedientia p[ro]prietatis redditionis delinqutat
perit et custodi, ideoq[ue] p[ro]prietate ad custodiam et manifeste et id
et dicimus in artio arte concordia doni redditionis queritur, q[ui] p[ro]prietatis
beneficiari. ut et ip[s]e t. donator intendat obligare clericos
ad excedentibus solis talis modo eos redditionis non apparet, q[ui]a vero est
proletari obligare nisi ex curia non in eum alterius, et non sit excesso
superior, neq[ue] ex fidelitate et clerico nihil pressentat, si ergo fundatorem
et donator nolunt obligare et iuste sed redit solus et ea p[ro]prietate et
redditione sicut est hoc p[ro]prietate capi non oportet obligare, q[ui]a p[ro]prietate
autem p[ro]prietate et excedentibus sicut est et deinde t. donator, et p[ro]prietate
tali et non donatorem sumatur, non nego t[ame]n q[ui]a alii p[ro]prietate
et aliquo expresso obligo, sed bene non contingit p[ro]prietate donatorem
sed aliquo ip[s]e contractu sicut uero, ut hoc ip[s]e capi Beneficiari in
q[ui]cunq[ue] non teneret excedentibus redditionis suggestione sicut beneficio et

pia opera.

Alij n. probant quod clerici vocis statim effectio quod habet in ecclesia habet et maius obligatio dandi elemosina, quod laici, per virtutem cuiuslibet officii habent pauperes, quorum indigentia magis datur coniuncta. Hoc est vero debilis et adstante obligatio inducenda. Non tamen ad suummodum probarent alii plus dandum elemosina et ecclesie quam laico, non in tanto esse debet et sic papa et sua alimenta. Et quod si in effectu statim oritur ea obligatio, ex parte obligatorum sacerdos non sit redditus ecclesie ad dandum elemosinam et rursum patrimonio, prout enim si operatus sit, ut non est factus. Propterea ecclesie non sunt habentes pauperes nisi in spiritu ab aliis ad eos soli deviri ex officio prouidens in spiritu nostris, immo nam in spiritu iudeorum et hebreorum et eorum deinde quod ait cura pauperum ecclesie comittitur. Capitulum autem qui sine ultra curaz cura pauperum redditus sit, ut ex gratia celebretur in Iudeorum et iudea pro fundatiori illius capite in hoc proprio non apparet unde sit pauperes patrum, propter quod regem hoc caput. Quod est examplem obligatio.

Alij q. hanc obligacionem reducent ad mensuram regius pauperum humanum ab ecclesia beneficium regis impositum ista est. Sicut LXXX cap. 4. dubitamus 6. num. 47 paulo ante finem his verbis: itaq; prout parvo cura, sed certe contra nosque gravem corporalem. quod est pauper. Beneathus resoluta illa in capitulo 1. pia opera impendere et ecclesie prouidens, quo remoto, et rationabile est in ordinatio, tunc non videtur monstrum. non tamen caro de legge difficultate est, quod non sicut approbat res positionem ex quo solo hoc prout regis obligatio, et certe est ante omnes. ut talis obligatio concedatur. ac ergo si solus oritur ex ecclesie prout posset, papa in eo dispenseat res ipsa ut videtur, et non dispensabiliter posset, et hanc regiam operam ei cuiuslibet in ecclesia tunc contentio, coniunctio de quod gravem turpitudinem que se ferunt, et graven scandalum affertur. Et proinde de illis obligacionibus cum coniunctio regi, sicut est caro coniunctio cum alia pueris mere humana legit, et prout tunc 4. denarii in ipso tempore ageretur superfluo illa si pueri expenderent, ut significaretur. Prudenter regi signari et hanc quod sit res dei suae.

Vix prout regi beneficium tenet sufficere redditione actionis in pia opera inge-

*deinde non solus a' e' cura hum' sed et' e' cura nq' desumptu'. sic caro de' iugis
desumptu' a' num'ib' nota q' dix' non solus et' a' cura hum' q' assu'et
et' ab e' cura hum' ut manifeste doct' loqu' descriptu' sit.*

Pr. iust. & huiusmodi possit ut iuri nativ. quecumque redditus est, ut ait
Ibid. supra cit. sunt dei bona, sed ut tales exigitur ex causa sua expendi in
piis usus genere redditus est, ex causa sua (et hoc modo illig. dicit deo iure
nati) exigitur expendi in piis usus genere redditus, quod obligans beneficium ad
deum & iuri nativ. primi: pro ut ille redditus sunt bona dei sunt ipsi oblate
a fidelibus. in remissione scorum peccatorum quae vota est. et si credidit & si non
comedit populi quod comedit et quod pro peccatis deo offeruntur. sed
in cultu eius dei. sed haec talia bonorum qualitas et conditio sunt quae indeci-
-sas et ualde pura sit ea expendere aliquid quod in eis pietas et deo gratias,
pula si expenderetur in leprosos, coniuncti, veneficiis, &c. aliquam aliam profana
(excepit tamen eis, quod dicuntur, attinens oīcū circumspecti, sicuti reverentur)
quod in causa dei exigitur expendi in piis usus. et compotem leviter audi per
expensam omnis ex causa coram bonorum, et a cetera portio non de dictis inchoatae,
ad plenam consumatae.

Quoniam autem redditus ecclesie decantur regis deo et ipsi sunt spoliis cultu re-
ligiorum ipsi deo a nobilitate adducti et hunc cultum offerant qui propter eorum de-
ijs datus agerent id est tanquam ipsi culto offerant quia regis ueritatis adiutorij non solum
relicti sed etiam regis titulus regnum domini nichil aduersus suorum in-
spicere deuotio religione obsequium et cultus deo que eam deinde oritur et miti ual-
de inducere eam ad administratio iustitiae post quodque in pietate et claretia uerbi usq.
Tunc si ex eo quod redditus ecclesie sunt spoliis nota dei deinceps solida in pietate et che-
aritatem eius a beneficiorum experientia sequitur et beneficiorum reuocatio
ipsi uero ad congrua ipsorum sustentatio per se uero et multi ipsorum et nos
go. sed C. nra. supra talia maxima redditibus ecclesie inserviunt pro congrua benefi-
ciorum sustentatio est. deinceps in pietate uero incunabula uerbi via
via congrua sustentatio est de uerbi claritate et claribus enuntiis legi pietatis
subseruantur. deinde et huiusmodi redditibus sunt dei ipsi spoliis nota et bene-

scriari poterunt ab ipsa ministeri ad ipsius deo depositati et perdamundo p[ro]fiteri
arbitrii p[ro]fessi et iuris et iustitiae que ipsorum complicitate in iurisdictione et iustitia de-
plicij; sed etiam h[ab]et doctrinam de iustitia sociali et religione

de iustitia et quo ad eleemosinam facienda de sufficij reddituum actionem illigat
et quod p[ro]p[ri]etatem q[ui]d uide non dicit disponit huiusmodi brevis etenim.

P[ro]p[ri]etate si uero est doctrina allata, sequitur et pauperes, quicunque eleemosinam dant ex ch-
aritate, peccaverint, et quidem graviter, ne eas pecunias in alios arex profanos et
non in suis sustentatibus expendantur; sed deo non uide in usu, ut nullus pauper
sodaliter in confessio[n]e se accusare de huiusmodi disponere q[uod] p[ro]p[ri]etate illa, sicut uini-
cius ad h[ab]itu[m] dei, cu[m] sibi probat p[ro]p[ri]etatem q[uod] ei sequitur de-

D[icit] o. segn[u]s marcov[us], Siquid p[ro]p[ri]etate ex eo: aiuntur ad p[ro]p[ri]etatem: an si faciat
se uero et ita sint dei de h[ab]itu[m] pauperi, ac deo traduncti, eccl[esi]a. Dico itaq[ue]: q[uod]
pecunia illa traducta pauperi p[ro]p[ri]etatis deo, non ut sit dei, sed ut sit ei, q[uod] deo
p[ro]p[ri]etatis, comunitatis, subuenientia pauperi qui non ut procurator de Vicariis
dei occupat et pecunias expendit a nomine dei, sed ut comunitatis a deo
accipit sibi et expendit a nomine suo. quia p[ro]p[ri]etatis deo modo taliter p[ro]p[ri]etatis
non sicut dei, nisi ut superius nobis dixi, sed ut superius in deo e[st]at deo
zest. Dispar autem causa de illa pecunia traducta eccl[esi]a, etiam tunc ad de-
runt non solum p[ro]p[ri]etatis deo, sed et affectu ex conlectu deo et colloquio.
Ite sicut possit en deo d[omi]ni et id est deo d[omi]ni dei Vicariis hoc est q[uod] qui p[ro]p[ri]etatis
comunitatis est. Et sicut uero et deo erit quae in illo deposita et p[ro]p[ri]etatis
dei nost[ri] possunt decessu entrahiri, nisi ut expendatur p[ro]p[ri]etatis deo
expendi; pecunia et redditus ipsius dei.

Hinc ergo omnis p[ro]p[ri]etatis obligatio est et universitatis beneficiorum expenditio p[ro]p[ri]etatis et vel-
egio[n]is et sibi suffici redditus eccl[esi]e. Et eccl[esi]a que illam bonorum suorum de-
bet deuina facta in h[ab]itu[m] Cleve[ns]is transducit in illos iec[ur] et quale-
m[od]i debet ad illa bona expendenda, iec[ur] ad illa ual[or] p[ro]p[ri]etatis sufficiet ad-
ualide, non ut ad h[ab]itu[m] uenientia nisi in p[ro]p[ri]etatis et religiosis usu, ut
dictum est p[ro]p[ri]etatis obligatio. H[ab]et et Cleve[ns]is in quo iec[ur] illud ab eccl[esi]e ha-
bitat. Et nec mai[us] habebit nisi circa usum eorum bonorum quod sicut p[ro]p[ri]etatis deo.

Ex dictis inferit hanc obligatio. scilicet ut presentis doctrine. illigat circa redditus eccl-
esiis, quare in patrimonio suo et iis que aliunde leviter donante industria-
l. alia ree agerent beneficiarii, potestere responderemus quod illa obligatio non
est de bonis ecclesiis quae ipsa dominicantibus, sed in iis que agerent non ut redditus
beneficii, sed ut stipendiis aliiue offerebantur, ut pro missa pro funere pro
conciione, pro officio defunctorum, et pro administrando sacrae, quae sunt st-
ipendia proprii laboris, non redditus cultus; occasio huius est illud. Contra
difficultates examinanda ea res. articulo 10.

Articulus 15.

Quid dicendum sit de distributione, que Beneficiariis

Vel Canonici dari solent ob presentia in Choro

An iste et ista si sit ita pingue ut congrue talibus iuriis sustentabili superius
eodem precepto quo ex supra distinxit de redditibus beneficiorum, sicut in presenti solle
explicandum, vel proprias agit, et tunc preceptum omni canonico collatum ab origine am-
biguitate subiectum voluntat dicit procerum, ut et mihi talis sperandi, et iusta
sufficiat et distribuatur, sicut consulebat publicarius hanc manu agitare non videntur.
Sciendis ibi est ad hoc ut sententia, qd' sicut eandem esse obligatio de iustis hanc
distributione dando praeponit, et operando in pietatis usus, quod dicitur de redditibus be-
neficiorum singulis. etiam Namavimus de redditibus, qd' i numeris 24 Savaricensis parvulus cap. 5
numeris 6, et aliis quos sequuntur Sanchez et Molina. Secunda sententia quod dicit de eis
ex talis cor, et probabilitate, hinc innuerem, genere doctores ut videtur et apud ipsos sic
dignos sententias numeris 25, negotiis talis obligatio circa distributionem qualem dicitur circa
redditus beneficiorum. nobis qd' duci qualem, qd' ostendere obligatio distributione omnis suffi-
citur. Et hanc est indubitate quid est, sed unius est obligatio quod hanc facit laici de iusto
laicalibus quod Beneficiarii de redditibus suis beneficiorum.

Vero Beneficiarii, et Canonici non tenet, sed potest distributione de iustis hanc quod
perpetrat ob precepto in choro responderemus in pietatis usus iste de legi loco dicitur.

Et apprendo factis excludendo formam hanc sententiam oppositam, si hanc distributionem sunt in-
gioribus expendere manu, qd' sunt deducti ex ipsius proutibus beneficij, et presentia,
sed huc non obstat qd' non sunt expendende in pietatis usus salles ex predictis preceptis

sig. de. p. m. Et sunt exhortati ex ipsius facultate beneficij prebende sunt ex-
hortati ad hunc propositum ut per expandantur in hunc alio fine suorum. et studiorum
assistantium clavis ut stipendio et labori, et assistentie; sed hoc facit ex non
sunt offendendo in aliis. prius usque salto excepit preceptum quod per misericordiam posse.
legem sine facili pauperrimis, et redditibus infirmis beneficiorum et superabundantem con-
cessione, et congrua. Et sit exhortatio ex hoc quod beneficiorum preceptum quod inde de-
clinatur ad prius usque notandum expellit ex illis pauperrimis convenienter cari, in pro-
cessu excludi. quod a sancto. ac postea redditus que exhortantur ex aliis prebenda-
ntur nisi mercede carborum. Et alii inveniuntur qui non est ut si sit superabundans con-
cessione, et remittantur ex eo assignatus pauperrimus in prius usque excludi. sed et sub plen-
aria processu ratio quod est illa que beneficiorum pauperrimis concessione in pleno ampi-
tate us mercede et pauperi. Labori et assistentiis non est excludendum sed distingui-
tore sunt. & propter.

Vixi distributio que datur choro intercessoriis clericiis suis pars redditus beneficij
quod habet eando oblige. quod habet ipsi redditus beneficij, sed isti sunt sufficiunt
ex prius usque notandum excludi in prius usque quod est distributio se sunt sufficiunt. sed et
distributio non est sufficiens. et non eando oblige. antea quod applicatur alii
pauperrimis celebata quod est omni facta celebata. quia clericis paucis (item et prius loco)
celebata ne conqueat. sunt ~~transmissio~~ (transmittere) distributio gavis redditus
beneficij, si sunt ex uscenis exhortati, et hoc autem in prius usque applicari;
aut semel facta diu in modo applicari non sufficiunt amplius tali exere. scilicet divisione
et memorie clericoz sunt et sunt partem (est supponere) redditus ~~benefi-~~
ciorum facta in aplice. istav gamen, non sunt anglorum quod quos et tali
omne quale excludi. in angloz quod causa dicta distributio assignatur. acuta que-
stio. choro est intercessor in sunt exhortati in prius usque, et moindre non sunt quod
quod est. et sonata, ut ob ei sunt sufficiunt. et prius usque natu excludantur
in prius usque. dicti iterum ex prius usque natu, quod non sunt excludi sufficiunt
in prius usque pauperrimis illis: quod sufficiunt ex parte gamen, quod sufficiunt ut excep-
tione et applicabile.

Observe quod ut beneficiis cuiusque suorum concurrit a distributione ista tenetur sunt ut

Si se non obligarent ad recipiendas diuersas officia, si haec additivae distributantur, quae non
perirent, sufficiant ad sustentationem, tuncque utrumque veletare quod illi sunt videlicet
beneficii, et per conuenientiam subiacent officia, et agendarum in prius usq[ue] quo ad sufficiat.
¶ concilio ante regnum ultro exagetur, nam ad officia, recipiendas diuersas officia sufficiat
tunc beneficiis, unde possit quis vivere, officio autem expendendi in usu pro non regi-
zant nisi ad illas videlicet, qui non dant ut stipendiis laborum, perivali, sed ut meni-
ficiis, beneficiis, quod taliter preterea adhuc dicuntur, quod illi qui sunt assignati
in stipendiis laborum, sicut amittunt per remunendo praeferunt illis qualitas et con-
corditas, et decunt eccl[esi]as p[re]terea. huius posteriorum genit[us] sunt distributio[ne]s.
Ad illud autem quoniam in recipiendas videlicet sunt stipendiis laborum perivali clavis
noto, quod e quibus ex parte plurimi, et videlicet Beneficiis, non autem videlicet recipiendas
laborum, p[ro]inde quod h[ab]et in Chor[us] et iuris ecclesie dignitas, et canonicatus, et congre-
gacionis, et non correspondet dignitate ad alios correspondentes canoniciatu[m], non tamen
diligenter pericula redistributio[ne]s sed utram simpliciter recipit unius et laborum
unicam, propria perivali, quod distributio[ne]s dant ut stipendiis laborum perivali. videlicet
Officio autem modis lucrandi non variat sine, ad quod recipiendas lucunt, sed distribu-
to[ne]s, et alii videlicet Beneficii, distentur sicut penitus modis lucrandi, quantum illi gr[adi]e-
ntur, isti quantum distributio[ne]s, quod alios veluntur cum suis fratribus canonicis ob-
ligant, sed deinde Confratres quod non solo redistributio[ne]s, sed et alii videlicet dant pro
illa servitio, et assistentia ad lucrum.

¶ transmarini: qui ad illas partibus: videlicet dico in diffa que contingit in
lucrandis redistributio[ne]s, et videlicet beneficiorum non e solo penitus modis, sed in ipsa
substantia ratione, non redistributio[ne]s, sed supponant titulus beneficii, non dant, imme-
pro tituli, sed pro ofice et servitio parvissim ut eis mercede, et stipendiis, alio non fin-
tibus in ea illi dant inservit laborum, et obsequijs, et libetando dant in omni. in his
titulis beneficiis, et que noscum officio ad tale obsequijs et ideo haec sunt proprii sui
estib[us] beneficiis, quod omnibus omnes ab ipso beneficiis, te aliisque quod prius beneficiis
in genere obsequijs non excludit; exempli quod si non recipiuntur. Quacunq[ue] non prius
fructibus defebit tituli sed in genere prius fructibus illi debet vocis tituli; at ut di-
stributio[ne]s non existant ab absente in prius, sed ex defactis aliis titulis, quod

teribus imo⁶⁷ ad eum, non ei beneficiis sed proposita, et obsequiis personale, et deo non
sunt propriis fratribus beneficiis, sed laborib; et propria, scilicet.

Oly 3. magis laborent episcopi in sui episcopatus administratice, quod can^{ti} per assistancem in choro,
et in veritate ecclesie qui assignantur eis, si sufficiat ipsorum congrua sustentatio non
expendi in prius usum go^r a gari, immo a posteriori dicendum est de rebus ecclesiis auxi-
: nati pro distributione can^{ti}, maxime si sint suffici.

Ob³. concessu antequam conquisit. dispensabili eis, quod videlicet ecclesie qui assignantur eis non
assignant tamquam imo⁶⁸ stipendiis, et money eis laborib; et deo insun*g* rehinc:
aut stricta ratione redditus ecclesiorum, si sufficiat ipsorum congrua sustentatio non ut
sufficiat dictis eis in prius usum expendi, et videlicet ecclesie qui pro distributione
sunt assignatae can^{ti} sunt tamquam imo⁶⁹ stipendiis et money laborib; seu assistib; in
choro, scriptoribus non videntur de rebus profane obligati. Rode et videlicet ecclesie
qui assignantur eis, si sint suffici, quibus non videntur expendi in prius usum
se propter naturae supradictae, quod eis eis assignantur non fuerint amplius in-
vigore usi deo, certe nihilominus excedend^{ti} in talibus usum esse alio propter naturae
constitutio*n* in eo et illi videlicet ratione reddi eis saltem pauperibus, qui in tempore
peccati pauperibus subvenient, sive etiam in talibus pauperibus videlicet in prius usum
expendere. hoc autem non militat de communione go^r. dicitur i³ huius posteriori ratione go^r
pro⁷⁰ pmi⁷¹ pro*m* facile obiectum est quod ecclesie, qui assignantur eis
non assignantur stipendiis pro*m* money laborib;.

Oly 4. Et distributione quod assignantur clericis videlicet assignent ob laborib; et propria,
et assignant soli ut ex illis sibi recipiant eas quae sunt nisi ad eum congrua
sustentatio non ut de sufficiens rationabilem ratione, et hinc go^r sufficiat distri-
butione dat in prius usum erga*n*: oly iste 4. ob*m* ob*m* sicut pmi⁷² san*ct* Ambro*s*.

Ob⁴. ne⁷³ tunc lego*m* rati⁷⁴ rati⁷⁵ supra*m* ob*m* pmi⁷⁶ nato. nam rati⁷⁷ ecclesie in videlicet
ecclesie, prout videlicet laborib; et magistris non soli⁷⁸ et sufficiat eis con*m* sustentatio non
multa plus quam laborib; istis et ob*m* rati⁷⁹ iustis laborib; et de*m* laborib; excessu⁸⁰ pauperes
inter fratres et socios disperseri. sic poterit pmi⁸¹ pmi⁸² ob*m* ob*m* assignare can^{ti} non
solus et sufficiat eis con*m* sustentatio, sed et plus, quod est illa et laborib; istis per con-
sideratione constitutae dignity et talis recompen*s*atio, sicut pmi⁸³ fuisse videlicet pmi⁸⁴.

primitus stipendias. Longe maior, quod infantis dente, quod labor iste talis est, regum
et maiorum stipendiis propter stipendia ista et sic (an) poterant et ipsi labor de tali
excessu disponere sicuti Cantore et Magister.

Dicimus an nra sententia de distributionibus hanc eandem vim habet ut fructus beneficiorum
constitutis in quotidiana distributione, ut, in scilicet, in insigni College scaleniorum
et in antiquo collegio.

Ob. ad dictum, de Lexo, ita alijs gradu ipsius haec numerus 127. efficitur. ut ex ipsius libris:
modi distributiones sunt stipendiis, et praeferunt laborum et assistentiarum, sicut et bona ge-
neris patrimonialibus, sed ex ipso deo.

Vix ut haec sententia et supradictata cogite duo sequentes. Namque carissimi priuati, ex videlicet
ex constitutis in solis distributionibus efficiunt que ad alij gradus et scilicet haec non de-
creant ad eleemosinam, sicut non benevoli de patrimonialibus. A simili huius
Carissimi qui hinc videlicet beneficium qui de se sunt sufficiendae ad ipsorum con-
tra suspendentes, et ratione hinc pinguem distributionem possint, conservantes
distributionibus uiuere de videlicet beneficium, et sic ex hoc casu vel habi-
bunt sufficiens et remanserunt respondere in prius usum; sed haec duo uideantur non contraria
et una utrumque ex operis uidentur de duarum uita sententia damnata ab Ignoranti.
go nec contio, nec huius ad quisquis de distributione, sed sustinendae distributiones et
uas et beneficiorum videlicet beneficiorum.

Sed ut pro quo ad prius et dicunt res ipsi ab aliis. Dicimus sequitur ergo Carissimi priuati ex videlicet con-
stitutis in solis distributionibus, et sic non sufficiunt non benevoli ad eleemosinam
quod nati priuati non in alio precepto non. ex tota nra doctrina de sufficiens duo
hac statibilitate manent. si sufficiens sunt videlicet beneficiorum deo assignari in prius
usus ex proprio non solidi possessio suino ecclesie, uel est nati out of ex ea et bellorum re-
siduorum sint ex dei; si uero sufficiens sit patrimonialis in quasi patrimonialibus
Et non enim excedenda in prius usus ex proprio nati. Et illa possessio suino ecclesie
egresso in locis mundis a nobis citatis, dat ex operari in prius usus deo alio proprio
excesso per illas ualutationes, et cuius debet pauperum, quia proprio quendam ex propria dat
ad quosdam distributiones sufficiens non circumspondente a Carissimi in pia gratia ex-
pedicte proprio nati, dat ex operari ex alio assignato, et rite factum est ex oblatione

ex talibus sequuntur. Ceterum non tenet faciem elemosinalis de distributione sufficien-
tia, sed est e' ex proprio subiectu nuptie, non tenet et de sufficiencia patrimoniali
obligacionis obseruer.

Sed C. a. que ad h. perit deo potest admissio ex facultate. Ceterum habet et videlicet electio pri-
us, iuxta hypothesis factus, et primum distributio, nisi applicare posse conetur ei
obligatio videlicet stricte beneficij, reservata distributio, in talibus casis non con-
ceditur ab evaginante in pios deos facienda de distributione sufficiens, non quidem a
et in hec causa non tenet, nec ex illo precepto, si descendente ad patrimonialis
et quae patrimonialis, non autem ex illo precepto nulli. Et ea cunctis si tibi pro-
videtur conatus applicaret distributio, reservata tibi videlicet stricte beneficij,
non datur. Eiusque fons ex deo sed ex deo natus sunt respondentes in pios
deos, quo datur tenet, ex precepto nulli talis videlicet in pios usq; respondere. Hinc
potest et in modo nec in maximo doctrina tradita esse in Comite sive in bre-
vi pugnandi consuetudine sententia damnata; ut ergo nos non resimus sufficiens ablo-
culis, et damnatis fratribus deo. Proposita precepto deo.

In talibus istis adductis manifeste ostenduntur sufficiens tantum studio et ardore ex-
aminanda et veritas in hoc articulo ex deo puro nomine quo ad maxima licet laborum factu-
s sufficiens, non sufficiens. respondet docent et distributione sufficiens, sive con-
quasi patrimonialis sufficiens deve in pios usq; respondere non quidem ex precepto nulli
sed in alio precepto, sed hoc modo manifeste ostendunt hanc preceptum ex deo puro
nomine; atque in re e' etiam ex propriae dicitur non de puro respectu, et uno et alio precepto
usq; deinceps in pios usq; respondere, quod absolute videlicet non respondere.

Sed C. a. ant. ad p. 200. cor. mai. ne. mi. cap. 20. art. v. que subscriptum adducuntur,
ad significandum autem quodcumque non est in nomine, et in deo, videlicet sufficiens
quod videlicet sufficiens, non respondere. In pios usq; deinceps in re usq; respondere
ex diverso precepto notandum devenit, quod ex talis primitus rite videlicet sufficiens
videlicet beneficij qui sunt sufficiens quod videlicet ex deo, non ex precepto nulli, inde
videlicet in aliquantum respondere in pios usq; respondere quod conetur de elemosinali
respondere, et non existens primum. Et loca plena in qua videlicet constituta, penitus
respondere in usq; profane, sed et in talibus casis, non ob iurum beneficium conserva-

ari tangit et liberaturis prius dei, nec possit de illis. Et tunc parvus. nullo
et non distributus, en eo et nullus in prius usus engendrande non est in isto. Deinde proposito
se solus post pugnat. Unde, si facta negotia et existant pauperes (quae non
varicosa est loca sed) talis deinde expeditus in casu isto, et progressus in gravitate
nihil constituit non existavent non sunt a Clericis du Can. conservari. sed de
illis patentes rite pauperes, et dispensatio in quaestione usus. et ipso modo
quodlibet agitata non est deencia, immo ipso ad paucum inter cibis et
nestra.

¶ Doctrina data in hac Cen. Parte manet explanata acie iste difficultas: an
ad sufficiens ratione ab initio et ex nat. sua pauperes, evocandu an ea solis ab initio.
nam si sufficiens ratione stricte accipit certe dicendi et ab initio. sciat alia tam
dicenda est et solis ab initio.

Quare pro complemento quid nomine congrua sustentabili illigat. et hinc quodlibet
illigat sufficientem ratione, et quid beneficiarii generali evocandu in pri-
us sufficiens ratione deinde engendi ex propria intentio et ratio, scilicet vello et mei
fieri.

¶ Illigat certe a doctoribz ea que sunt necesse eam solida ab initio, sed et ad nisi sufficiens
sue familiis honorabili sustentabili. Conditate gratus dignitas et qualitas
regidit, inquit Senius commonat, qui non tenet ad ultimam pacem, sed ipsi mor-
talis et decoloris sumptus facere a. Nobis autem ut in pompa aut delicia
profanis et seculari, sed et honorabilis more christiano et ecclesie uireat.

Inferit p. hanc congrua sustentabili non est isti ualore propter hoc etiam non ei
proportio summa ex respectu arguenda que uarijs postulat, minima sed quatinus
benificij, et non id sufficiens propter p. sufficiens propter tecano, et can. nec id suffici-
ens pro tecano. (scilicet minima ex respectu p. sufficiens propter tecano et sic de alijs).
Et attendi est ad qualiter et cuius regidit, et in quo loco sufficit in alio
non sufficiens. id est noster pugnat alio est deinde, et deinde (que arguenda
est sufficiens con qui dicitur consueta apparet) liberariuntur sive quodlibet i. ostendit
est, et beneficii uerbi singulis quod accipere posuit id, et quod nesciret ad uerbi deu-
erbita quodlibet conditum dignitate et uerbi uerbi.

*Inferiori optima et securus regulus est si alterat ad usum aliquem que timorebat quod non
vigiderit concius solitarius et in eodem gradu dignitas sunt. A. S. si sancti optinat me-
ritas ab aliis pietatis honestatibus eiendem est, in qua nullus alius ipse est in militia, impo-
nendus solent habere semper recte ad statim et proximis dignitatibus exercitum.*

*Inferiori 5. pietatis reservari et redditus sufficiens aliquam medicorum quantitate ad propria
metu probabilitatem exercitare, ut qui ipsi studiis, literis, et similiis, non sit ad ea
quae oportet solitus exercitare ut ad ostendendis negotiis, non solum in qua re
ipso sit, sed in multis sit adiutorium. et dicimus posse reservari de iustitia quod non urgent
negotiis exercitare, et pravae prospicitione quod de pietatis reservacione sit.*

*Qui fatus hanc modum exercitare caput consulat doctory, et maxime Raimundo de Lugo, qui secundum
et quatuordecim illud regale est ultra nonnullorum dubium explicandum, invenit de rebus
et rebus ecclesiasticis dicta sufficientia.*

De modo agitandi heretum dominum

*Postquam ergo inquit de causa dñi, cuius dignitatem et subiectum in quodcumque exercitio ordinis doctorum
fortassis exercitabatur agere de obiecto dñi, nec in qua unum non est possit. quod in locis
condonatis et de singulis generibus in partibus agere non eadem est quod exercitari possit, ut
est alius genere deinde ageretur etiam, et quod in genere omni, non in
ipso est in partibus. prout hereta autem divisionem vel diversio, esse quae perdivi-
duntur priuata et partaria, quod sit sint.*

Articulus 1.

*Quoniam modo, et quo, reue facta fuerit Regis dictio.
quodvis ab initio etiam forentur ei certos et desiderios non solum coitum sed multa et sub-
rogata aliquam dñe perducent ad alias. certos et desiderios non solum soli fratres et sed
multos et excedentes immo, et non solum uitiosi polliciti sunt, si non etiam coitum cum
coitum facilius resolvantur, causas magna ex parte deligunt, in exercitando agris, in conservando
frumentis, et conservando opere ad utilitatem et exercitio, prout etiam sunt qui
ad eos sollos habilitate laborare vellent nihil, sed et propriis spectatibus, et quod bellum in-
vegria, et dissensione, persequuntur, non raroque, sed et regunt persequuntur: inveniuntur
et potentiis ut usurparent persequuntur: illis libenter de proprio usq; et sic debitar*

oposuerit aigerent. Et hoc est stab et in alijs. Hoc est cogve. Ut hys sit ad pacem
nihil pueris singularis hunc ubi natus pugnat singulis pueris ut minor concordia
hac oia inconvenia facilius vitetur, deputatis aliquibus quod ut eoz adurum intercedat
singularis natus pueris daret, pro ab his in cibis religiosis, et in inicio via certis cibis
fidei pugnare solent. Aliquando obseruantur, in hante uero non solum unibhadiue
modus illius vivendi ubi non est, sed qd est pugnare fidelis apud eum, et si aigeret deinde
apud paceres vegetab; unde evascent et pugnare multibhadiue pugnare fidelis deinde
venit et pugnare uelut re. quod id in iis statim levior fidelis et sufficiat notari
; me, qui a inicio uita ad ead aigerent evascent in eoz autem pugnare ead incon
venientia pugnare et propriis hanc est uita illa eoz quod paucos, hoc eorum
religiosos uoluunt.

Hic suppositio queritur quod cum ueritatem dicendo facta sunt. Et hec est respon
sus tituli exppositi: pro cuius ueritatem.

Dico et hoc. dicendo ueritatem facta est introducta et uera gentilium. id quod id est
gentilium pugnare dicendo iure in proprio translatu pugnare habita.

P. breuitate uisimod iure aliquo cura facta est. sed non e facta iure nisi me
iure dico quod facta est introducta et iure gentilium, primum: non e facta iure gentilium,
qd attendendo ad hoc oia facta et pugnare qd accedit extrina netto, neq;
e facta iure dico. id nullatenus in sacra scripta deus hoc pugnans quod facta est
introducta et iure possum gentilium.

Obi. p. istius Clemens Papa in cap. dilectionis: id. qd a hinc uerba: cuiusque est que
sunt in hoc mundo orbis, sed et uerbi: sed p. iniquitate aliquis dicit haec et suis aliis
alios, et sic iniquitate facta est dicendo. et quid uerbi, et sic argui: qd facta est
p. iniquitate non e licita facta; sed deinceps horum, cum e facta est iniquitate quod non
e licita facta; sed ei ualle iniquitate iugendu soluimus alios facta est licita fe
acta non poterat quod deinceps uisimod non e facta cum pugnab; sed ubi dicit
iure ueritatem.

P. admissi tantum pontificis uerbis et orationibus. Et argumento dis quo maius facta est
iniquitate tangitur qd causa pugnare et efficiens e intent. non e licita facta coniunctio:
et facta est iniquitate tangitur qd causa occasionis remittit, et non intent. non e licita

factus ne: mai: adiquo em: sed diuersio bonorum facta a peccatis puris & causas
occasionalis, ut modicis: con: mis: bagges: la causa pura effectus: diuersio: ne: mi: es compa-
sonem: eis: tamen: & non eis: diuersio bonorum sunt peccaminos: sed & sunt plura
occas: peccati: & si non: peccati: non: faciat: nostra: diuersio: singuli: in: lures
ab: abuso: oia: ad: uita: nostra: terra: non: est: sustentanda: sed: & occasio: peccatorum:
stupido: que: timoribus: si: diuersio: non: fieret: in: stulta: hoc: multitudine: et: nra: con-
cupis: unde: considerit: M: F: Schenck: Friderich: Haren: ob: militari: ut: suus: conseptus: Reber
innocent: constabank: sic: quinlarens: bonorum: eis: us: qui: in: illo: felici: stabili: uite:
sunt: et: conservatus: fuit: nec: es: auto: & iniquitas: sui: peccati: fuit: dolo: occasio: puri:
destituti: non: sequitur: hanc: fuit: illa: illa: seru: ab: pueris: Verbi: de: qui: ex: cui: proprie:
decreti: ut: docerunt: in: tractu: de: genava: facta: et: recte: a: occas: peccati: diuersio:
ricti: illius: & tal: ut: ex: huc: ead: potest: ita: gaudi: sed: magis: fundantur: indeque:
bonorum: cum: diuersis.

Ob: de: iure: naq: oia: sunt: eis: puris: sed: non: negat: con: sunt: eis: et: penit:
repugnat: eis: naq: sed: repugnat: eis: naq: & illius: go: bonorum: diuersio: & illius: go:
non: potest: iure: peccati: sanguinis: tristis: introduci:

Q: dixi: at: de: iure: naq: oia: sunt: eis: puris: sed: non: negat: con: sunt: eis: et: penit:
et: negat: ne: em: et: conquisit: lego: de: diuersis: facta: iure: & expiavit: regna: atri:
mohua: id: & pro: iure: et: negat: de: iure: naq: & num: ut: seru: tale: e: ut: d: s: pte:
godi: non: fornicandi: id: no: & de: iure: naq: puris: sed: non: negat: & peccatis: quid:
a: num: & non: semper: uult: en: uult: iure: & expiavit: regna: atri: confundit: id:
eligo: ut: diuersitatem: in: case: iure: oia: sunt: quid: eis: de: iure: naq:
puris: sed: non: negat: quid: eis: non: peccatis: isthi: corri: conservat: ut: con-
seruo: talis: eis: huius: potest: occasio: peccati: diuersio: quid: pauci: propria:
de: si: huius: eis: diuersio: ut: reua: diuersio: id: fuerunt: non: infert: & post: aliis: rep-
ugnare: naq: sed: fit: alii: locut: id: uult: eis: naq: & oia: & a: naq: peccatis: inde:
non: talis: puris: id: & negat: ut: diuersio: puris: de: iure: & tunc: iure: & tunc: iure:
iure: quid: eis: potest: introdici: bonorum: eis: diuersio:

Vix: go: diuersis: modi: bonorum: diuersio: e: facta: iure: naq: & non: inter: peccati: & iure:
ag: diuersio: bonorum: est: infusa: non: repugnat: eis: naq: & consentanea: quid: iure: &

sed si e consentanea iuratio facit e iure nisi pro decimis denariis et iudicatur
iure nam et non cum gentili. sed etiam salvo quod est concursum ad prout concessum erat:
negatur enim: sed tunc. facile e iure nisi stricto non videtur. sed iuris consuetudo et iure ex consuetudine
iuris nisi stricto modo acceptus e iure cuiusque eum et eum non est belatus et in hac significatio
resupponit a posteriori iuris. et tunc formipotest de iure nisi gentili et iuri publico
stricto iuris est et belatus est et didicimus et tunc et belatus est e iure nisi stricto.
et iure resupponit a posteriori iure soli iurare valde indebet. quapropter si decimis denariis iuratur
sit et fuerit consentanea iuris nati et stricto fuit ea iudicata e iure publico iuris
nati belatus hoc e iure nisi stricto. que ex iure publico per iurandum et iuramento signatae sunt
iuris facient imperatae sepius e sunt iuratae. dicitur: postea e iure gentili.
Quae dicta sunt in et pro condicione istigie sunt de iure gentili. Bonum cuiusdam iuris, non dicimus
iuris spissi. hoc est illorum bonorum ad iuris. Litterasq; parvulasq; quod et pueris e iure iuris
sunt iuris locorum pertinunt. Artus 11.

Item et secundummodo possit unius et aquirere decimis alterius. hoc
est ut in iure publico iuris tuncque in iure iuris consuetudine resupponit e iure publico iuris
et iuris facient imperatae sepius e sunt iuratae. dicitur: postea e iure gentili.
Si de iure publico, et in iure gentili. Institutum de iure per iuratum, servatus autem e iure publico
iuris libenter facit; legesq; non respondeant e non sit in prohibitione, sed pro iuramento
non posse esse iuramentum. hoc est libenter in organo; pro iuramento belatus. et iuris
aliquip iurisq; iuramento sicut iuramento, nichil est de iure iuris. dicimus ad iuris
et iuris malam significacionem. hoc que dicitur pro iuramento iuris quoniam significatio
modi per iuramento dicitur autem iuris.

Dico. quatuor modi per iuramento dicitur aliiq; huius iuris. iure bello iurato
iusta conveniens et iustificans. e iure. hoc iurato iudicetur per iuramento significatio
speculativa prona.

Primum iuris iuramento e iure bello. id est in bello servari iuramento est e iure gentili servari
iudicetur resupponit que non quod iuris iuramento sed iuris potest est que aliquip in bello
iusta significatio est iurato iurato. id est iurato iurare. iuris iuramento significatio pro iuramento
e iure iurato quidam iuramento ne iuris iuramento est in iuris iuramento potest
accidere. id est iuramento iuris iuramento iurare. iurare. iurare. iurare. iurare.

proposito de iure servit. utradic huc ius est ad infantes hereditatis et innocentibus qui
se non pecuniaribus, sed servitutibus possunt additi tamen habent, quaeque membrua que
seruit communi, ita est in communione cui corporis participiantur, propter hoc bonum est
eum, unde et in his est in auctoritate libet, haec pro locis possumus. quae Apianus in
consuetudine tradidit istud uel est ut apparet, capitulo Apianorum non sicut servit, sed
in honore liberis, quod ut videtur summe conscient. si tamen Apianus bellis in iustis
governat, et infidelibus, et captiuis, sicut eorum servi iure geruntur, sicut

Secundus titulus est natura vero cuiuslibet effectus servit, qui ex animali natus est, sed non libet
sequitur uerba, quod partus esse rei understandatur. Notandum est quod si mater
libet libera quod concepit aut in partu abit lege praeceps, aliquis modico iure con-
ceptionis in partu est si ad necessitudinem pergit, iure casare non constituit ser-
uicio, ut latius probabitur. de propria iure sed et si quis vero est quod hoc iure inno-
mato, quo mater effectus libet, et pro libetate libet et vestitata, unde calamitas ma-
trem suspensus non est nocere pro libetate asservatus. ubi tamen nulla est lex, si con-
tractu disponatur de servitu, pro libetate sufficit ut mater in partu sit amica, quod
pro libetate in partu est fructu amica, non libet, ita servit dicit agens pluvias
gentes, que rite coi libetare non absunt.

tertius titulus est iusta condonatio, quae quis fit servit, si ad hoc pro libetatu a
legitimo curire concurrit; si uero non potest quis morte damnatur, ita est servitudo pro
et mors mortis; sic qui defecit avara, et abie pessimista ad libertatem et servitudo, sicut
servit Apianorum et Apianini. feminina quo servit continet multitudinem, et eo
qui sicut ovi, initialiter est pro principiis in servitudo usque ad fideliam, tamen
zecundo suscepit effectus servit, et tunc patrum innuptus erat, ut tunc in plurimi
leges leges et franchises ut uideri, et quod levius sic libet, et agens debet, et numeris
lego omni servit illigendo, pro libetate uocari, nam ante illas patrum servitudo, legitur libet
non servitudo.

Quartus titulus est emploio et reconditione: propter huius libet qui sicut domus et fama
bonorum et deuictarum in isto domo, et propriis libetatu ed uendit, ad hoc affectus lib-
etatis est, et levius, et franchises, et franchises, et quod levius sic libet, et agens debet, et numeris
lego omni servit illigendo, pro libetate uocari, nam ante illas patrum servitudo, legitur libet
non servitudo.

paro prolat, cu[m] n[on] sicut adiu[n]t servitio apud Bardeum q[uod] p[ro]p[ter]e[m] dicitur, ut p[ro]p[ter]e[m] i[n]veniatur tenuis, remuneratio illa non potest inducere nos servitio nec illa fuit
aera curditio sed ipsa[us] reponitio ab op[er]ario es uero[us] ut seruo. Et illud alius
al[ia] inuestit servitio liberorum. Et tamen in temp[or]e servitio h[ab]et s[ecundu]m s[ecundu]m s[ecundu]m excedenti.
Lev. 12.3. A deuteronomio. v[er]o isti e[st] poterit ac p[ro]p[ter]e[m] quod seruus constituitur. Tunc q[uod] o[ste]ri
s[ecundu]m operas, et obsequia domini obligata[us] p[er] tota[us] uita, n[on] potest obligari antequam
n[on] uide obligare se ad servitium p[er] annos et tunc ex iustitia ad reddendis solu-
: qui u[er]o promissus cur non est poterit se obligare ad obsequia belorum u[er]o pauperum
et si tota uita excedit, quia obligata p[er] tota[us] seruus p[ro]p[ter]e[m]

Ceterum si iure n[on] habet sic contractu p[ro]p[ter]e[m] sicut ceteris q[uod] liberi fieri defacto-
t[em] iure ciuilis Romanorum prohibita e[st] iuste redditus hec uentidio nisi concurre-
-re[nt] socii sequuntis conditionis, quare p[ro]p[ter]e[m] q[ui] uentidio sit maior a[cc]ordiatis
amisit. ut scilicet salaria. P[ro]p[ter]e[m] q[uod] est ad hoc contractu sicut ab alio uenit, etenim aut
se p[ro]p[ter]e[m] uenit, et ip[s]em de p[ro]p[ter]o partitur. ut q[uod] ut redditus de p[ro]p[ter]o par-
ticipatur. ut q[uod] qui illud uenit sicut ei est liberum, et q[uod] qui eiusdem p[ro]p[ter]e[m] p[ro]p[ter]e[m]
iuste seruus alio ex his conditionib[us] non exhorta uentidio sicut in iure
abi uiget iuste p[ro]p[ter]e[m], ubi aquila hec non uiget q[uod] condicione a[cc]ordiatis non at-
tingit.

H[ab]et p[ro]p[ter]e[m] iure n[on] habens posse sed libertato uendere sicut donare. ut haec p[ro]p[ter]e[m]
sine p[ro]p[ter]o de ade[m] iuste aliqua causa, aliquam ex p[ro]p[ter]o libertatis, que bonis
fortuna et fama et p[ro]p[ter]banku.

Quorum in iure possunt a domino fugere. quanquam h[ab]et p[ro]p[ter]e[m] p[ro]p[ter]e[m] a[cc]ordiatis
temp[or]e dominicae, dictam et dissimilare libertate p[ro]p[ter]e[m] bonis et casuopaleo.

H[ab]et p[ro]p[ter]e[m] capitulo p[ro]p[ter]e[m] fugere a suo et haec p[ro]p[ter]e[m] libertate conseruari. haec tamen ex
q[uod] ita ea p[ro]p[ter]e[m] iuste dicimus ut ille de seruus h[ab]et capitulo sic dicit. liberum
capitulo h[ab]et in seruitio non ueruans, qui in iuste uentidio non potest
et in suis uenienti p[ro]p[ter]e[m] p[ro]p[ter]e[m] statim decipiat. seruus de corpore h[ab]et non
posse a suo domino fugere, nisi haec p[ro]p[ter]e[m] iuste lib[er]tatis habeat regu-
s[ecundu]m p[ro]p[ter]e[m] alia uia e[st] uenire de p[ro]p[ter]e[m] que ex iuste libertate non uincitur, sed
cessante p[ro]p[ter]e[m] uite, tunc nisi forte fortis fuerit excessu u[er]o merito

*Albertus sit unigenitus. eos uero qui in genetivis in eiusdem ad servitum suis condicione
cunatu non uideri posse fugere. non quod adducat Celsus, quod eorum excepia
- iste sententia si prope latissim ut non possit nisi est res excusare mandari, sed seru-
- zio. et huiusmodi prestat quod cuique de ei et securitate illa sit calida calamitatis
probable et pugna avisi posse obiecta commoda occasio, constanter n. u. d. n. i. n.
datus es suffragio numerus coniunctus. multa alio, quod de modo recuperandi libe-
- rata dic possent, in isto quod Celsus dubit. 3. de libertate et uerbo.*

Actus 112.

Qua animalia licite occupant circumlocutione, pescatione et
Aquaario.

Primitus ab illa sunt non sive manuscola ut Gallia, Norvegia, Ioua, ouia, greci, cypri
egyptiorum, et similis. alia non sive sunt deinceps ut Lycoria, cerus, gaudieci-
et rixas, et aliquato, et non sive fera, educatione manuscolent ut cervi, aro-
nij, et aliis, et in haec sua manuscola, id in cypri velutaria effervescit, ut sues, et
egri, et in Galia occidentali, et qui ipsi ex Europa a portata in orientali, et syriacis,
genit factis sunt, et venatione sicut abesse ferre, ut pallens cornutus manuscolent-
et clementis, hinc modicis.

et curvantur postea
Tunc p. acutis rauca manuca et domesticis, tunc r. suorum poterit longius eam
adiret non posse ut h. capi. et cog.

Pr. vi. & Gallinac. fortibus de tempore dicens ubi dicis? fuit & coniunctus qui hoc scribat
et fugientem redirebat. v. et c. p. 17. Et fugientem non id recuperant liberos.
ad multum sua indeole sint dominatio. p. 18. et remanserunt ea dnia prius. dni. quam
aliorum. huc invenit suos oberrantes dnis sunt resuscitata. addit. Lassus
hoc et seruamus omnes egesta et Hugo. Et multa fuerint. et quies ab ipsius liberantur.
dni iste in ea causa q. de illi reges uidentur donec vestibilia.

Exiguo et casu. pte se scilicet ijs articulis que efficiuntur ex tempore quo con-
sum facta sunt fera. a. et ijs hanc pro dureabilitate et asta a aliis rati-
onibus a dno. qd nobis ob eius recuperare possit et negligere recuperare.
Dico a. et ijs fera. sed ijs hinc usq; manu facta que consequitur hinc in eleva-
tione remunre in potest dno non resumend licet alio occupari. he

id docet in Justitiae. Et Pacionis, unde que in sua columbariis expostis iste calix
alioz columbariis traducit sententiam ad restituendum, recte si id sine fraude accidat
et quod arbitrii expeditum est, concretum est statim approbat. consuetudine tamen est con-
sideranda, nam in justitiae locis dictis, mox enim ut etiam aliens columbariis sit
cent ad rectum suum columbarium successere quod non facile admittitur nisi regis
expeditio, tamen occasione.

Duges de Columbaria sint scripta.

Et hinc etiam ordinarii loquuntur, et subtiliter si aliquo loco erit quod prohibeat quod
est quod passum est consuetudo. 2. quod non sententia ordinarii dominus interibile non a
civibus cum munibz remunibz pacatis, que sunt sufficientes ut loco quod bonum, unde Ar-
tensis dicit quodcumque Doctor sustinuerit latitudine prodebet columbaria quod nocent. 3.
quod potissimum uerantur columbariis granis mollegit et spica nec scalpendo deteguntur
semina terra mandatibus ut feruntur curiosi. 4. quod si columbaria non eunt colum-
bariis sed eunt sylvestris, et magis multiplicantur ut eam nulli non potest ad dñm
singulis uenire, accedit alibi ad eos quod amari inferunt. Denique quod qualis in eis
sueca curare non debet quod expescunt ut probabile in columbariis non desit, sic omni-
mines nunc perirent.

Vico 3. 1. hinc alibi remittuntur consuetudine redendum; hinc etiam occupare et fieri
occupantur. sic tamen in Justitiae locis superius est dictum.

Et quod tamen censetur se occupare in aucto liberto, et non alibi quod in nobilitate potiori
non quod tamen etiam et sic fieri hinc occupantur. Hinc si columbariis tamen se capi
occupant columbariis alibi quod columbariis et consuetudine redendum ad eundem depar-
tum, sicut alibi, dicuntur autem consuetudine redendum descriuere si p. Et
tamen tempore consuetudo non redunt, ut docet Pacionis, sed in hoc re iudicij est
et prout exhibitis definire. Hinc

Vico 4. alibi oīo fera et sybisteria, si potest in eis uenient, et in liberto natu-
re uidebantur, alii qui respeta forent hinc possunt capi et fieri patet ou-
cupantur. Et si uicis eisdem que supra quod hinc alibi in nobilitate sunt.
Hinc illi qui expeditum est fieri sicut superius ut levare leprosos uenient columbariis
et tandem eundem tangit, quia illi sua custodia coacti, et si eis custodial eu-

aservit. Curvus fide p: occupatus ut si curvus de sylva, si quatuor consilios adi-
serit. decimū autē decimūmodi ceteris mātē. sicutē vellegerante p: ita' vellē-
gant, ut difficile capi possint, tunc in eis est vellē dñe' p:lester.

Hinc curvus p:leste exēmen apud eis syllēshū sit mātē, si idem' vellē ut sit difficultē
prosecutio, nō' p:leste nō' quodlibet capi p:leste eis curvus tunc deprendat. Nō' vellē au-
non deo' fide tua q: in tua arbore nō' p:leste, ita' nec exēmen apud q: in tua arbore
pendat tunc e: p:leste tñ' alibi, ut atque integrā prohibere ne fundat sed ingredi.
L' arbore' consumat, et illi' p:revenit; q: si in tunc alibi' vellē incolumē p:leste effici.
dñe' oī' tunc p:restit. da' vñ' digne'.

Auerēnd' S:ta' in his oī' hē' dñe' vñ' cōsiderat' loco' et Provinciā.

Articulū IV.

Utros Principes possint eisē' prohibere cōfationē' et p:leste
P:te' Principe' S: Regn. in eis cō' utilitā' certis qui budo' temporib' l'ay' l'.
aliquā' cōstantib' uenātū' reū' p:leste' interdicere inutilib' e' gaud' e' p:leste'
et nō' ferar' uenātū' l'ay' q: uenātū' r'et' uenātū' l'ay' et cōnūcilio' p:re-
uenit' cōlumbas de tempore nūc' p:recaut' illis cōstantib' qui b' plu'ni-
p'ice' minutiū' colligunt' s: illi' eis' in flumen cōmissi' q: uenātū' q: p:leste moni-
c' ob' et q: uenātū' infestant' ad eis' eave' nō' ferar' q: uenātū' q: p:leste' q: uenātū'
q: uenātū' q: uenātū' et h' p:recaut' dñ' alibi' cō' utilitā' a' Reg' s:me' oī' q:
cōmēt' p:recaut' nra' fuit' cō' a' utilitā' velut in prohib' vñ' uenātū'
s'na' p:recaut' dñ' p:recaut' et mōr' r'gn' uenātū' p:recaut' i'is' mōr' dñ' p:recaut'
et dñ' uenātū' dñ' p:recaut' p:recaut' a' Principe' l' Reg' prohib' t' s'na'
non exēst' s'nu'mod' p:recaut' t' vñ' t' vñ' t' vñ' t' vñ' t' vñ'
t' vñ' t' vñ' t' vñ' t' vñ' t' vñ' t' vñ' t' vñ' t' vñ' t' vñ' t' vñ' t' vñ' t' vñ' t' vñ'
C'p'ital' et certis' vñ' p:leste' Principe' in p'ld'ys' q: uenātū' non' s'na' p:recaut' uenātū' dñ'
p:recaut' interdicere, nō' t' s'na' t' vñ' ferar' i'is' cōstantib' t' vñ' secu'
c'p'ital' et q: uenātū' h' uenātū' ferar' et c'p'ital' exēment' in c'p'ital' loco' s'ga' l' mōr'
c'p'ital' et q: uenātū' t' vñ' et p:recaut' p:recaut' nō' uenātū' in et p:recaut' c'p'ital' q:
nra' e' uenātū' q: uenātū' et nō' s'na' de Principe' r'gn' s'na' et p:recaut' q: uenātū'
q: uenātū' et s'na' et uenātū' in s'na' p:recaut' p:recaut' s'na' cōstat' et

Si de rebus publicis de rebus privatis. consuetudine sunt aliquibus in locis, vellet generaliter plerumque faculta de omnibus in suis et locis non interdictis uenari, aut per alios prohibiri uenire.

Vestigia prouery soli est: an Princeps in iuris quoniam dominio ad aliquod certos principatus prout specialiter prohibere possit uenandi, et per alios, et quod consentaneo ea certa s. personae principato prohibitione fieri posse conceduntur, quod nemini uolentur, et conservantient invaginatio, quodque eis est ad sole principatus recessione, et obliteracione invita certa s. personae prout specialiter possit ad prout invita de eis quis uita Princeps est ad sole recessione per alios: consensus populares uenandi ea quibusdam locis sibi reseruare. ita Lutetia, sedis Medicea, et Insulae uulnus, et alijs: quod enim princeps libenter pro his, et liberando pro Regno, et Imperio, et pro principatu, non possit per sustentationem sua dignitate prout nobis, et populi exigere uenandas sua personae uoluptatibus, sed in hinc sibi uenandi, et per alios in aliisque locis, prohibitio est sibi reseruolis ualla condensit, quod si de eis quodcumque alios: consensus populis, quod si neque irreverberib[us] denegatur, nisi quidam (ad eos (astropolium) et si in eis reseruatis, et in aliis prout aliis: quoniam hoc compensare tenet Princeps, s. alios eis in uulnus, reseruisse, et specialiter principaliis concessione.

Vixi in quibusdam locis quod non est stipulatum at sic locis publicis, et a fortiori partibus principalibus dnis propriebus ad alios prout, et in locis uenientibus s. principatu reseruare, nisi patitur ut ei (astropolio) dicunt, ob eas causas, reseruatis aliis de loculis sibi datis, s. alios comparetur, ut eis quod enim ordinariuntur, et exponuntur, et inveniuntur, Princeps tantummodo sui comendis, et obliuionis gratia uenire, et non populis, ut uenirentur, et utilite uenientur, qui eis natim, et genitissimis est concessio ministrare.

Verum si hoc ista sit, tunc Princeps, s. qui ex consentiu Princeps hoc uenandi sibi reseruatis, et euenire, et ferre longius circuiciorum damnis inferant, et si quod inserviant compensare, et si quod Princeps ipsi habet sibi securus, uenientibus certis in locis reseruandis, id est prout sunt et alios: prout, et in locis, et in prout, et prout, et reseruatis, et non ferre multipliciter ut et locis prout reseruantur, et si quod forte uastaurantur, et non comparetur, significat conservandis feruntur, et uenientur alios: et locis

et causa illius castitatis, illiusque damni. hoc enim diligenter quo Princeps, ita legem
venientem interdicere in locis coquuntur satellitum, proponens alij: cuius ipsi consentaneo, ne
si antiquus predicat circuncisionem satelliti dividendem Princeps ity unumdi obicit,
sibij: reverentibus nullatenus fieret damnatio ex eo' reverentibus preuenientibus redditus
compensare, quia sub eis opere subiecti predicti a experienti (cauendis in eis) (ut op.
monet Regulus) ne redditus ita gravem levam multiplicetur. et istud gravamen
accidentem ab alijs tribus diversis sit, ut in determinatis boni eis, quia in eo casu res cur-
sui non sit redditus conservans propriae, nec Princeps, cui cura boni eis, p. denique
condat, et illa imponeat p. consilij auctor gravamen iuvante si excedit utrumque,
quod Princeps suscitat ex necessitate invenerit.

*Sic enim qui nullo iusto titulo, sed: ad eo inimicis animis a mea terra peregrinare impedit, propterea
- ad eam in aliis, & ex amissis nichil adeo iuste quod quisque sit ad mea terra ut: certe-
- his obligeat: respondeat: quaecumque rebusq; experit, prout possit, credere alio non posse lucrat-
- sionem suam impediens.*

*que dicas sura de Venatio et predictore coram papa. dicenda sura de Aquatio, predicto
venatore audi, quia dicitur coram papa et hoc tractanda. hanc missam.*

A. L. W. V.

Quoniam dicitur peccat et An teneat ad Restitutio*n*e*s* qui coram
Iustis prohibetur, venia*s*, iuris*s* et p*re*c*on*cat*s*.
Not*o*: iurato*r*, auxili*s* et p*re*c*on*cat*s* pro*te*ct*io*ne*s* in*te*st*o* p*ro*p*ri*et*o*^{rum} p*er*
iuramento*s* de*ci*ct*o* et tempore quo s*er*vo*r* o*ste*n*d*o*s* et loco*s* et con*stit*ut*o* boni*s* co*mp*re*h*end*o*
et particular*s*.

quo ad p[ro]lego[rum] i[n]st[itu]tu[ti]onib[us] frequentis ab laicis uocis clericis interdicti ut considerer
exp[er]i. et 12. n[on] Clerico uarabore. Mihi uenatio et Clericis statim deducit et oc-
casio est ut bona dicta parvorum exortanda in easterno[rum] canis, quip[er] accipitrib[us]
et ministerib[us] et uocato[rum] missis invocant ymaginib[us] in concordia. s[ecundu]m a 4 cap.
in re reformatrici civi[us] f[ac]tis de ipsius canonice et illiusdem variationib[us] au-
xilijs. Sicut et h[ab]et et gaudiu[m] p[ro]prio gloriatur. sicut mercato uarabore negotiis
in easterno[rum] Clerico uarabore et suorum de ex locis. hoc sanctissimum; n[on] capi-
sus est in iustis misericordiis a communione. Propositum d[icitur] nobis et dicendum

ab eo officio. Et tri*m* huius prae*m*dicti*m* socii*m* sed*m* d*t* h*u*i*s* u*e*n*a*b*o* i*u*d*m* h*u*i*s* p*u*g*u*b*u*, et clamor
stab*m* clerical*m* de*m*decant*m* causa a*m*legat*m* p*u*g*u*b*u* i*u*n*u*st*m* h*u*i*s*. quare si uenab*o* occ*m*
-ad*m* n*u*st*m* ! honest*m* u*e*re*m*at*m* i*u*n*u*st*m* h*u*i*s*, et r*u*ra*m* sit*m* et abs*m* clamor a*m*legat*m*!
Et u*e*st*m* et ali*m*q*u* e*u*ni*m* a*u* culpa m*o*r*u*ble*m* i*u*n*u*st*m* i*u*c*o*mp*u*l*u*la*m*. quod si i*u*gn*u*
cleric*m* m*o*rt*u*si*m* uenab*o*, et u*e*re*m*at*m* app*u*l*u*ant*m* fac*m*tu*m* a*u* culpa excus*m* pos*m*su*m* et
non uenab*o* app*u*l*u*de*m* u*e*n*a*b*o* e*u*is int*u*nd*m*it*m*. que dict*m* sur*m* de*m* cleric*m* eff*m*ici*m*
-i*u*z*u* p*u*cc*u*er*m*nt*m* in*m* Relig*o*ie*m* qu*u*am mag*m* uenab*o* red*m*ct*m* eu*m* fa*m*ili*m*, sc*m*ad*m* ob*m*g*u*e*m*
-i*u*z*u* c*o*rd*m*, se*m*bas*m*, tri*m* sc*m*ala*m*, t*u* p*u*rc*m*al*m* u*e*st*m* i*u*u*u*rb*m*l*u*om*m*, i*u*u*u*rb*m*l*u*om*m*, et*m* c*o*nd*m*it*m* al*m*re*m* c*o*rr*m*
-u*e*n*a*b*o* q*u*o*m* n*u*ra*m* ad*m* cleric*m* u*e*n*a*b*o* b*u* reg*m*ul*m* i*u*ll*m*ta*m*. p*u*cc*u*at*m* aut*m* ac*m*
cleric*m* in*m* Relig*o*ie*m* p*u*bb*m*l*u*em*m* comp*u*l*u*re*m* o*u* q*u*o*m* est*m* f*u*rt*m* q*u*o*m* sp*m*ec*m* et*m* p*u*cc*u*at*m*
-i*u*z*u* reg*m*ul*m* ill*m* t*u*ll*m* m*o*re*m* ob*m*ser*m*ve*m*.

Quod a. caput, neque a tempore uenit illata est p. si die festi, ad genitum et
-erunt, sed ut uero ad uenit festi, hoc illigeat p. ea ueratio occursus e. in
-sacra auctoritate, et si re uenit obseruatio de se p. spectabile, ea copia seruire non sit
in die festi, s. iudicium non probabile.

B. Justus & Son
lib. C.

Vic p. 12 merito, augustinus. non sicut ista 10. in vobis patrum. sic uenit ad
nullam tenet vestimentum.

*P*r*o*p*ro*posit*io*n*e**: ubi nulla e*st* radix vestitular*y*, ibi non *est* ex obliqu*e* vestitular*i*; sed pro*p*ro*posit*io*n*e** auxiliis de sunt illuc*re* solus *est* *re* per*s*i*t*. tempore*s* tunc nulla e*st* radix vestitular*y*, go*p*ro*posit*io*n*e** auxiliis de sunt illuc*re* solus *est* *re* per*s*i*t*. tempore*s* tunc sic ut
zona*s* ad null*e* termin*s* vestitular*m*in*is*; p*ar*tes nichil radix vestitular*y* tene*re*
res accept*a*, iniassa accept*a*, non dam*ni*ficab*il*is et contr*ad*icab*il*is, sed in p*ro*dig*io*
cas*ib* nulla en*tr*is radix vestitular*y*.*

Vico n.º p.º venetis auxijs. Sc. r. und illista ex detinente boni eis. L. pastori. vnu
sic etenim obligari ad resistitur.

Pr. ubi ade' iniusta damnificatio' dach oblig. restitutio', sed quod' ex natus' de' sensibilis
recta ex detractione boni' i' op' L' partibus, ade' iniusta damnificatio' ut de' i' jacto
go' pro' d' dach oblig. restitutio', et sic ex parte' terrena' ad veritatem' mundi' i' op' d'
po' p'ris' ex parte' sub parte' partibus; et consiq' si p'ris' ex parte' natus' i' op' d'
ex parte' lute' in p'ris' q' sub' p'ris' alios' d'nis' infelix' d'ni' p'ris' p'ri' p'ris' aliis' ram-
z' aliis' d'ni' aliis' d'
go' a' fortior' si sit p'ris' aliq' p'ris' partibus

*Sic quod Dugay an qui uenit a uox patet et puerum in Regis eis vestimenta. Prin-
cipej, d. vestimenta in favore aliorum esse particulariter puerum ad vestimenta*

quibus uenientib[us] ab ip[s]i licentia dicimus; s. illius est probatur
q[uod] quod dicitur, uidelicet q[uod] uenientib[us] e[st] reservante sole p[ro]mulgat, quod sic uenientib[us] non
uiderit per se obligati ad vestitutum; no[n] a q[uod] ubi aduerbit Lescivus p[ro]mulgat dicitur
quod uenientib[us] reservante sole p[ro]mulgat in favore ipsorum factis uidentibus esse con-
stitutis. ~~et~~ p[ro]p[ter]eas h[ab]ent reservatio[n]em communis q[uod] in hoc capitulo transgressus
non uiderit ad vestitutum obligatus.

Pr[imi]o dicitur, n[on] posse uenientib[us] e[st] reservante sole p[ro]mulgat p[er] parti-
cularis maxima si illa assignata sit reservatio ad uicem, s. compensatione libenter de-
uicem uenientib[us] tenet ad vestitutum ad meatus domini q[uod] huiusmodi p[ro]p[ter]eas
probatur p[ro]p[ter]eas ad ea ut si sollicitus erat locare et loco certebat ea uicem p[ro]p[ter]eas
quod uenientib[us] difficultate difficile s. omnes possunt ea loca locare. no[n] n[on] e[st] ga-
bunc ovis damnificatio iniuriosa q[uod] omnis obligat resoluenda.

Licitas tamen contra traditio in a[ctu] b[ea]t[us]. p[ro]p[ter]eas demanda leua aut q[uod] uniu-
ersaliter uicem s. duob[us] uenientib[us] aut auxiliariis gratia dominus speciale sole
men cor[por]is instantibus, v. e. s. i. una uicem b[ea]t[us] ut uenientib[us] in loco co[ri] in
fauro[rum] terrib[us] p[ro]p[ter]eas reservante, occidens dux s. b[ea]t[us] ceterus. h[ab]et certe
cessione id castigandum.

Si capitulo qui uolat in abhinc p[ro]p[ter]eas in iustitia ad uicem ad vestitutum
res qui iustitia uenit ad uicem p[ro]p[ter]eas adhuc tempore iustitiae uolat in abhinc p[ro]p[ter]eas
p[ro]p[ter]eas in iustitia ad uicem ad vestitutum. p[ro]p[ter]eas qui si uenit uolat in
p[ro]p[ter]eas iustitiae uenit ad uicem p[ro]p[ter]eas adhuc tempore iustitiae uolat in abhinc p[ro]p[ter]eas.

Si in iste obiectio prolati nimis ad copiam sibi p[ro]p[ter]eas ei p[ro]p[ter]eas p[ro]p[ter]eas
tale uicem prohibet superiori[us] secundum p[ro]p[ter]eas p[ro]p[ter]eas iniustitia, q[uod] p[ro]p[ter]eas
endo res ipsa sit in prohibita principio cuius superius, unde non audiatur saud[er]e
in die festi q[uod] quis terribiliter audire fuit p[ro]p[ter]eas iniustitia et nimis audi-
bit amorem. q[uod] si et solleu[ti] solleu[ti] arguitur propositi.

Uero: in qua uicem qui uolat in abhinc s. abhinc in iustitia dimittitur
illius cuius p[ro]p[ter]eas ei uicem ad vestitutum conseruat: qui uolat
in abhinc non illius auferitur, nec minimo p[ro]p[ter]eas remissa: in qua m[od]o:

De dominio bonorum quae sunt.

Dixi inuenientur alia non erant in bonis scilicet ... q[uod] multo antiquius etiam huiusmodi erant
geminorum maraverunt lapilli et aliae similes quae in scilicet mari inuenientur. q[uod]
si vnde huiusmodi, tanta longiorum longiorumque propter quae possident deservant id non carent
q[uod] quae ante multos tempus naufragio submersa in profundo mari sunt et can-
tibus estormentur. q[uod] a dno ipso quo revictis sunt. Alia vero inuenientur quae non
non carent si ignoras iste de bonis utriusque genere nec videndas sint.

principi solent in populus que certa non aequivoca uidentur, sed apprehenduntur.
Pr. sube contra breviſ. uer. quod dicitur carnibus primi occupantib; sed bona priu-
geniū dno' carent. carnibus p' ſiunt p' ſi occupantib; atque p' ſi occupantib; eoz p' ſi
inuenientur go' ſiunt inuenientur.

Vixit in contra ea bona ſiunt p' ſi occupantib; s' inuenientib; nisi lege humana aliqua
eoz dicitur alibi agnoscere, non sunt aliquae bona que, et si dno' carent in lege huma-
nae sic disperantib; non ſiunt p' ſi occupantib; sed alibi agnoscere. sic theſauri finis,
et boni, que uacantia appellari regis ſemperq; agnoscuntur ad regis ſubſidium. bona
autem uacantia dicuntur illa, que ab alijs sine legemate decedente nulli-
vabito horde, quoniam ei ab interstitiis a lege ſuicidat, quid ipsi relinqueretur; ubi
decederet a lege noīra bona uacantia non uidentur theſauri, ſicut in ſe-
qua alijs dno' ſueuant, et fugientib; prius ſolent reuenerantur; neque ut gra-
pro deinde alibi aut in profundo maris libenter, ſancti uita tempore nullum
in bonis ead non uipientur, nec alia que dno' ſuicidat id cognovat, non in eis
et bona uacantia ſolent alijs ſolent bona a nobis agnoscere. quoniam doctriu-
na operis p' ſi, ut quod lege aliqua agnoscant bona uacantia p' ſi. alii
ſo operis p' ſi, non illa ſta ſed alia propter eo nostra significauit dixerim op-
eris alia ſtigmarum.

(iuxta hanc tota doctrina, que co' e' dubitare uenit p' ſi quoniam tempore longiori
equivalit ut ut alibi, que antea dno' ſuicidat, nullum conveat in bona in-
uocata, ita ut inuenientur aequivalentes an ſola tempore longioris id agnoscatur
et alibi eis uocata ut p' ſi. et quoniam quod ut p' ſi deinde a ſolent certa a' in dicti
non equum e' ſola tempore distinguitur quoniam invenit uocata dno' ſuicidante
et obiectante ut dno' ſi, quod u' ſolent nullum dno' non invenit doctriu- ſolent de-
cunt in gen' p' ſi tempore longioris facit ut id non sit in alio ut dno'
non equum e' ſola tempore uocata.

Quo ut alibi lege, uocata in priu' non ita uocatur tempore longioris
ut alibi, eis non uocant uocata a' dno' ſi ut dno' ſi manata nullum in bonis
uocata uocata ut ut p' ſi ſit ut tempore longioris uocata ſit ut ut
alibi eis uocata aequivalentur ut sit ut extra probatio dno' ſi ut alibi non

possit ullo modo recuperari et ipso censetur id donec eaveret. ut etiam in partibus
longitudo temporis ad id deseruiri potest, in quod ea de causa id antiquorum, scilicet
successorum sed recuperare non posse ut gressu alio; de causa deinde eadis impossibilitate ut reg
illa deuenient ad suos datus, quod impossibilitate moraliter sit et inveni agnoscat. Et cum impossibilitate
non minus censetur levius et illa nullius in bonis. V. C. s. hoc ipso anno enim
extremus fons aliquis natus naupactus pars salinaria sit et maris fluctus, et
naturae Provincias aliq; en illa naupacto natus ipsa perirent, nonne illa loca
distancia et impossibilitas cognoscendi ad quod usus perirent videt illa inde-
cio prudentis agere ista dona possesse, ac si certum anni a nascitio in aro man-
tanciatur?

Vixi ergo hinc ut mea recuperandi non sufficit ad mea impossibilium dare eiurando ut quod
solus longinquitas temporis pote sufficiere. sed in nulla alia est causa equivalens nisi
de re inventa propter tempore longitudinem. prout an si quis habuit me impossibiliter
a recuperanda vel nata, tunc hec in alio modo non recuperandi, nec triplex horum
sunt impossibilitas dono vel nata. quod impossibile est. sed. si ergo alii impossibilia uiolenta non
sufficit ut. eamque an impossibilita non voluntaria non est, et concreta. ideo ergo in
casu allat in iustitia et impossibilita non obstat mei doni, haec non est quod amundo
est eiudicatio, et ex natu cuiuslibet impossibilitatis, sed est uiolenta, est: impossibilitas impo-
sibiliter mei doni, scilicet possibiliter. ab eis ne non impossibilia eiurando, ut
evidenter impossibilia est impossibilitas longitudo temporis, ideo: impossibiliter
evidenter impossibilia donum proprio doni.

Vixi et bona inventa, que nec dono non eaveret, sed sic ignorabat non fuerint inventoria.
sunt bona inventa non fuerint pote occupantib;.

Pr. ea bona, que nec nullius nec eorum sunt non fuerint pote occupantib;, sed bona inven-
tiora que suo dono non eaveret, sed sic ignorabat nec sunt nullius nec sunt eorum
non fuerint pote occupantib;, sunt inventoria, mihi patet quod non in eis iuste suggestione
sunt bona inventa, sed ignorabat, sed vnde eiurabit, et patet ex eis doctrina quod
quoniam non videntur sic scribere praesertim ab eis bona inventoria, ut est in libro, et
quoniam est pote si inventio aliqua, res ipsa est etiam in lucario, et boni inventoria
fuerint, et in vestitu magistrorum, adhuc sunt, sed eis bona inventoria ut docentur.

Lugy an mineralic seu uenit metallorum sicut inventoriis. vñ dabitur: et ja
luiusmodi regis uidentur ex iis quæ in nullis bonis sunt sed jō uñ decendit per
p: occupantib: p: uocatib: aduentorib: et mineralia p: ope: iuueniuntur in loco
in loco publico qui nullum in bonis sit et p: ope: in fundo alieno; et quod si p: ope:
de iure non est gentilium non e' dubius et si iuueniuntur in loco publico fiant invento-
riis ad ministracionem vñ p: ope: et si p: ope: iuueniuntur in fundo alieno;
civis quas a' t' e' sentiu: g: dicit non pertinetem ad dominum fundi sed ad inventoriis.
ita p: ope: Lescuy de abij: vñ p: ope: e' qd' aliquia inique Regis suis leys p: ope:
et iure privatus ea mineralia id agi et alieno querere uerba uite sibi
magis e' p: ope: et consensato mihi fuit i' soli danno, et infra loco. cari-
sentia que sequuntur de Lugo, Turrianu, Basque, Bruliant, et alijs et vendit et
alio.

mineralia iuueniuntur in loco alieno non fiant inventoriis sed de iure gentilium
pertinere ad dominum fundi. vñ i' ja ea mineralia intq' ipsius terrae sonibus natu' co-
impulsantur, sed sonibus natu' fundi sunt de iure gentilium et nati domini fundi go-
d' mineralia. p: ope: mineralia seu metallorum uia aerea et terra procedentes
uicta soli, et uicta ac herbe, et uicta soli generantur, sed herbe lac vñ sunt
sonibus natu' terrae go' id mineralia. Considere si uic' fons in agro proprio reatu-
runt ad dominum agri pertinet, Et sine eis industria erumpit sic ad metallum, et
accidit magis quæ permanenter illi fundo. ad quod nec fuit nisi fons qd' ad hanc
fund' pertinet a' sentiu: se.

Dicere ergo solo, et lessio. q' a' nati destinatio' ei ad publicos et non ad privatos usq' et
publicos et non ad privatos utiles et si procedentes in loco privatus p: ope: subiecti
non sibi p: ope: p: ope: privatus, sed uenit metallorum a' nati destinatio' sursum ad publi-
cos et non ad privatos usq' ad publicos et non ad privatos utiles go' non pro-
cedentes ad privatus p: ope: et i' generali in fundo soli p: ope: subiecti: sed C.
augmentu' probat luiusmodi mineralia rati agi et inventoriis, seu p: ope: occu-
pantur, non accidit magis e' publice p: ope: illa p: ope: iuueniunt mineralia quod sit dominus
fundi, si go' dat non fient dari fundi go' i' p: ope: privatus regi fient invento-
riis, et p: ope: regi regi deinde in favore meo: et a' nati destinatio' ei ad mon-

fit illius per se privata cura non traxit me: cum gentilium: ut et transacta
ur: non conquitur: fundamento autem huius curie gentilium dicitur: et ad ultima in primis.
curia absoluta posset regari: maior: non: quod sunt ad publicum usum: publicis:
publicis: factis: factis: a maior: non: ut: rescurat: et: sub: deo: per se: private: si: in-
civitate: originis: factis: factis: factis:

Inscriptio: adhuc: age: Lector: neque: nobis: sicut: omnes: est: malum: quod: non: est: equaliter:
cedant: natus: fundo: propria: non: sunt: in: fundo: patet: conquisit: ex: se: litteras:
factis: de: re: re: curia: ubi: dicit: videlicet: ac: pri: lura: dyppe: s: l: Barnabas: in-
accessum: nullum: dubium: cedere: sed: t: p: vel: super: p: argumento: in: q: ad: sue: cap-
er: dicere: non: est: titulus: in: quib: dicit: confidit: nolo: cedere: ab: ipso: qui: in: alie-
no: fundo: edipiat: non: est: hoc: dicitur: Et: illa: magnificus: sit: sed: est: et: illa:
cui: et: soli: cui: adiutor: si: go: fabri: ex: legi: id: est: ex: adiutor: et:
ad iudicium: et: iudicium: max: justi: ad: eos: pertinet: cui: et: soli: q: magis: mi-
tibus: q: non: ab: extre: adiuerit: sed: ibid: genere: q:

Multa: alia: de: thesauri: sybus: et: similib: vel: partibus: que: sube: potest: non:
videtur: facilis: possunt: agi: d: et: agi: ponacere: inservi: in: alio: modo:
quievendi: vero: dicit: ager: non: de: proponitur: non:

Lectio VI

De: Proportione:

Habent: eumen: de: modo: apportione: dñi: in: re: que: nullius: sunt: s: t: cog: regim: ubi: ex-
epli: eumen: que: modo: apportione: in: re: que: dñi: sunt: sunt: seu: que: modo: dñi: ab: alio:
in: aliis: transformat: q: tis: aut: transformat: s: uoluntate: priore: dñi: s: in: uito: uol-
lante: transformat: b: sonata: ult: uoluntate: et: contra: dñi: priore: transformat: tot-
e: modi: q: tis: car: gentilis: sic: de: bello: capte: sunt: apportione: q: tis: aliquis: regis:
partium: uoluntate: et: id: q: tis: contingere: s: sine: uoluntate: dñi: us: legi: prouinciali:
ult: aut: de: eugen: eugen: ut: ob: eugen: horum: legi: uenient: in: eugen: legi: factis: q:
sunt: in: iudicis: et: si: fuit: damnata: in: qua: uiribus: q: tis: modi: obligat: et: in: certis:
q: tis: certis: non: uiribus: false: prouinciali: de: prouincia: aut: totali: uiribus: prou-
uincialibus: non: de: alijs: prout: habent: facisti: et: prout: euenientibus: prouincia:
q: tis: prouincialibus: sit:

Quid sit prescriptio et an loci lat in foro interno.

Prescriptio est titulus iste qui per governmentum temporis a lege designata est in conditionibus ab eis a lege requisitis quinque diversis rationibus alius legi iurius sic dicitur. sive de rebus sive de rebus non iuriis. hic prescriptio per se sumpta est et appellatur usucatio-
nem. Et ab aliquo sollicitus usucari possit circa regis mobiles primitus vero circa immobiles in iure non habet talis discrimen. Alio modo prescriptio dicitur aquitatis dicitur et continuatatem temporis lege definita est et regulat regis.

Hoc probatissimis difficultate proprieatis quo ad certos titulos regis an prescriptio sensu huius in foro interno sit quod qui possidet et aliquod seu qui est prescriptio agi-
zante non eroga sed aliquod sit non solit in foro exteriori sed in interno siu
in causa talibus iuriis de rebus aliisque, sed iusta prorsus utriusque
in cognitione vel illa suisse alienius recte quod autem ignorabat.

Regant multi quos est fortis molina dicitur in principio quod non sit et aliena inde-
via est in iure locupletarii ut sit in regulis locupletarii de regulis iuriis id est
Alij concedunt procedure et in foro quod est voluntatis et regis operario regis iustitia
est titulus praeclarus. Alij dicens dicunt locupletarii quod dicitur usucatio fuit in re-
cepientia et iure, tunc si hoc in genere regis non ostendit translatio in pr-
ocessu oblongo fuit; secundum quod est oblongo iure culpae et accidentali non fuit culpa
non fuit et ex parte eius in sententia est prescriptio. Legitima pro iure; foro iudicium
et elevare possessorem huiusmodi ab oneris iustitiae vel processu. et hoc uti-
zat sententia.

Vito prescriptio legitima locupletarii est in foro interno; unde legitima prescriben-
tia nullum est oblongo iure voluntatis non noviter cognitis. At de lege et mu-
tatis est sic ab ipso iurista.

Ley iuris principiis in eis potestas legis maxima contenti. Ley quia legitima prescriptio
potest in eis iurius prescriptio per se concide talis ley. Et hoc potest in eis pro-
cipientia, quod concide talis ley respectu boni publici. Et potest et possit
principiis et iure legi quia legitima prescriptio frater dicitur iurius prescriptio. Ut
sententia autem talis leys potest ex leye 3^a ff de usucacionibz dicente: usuc-
acio est dicitur aquitatis et continuatatem temporis a lege definita est lege p.
et talis locutio bene publico intendeatur et usucacio ne dicitur et fuit iure

incerta est et iuris - quod si in iure canonico videtur regalarum pugnariis ad-
cuerit et regalarum solus pugnariis que sit in laicis, non que bona fide. id
datur cuique ex concil. later. magno et refut. in cap. finali. id pugnariis
ubi deo regalarum pugnariis et malis fidei que in illis apparetur non potest
alio: pacem observari. uerba apud concil. sunt: queritur etiam in fide
pacis et synodali iudicio definitum ut nulla uellet alio: bona fide pugna-
riis ad canonica quae securius est quod non est constitutum et coniecturam iero-
ganius que alio: pacis mortale non potest observari; unde operis ut qui pug-
nariis in nulla tempore parva sit uia aliena concidit. quod ex his argumentis pug-
nariis legitur. que inde filii bona fide go. uirg. uel pugnariis non est pugnariis m-
ortale. sed si que uerba ad uulnib[us] uerbi legitur. pugnariis segregari et cum
pugnariis ac pugnariis mortale go. et pugnariis legitima uerba concilia. i. e.
legitur pugnariis ac pugnariis in foro conciliis.

Vix ut Adinano qui est unius ex doctordis Berlii actis. pugnariis locis illis in foro ut
intervis propter dñe prior commissis negligit in re sua recuperanda et hoc modo in-
clusus bona fide pugnariis non est nullus commissis negligit vel negligit in sua
re recuperanda non est locis in foro iugiter. sed sicut nec an ex uulnib[us] uerbi
que in uulnib[us] in case constat est illa suuarmodi limitatio go. hec dictio non
pertinet propter illa et solentur dicit: ab lexi non disponit nisi nos disponimus
benigni. et go. legi intendentem beneficis pugnariis et bono publico conci-
lione uolumet et mox uiden pugnariis sedare concurrit que ad
plurimum uolumet in despectu angustiis; sed si ualens limitatio est dictio
Adinani. pugnariis locis lexi interdicta defensio. signata semper suuarmodi
possessory mercantipis dubijs an pugnariis non commissons negligit in re
go. ab obstante illa limitatio non est admittenda sed respondeantur a reverendis
Go. legi dictione pugnariis sicut dictio in foro quoque uerba et in pro-
pugnariis et pugnariis Alexander Berky in cap. 17. quod lat. de jure pugnariis
recit. legi propter uitandas regnatae inchoante pugnariis go. supponit et in-
pugnariis negligenter go. becurrit arguendo Adinani. sed sicut in primis ibi
rest in utroque? uigilans: assigrans dies uoc, nomen propter uitandas legi-

enim est propterea longior tempore eis confitens; non ergo ad quatuor annos nec
ad sex annos, sed etiam postea et incertitudo quae ex diuersitate temporum procedunt.
deinde ibi non est sermo de iusta culpa sed de causa iustitiae quae est illa, ut sit in
illis exhortatio instituta presumpta ut deo magis attendent ad res suam consoli-
zentes, ad collendos agros, ad curam hereditatis domum, et peregrinis, ne intemperie prophan
incuriaq[ue] huius danius eviceret.

¶ 89. q[uod] uerbi. cccc. 25. Decretu de Regularibus cap. ix. Ita statutus est a regis
statu presbiteri se emulante profundi propterea uir, mutuus defeculat, ut quid
sicut ille non audiatur obligare qui inuenit a die profectus, adhuc si est ut uerba
conscientia sibi sit de nullitate profectus, non obligatur in foro concilii ad presentem
ad delagato qui inuenit ut in uerbo sententia publicata est. ¶ 90. Sanc[t]us Iohannes lib. 3. de
matribus. cap. 42. num. 9. pro tempore qui inuenit debet ad presentem ut habet
obligatio non procedit pro foro intimo, sed tantum pro excessu propter de alijs preser-
vacionis dicendum erit.

¶ 91. transacta tali arguendo mihi: ~~quod~~ subrumpit conqueritur propter casu non fa-
ciat casu, et sicut iuramento in uno non per hoc ordinari potest eodem modo respondere
me censem in alijs dispensare ut obligari obligari debet. a. quod illi leges possunt esse
dicitur posse obligare ob bonis locis non tamen sicut humana obligatio quod non obliga-
tio non sit facere vel iurare, non habet obligandum ut illi a consensu iurantibus
volentes se uobis obligare quod consenserit. Et ita sicut non sit circulatio in me-
moriis pro tempore qui inuenit regis istiusmodi respondeat ut sit ut
conducere, qui ut iurare non conservat. sed quod est ita in eo casu iurare illi
admodum in foro excessu propterea presumpta obligatio profectus est quod
pertinet, et praescribere ut in iudicio non audiatur, non enim facere ipsas obligaciones.

¶ 92. in ea decreta nullum est uerbis significare translationem civium aut praeceptorum
I. civium isto se nobis organis illi alicuiusmodi in foro excessu exponit mentito facit
et ita ad uitiumq[ue] legit et provocanda quicunque in illis religiatur. leges autem deci-
derant leges iuramenti non soli de cunctis iuris contractibus non audiendis sed et iuri-
mentis deinceps posse obligari fieri non iuraverit dico ut alia circumstancia. Non possi-
t enim bona fidei iuramento obligari ut eis datur in concilia; nec obligatur ut aliquis

vestitutus et conservanda materiis.

Vix sentia iudicij falsi presumptio innixa ut alteri adjudicari non obligat in for-
estare, nisi sit qui videt sibi adiudicatus vestitus quod nec presentem
presumptum liberum posse est vestitus quod non est ad alios pertinere, ipsius-
sime causa moliori. sed dico arguendo en his tunc presumptis posse antea nec quid en-
tis constituti, cuncta enim ista a presumptis non liberae, a vestitutis quod
scit est ut ad eis pertinere nihil videtur. ergo dico et ut legi presump-
tio non pertinet ad alios presumptos non adeo isti que est vestitutis. ad quia certi-
tus conatus est ad hoc aliud, quod videbatur iam fecisse prior posterior, dico ita
recedit solus in causa.

Sed contra concessum anti mea cunctis dispensatis et quod iudea pro prietate delevata quis-
legi, cui sit datus, unde non nichil afferre, sed declarare dimitur at iudea si
ob publicis bonis possessione presumebatur dicitur ut applicare nec ad factis ob culpo-
rum ut dicitur, sed propriis bonis cum eo sujo. nihil.

Artus 21.

De conditionibus ad presumptam regualitatem.

Quatuor conditiones sunt enumerantur ad hanc presumptam, namque conservatio
titubus, bona fides et continuatio, particepsque temporum, in primitu autem est
renum de possessione et titulo, in sephi. de aliis dubiis que quod ad possidendum.
Manifesto se hanc regiam ad presumptam et ita regiam ut sit pars eius illi condicio-
nibus quia non hoc est regis de possessione de regali iure in b. pro tempore huius
dicti supponitur ad possidendum, namcum omnis aliquid possidatur et illa quae re-
gale autem de aliquo tempore, ut ex deposito dicti possidetur quod non
possidit et depositario heret, civili et illa quae non possidetur non regia nec
iure mobili in hoc respectu prouincia possum de talibus deponere ut de-
poneretur in hunc tempore monachus homo mihi franchises habet, cuius sui
dicti possidetur ad hanc presumptam non est regis sed deinde non possidetur
nam, sed sicut de solis ut multis communibus, sicut et simul et nato,
non in depositario ut depositario possidetur, quod a sole possum non
est non circumscribitur in ut depositario.

Hinc nemo propositus potest aliquis alij quod dicitur datur, cuiuslibet posse
non auerterit nisi amaret, & alij nichil possidat, non in eis cogitare:
ante domum eis bona alia: vendita sint a fore ille potest inducere proscriptum
Si est bona fide, & titule probabilitate possidat, quia ea possessio nullius est non
civili, sed in opere prius non transcurrit, sed ipse ignorans & ut suadetur
ille perit heretico: & si prius tunc est cognitus tunc: cur ad res suam
revertere, tunc facta: illa res inquit civili possidere ex quodlibet
consensu presenti. unde erat hoc modo, patrum autem possidentes
bona fide, sublata bona fide non est testis in consilio sed ut in operis deo
perire possit, ienuno & factu ex ea ratiōne percepit, si enī hīs factis
fuerit dictum.

Ob eandem ratione colongi videntur, commoda huius, ignorantes, et alijs
nisi, presentibus possunt, sed considerant, commoda ab aliis, et in propria angustia
et non manifesta, quia ipsi non possidunt, sed possunt per ipsius presentiam.
In eadem ratione regunt duorum curatorum servorum, Religiosorum seu hoīis et clericorum
familiorum in eis, quae tunc est facta acquirunt alijs isti: presentibus quia pariter
non possident nominis proprio, sed alieni, et id dicendum est de cunctis factis
zendentiori, et usurpatissimis quod at hīis proscriptis, pecunia & genitrix
estib; & usquefructu, hīis non valent presentibus qui non alios, sed proprie nominis
possident.

Venit illi, qui sunt incapaces possidendi, et ipso sunt ex incapaci propositi, hoc
ratiōne ex modis dictis. hoc in regnum huius regni vacantes, et alijs ubi angusti-
tum per nomine presentibus, quia negligunt ex possidere, quae a deo hīi
possibile non essent, Clericos et bona Namendis sint ex ipso quia quis
convenient res clericatus, invidit vel regi: et si res exigunt decimam, scilicet
vixi congebit, ut hīi cap. causa de proscripti, quoniam sicut vocatio ex inspe-
ctu, sed ex inquisitione summi Pontificis capaciter fieri possunt sed inveniuntur in
clericis curia dictato, hoc exigunt decimus ex eis qui in legi poscent ex capace pro-
presenti predictis regi. Hīi de priore considerat, quia e' potest in numero de a' regis
de titulo.

Bis tibulz iudicari causa esse habere ad transversum dñi, ut donatio, hereditas, legatus, emptio, conditio, transactio, et adiunctio; ex i. iste fidei securum est suu[m]b[us] remanere sufficientem ad transversum dñi ut ei obterius in illis gerat, et sic dicunt[ur] tituli: Sic tibulz obterius ei uix, et obterius probabilitate presumeb[us]; hic a. q[uo]d que excepit bona fide per fidem ut probat[ur] si bi uelicitas facie donatio, que vera non e[st] falsa n[on] ficta, in tali casei inde dicit[ur] ut possidere non tribut[ur] no[n] sed probata probabilitate. Ad propositum iudicari est ut coiuiri reatu requiratur tibulz, non e[st] in reatu ut sit uix, q[uia] si e[st] uix in sine p[ro]p[ri]etate sufficit ad transversum dñi remanere ueriditer sed satis e[st] ut probabilitate probetur uix, quodque vera in ueriditer est, ut probanditor non habeat potestu[m] ueriditer tunc in illo facit ut regia aliena transactio tibi[us] p[ro]p[ri]e destruatur. An auctoritate tibulz ad propositum videtur tantu[m] resti[re], quanta dixerimus ex p[ro]posito, Lestice respondebat regale, saltem semper, q[uia] p[ar]t[ur] ad Cuan. 1. q[uo]d est ut obterius canitur titulus; multa in hunc in rebus uix, quae utrum probatum donatio an alia acceptimur, ignoramus. subiectio titulus requiri in ea qui b[ea]tissima tempore uult p[ro]p[ri]etatem; unde sine titulo longius, ut p[ro]p[ri]e immemorabilis tamquam ad p[ro]positum videtur requiri.

Artus 111.

De bona fide nostra ad leges scriptas.

Bona conditio ad p[ro]p[ri]etatem nostra e[st] bona fide p[ro]p[ri]etary, ut probata et regularis iuri in 6°; p[ro]cessus male fidei non p[ro]p[ri]etatis; id est in ea uill. de p[ro]p[ri]etary deservi. Isto est concil. Later. ubi anno. 211. inquit: quoniam quae non e[st] fidei Cideq[ue] non e[st] in concilio et regi dubius iudicium illud ad bonum. 14) p[ro]positio a syndicis iudicio refutatur. Et ut p[ro]p[ri]e est: articulo ubi tota lata sententia resolutio. hoc uicel[icet] ut uelut p[ro]p[ri]ate recte colligimus bona fide in p[ro]posito non e[st] certa, sed quae quis- sita p[ro]cessus p[ro]p[ri]etatis et ea sunt i[ust]itiae norma et aliena. dicit[ur] p[ro]p[ri]e. quae scien- tia bona et iustitia et iudicior[um] illa moralis p[ro]cessus procedit, non esti- dona, sed p[ro]p[ri]ate bona fide. et alio modo bona fide e[st] q[uo]d ex iustitio iuste, correspontet a[li]o ut iuste sit q[uo]d ex p[ro]p[ri]etate ut bona sic iuste illud e[st] bona- mala ut fidei e[st] e[st] q[uo]d discordat iuste iuste ab alio, iuste in non e[st] bona. s. non iuste et bona q[uia] e[st] uix, non datur ut bona.

Aline oritur p[ro]p[ri]e dubius, an qui non iudicat p[ro]p[ri]e ut e[st] aliena sed dubitab[us] de qua bon

bona fide possedit, et conqueritur qui dubitabat ut et alienum quod possedit pertinet ad eum propositum. dubius alius et quo incipit possessio rei est aliud et advenit in continuatio posse in rei dubia et bona fide incipit. Solley lib. 4 de fide q. 5. art. 4. Maxima litera est ab aliis dicunt iste dubius tollere bona fide sine sit in inicio rei advenit in continuatio posse in rei

Q. tunc ei et non sententia dubius tollere bona fide et in proprio posse in rei bona fide si advenit in continuatio eiusdem, que sive tale dubio in fide incipit ita de Lege Litterarum Molitorum aliis, qui presulat boni sole advenit hanc modificationem: dummodo dubius tollere faciat posse ad investigandum an rei sit vel non, sic breuerit: dubius in continuatio posse in rei non obstat prescriptio.

Q. leges ad prescriptum tollerant et posset nonnulli habere sententiam dubium id constat ex civ. cap. 111. de proprietate, sed quod posse in continuatio posse in rei bona fide id incipit nonnulli sit nec huius constat ut altera est si dubius et quod possedit et alienum pro se dubius advenit in continuo continuitate bona fide incipit non obstat prescriptio, g. nisi tollit bona fide, p. mi: non habet constat ut altera tamquam que duravit bona fide ut ex rei duplo estibique et de eo constat: nec ut legem que dubius advenit quod ad alterum dubius advenit deponere et posse in rei bona fide quod deponitur respondeat sicut fidei advenit certius recitatione, at dubius ex eo certius placito non sit hanc enim, et in dubio semper iste constat quod possedit.

Quod autem magis noceat dubius inicio quod continuatio posset et cum sit ex eo, quod anterioris dubius rei facilius est posse quo anterior et altera non possit ante, rei aliquam, unde quod dubius denuo possit esse vel aliquod tempore munus alterum et rei possit et rei utrumque operari, g. debet posse probatur et non est illius, quare si id non probatur, sed dubius iste alius, qui rei est absolu, et reliqui in sua posse. quod tamen expedit ut bona fide considerata non debet operari nisi probetur, posse ut non est tamen ut alienum pro se dubius supponatur, et quidam nihil posse probatur in debet operari nisi absolu et proponatur in sua posse, que adhuc tamen dubius sufficit ut complete legitimam prescriptio.

Quod ergo si quid faciendum in hoc casu. antequam incipit processus dubitum non possit ar-
rebat alienum, sed est an possideat ab aliis. e.g. iniurie gemma in loco tali em-
mento dubitum an sit in nullius hominis sive domino, an eo occupante et a furent-
ab aliis qui nunc tenet, et veliquid est absconditus in illo loco. ut videtur de-
inde ei accipere. id est si vnde enim est debito aliquis an alio datur possidit et
fuerit sit. Lessay l.8. a. cap. 6. dub. 3. n. 10. Si hoc verba: si dubitum an vix-
sit inter s. aliena in que agi ad usum arrogando, et non sit membrum condi-
tio quod alibi: in illo casu si dubitum uerum est duo, quae neuter bona fide
possidebat regis et dominica, quae per se ipse utriusque: et in illa uero cur alibi potest
quod alibi adiudicetur.

C. est caratum de Regis in hoc casu uerilla non posita a Regi possidente, s. ab alio pan-
in dubio quo ad. ut videtur Regis appetendi ait ab aliis possidente, posse in qua-
zivit et possidente conditionem hoc modo: si uero non sit aliquis regis et ab alio
alio possidente. uero per partem uel Regis in dubio non habere appetere de penitula ho-
cendi ius alienum, s. si uenanda dubitum an sit factum. s. si Regis uero non
potest appetere quod in penitula ostendit iste in dubio, sed si appeti-
cendum uerilla ait possidente de appetere penitula tecum est alienum,
et statim hoc dubium fieri possit, ostendere partem penitula et uerilla alienum. Lessay posse
est alibi per quod in talibus casu non sit iste regis a te Regis possidente.
prudentia consulebit hinc penitula possidente uerilla vel ait conditionem, immo u:
tatis et alibi geritur hoc modo est possidente, si uero penitula non in dubio in
alienum manet fuit enim quod Regis potest in illo casu ait conditionem possidente.
hinc potest Regis conditionem est in dubio est iste regis sit in dubio possidente
de Regis dubio, nomine sequitur quod si hinc uero uerilla qui dubitum non po-
sset uero occurrere nisi possidente, quod si hinc uero uerilla qui dubitum non po-
sset uero occurrere nisi possidente.

Hinc infra possumus illud est dubio in dubio est si hinc sit in casu posito non des-
ceruisse ad uero appetendum quod in talibus penitula conditionem: si non sit uero alienum.
quare si uero alienum est non fuit possessio, et dubitum in dubio sit quod in dubio
est sibi appetere alibi: deo non potest appetere quod non fuit timore: et ab obli-
cuo possidente, si ut uero non erat alienum non fuit nescire possidente, quod in dubio